

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

„ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ“ — ORGANE DE L'ASSOCIATION DES EMPLOYES DE LA BANQUE NATIONALE DE GRECE

ΓΡΑΦΕΙΑ :

Ρουσβέλτ (Ακαδημίας) 60 — Τηλ. 27.954

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΝΙΚΗΤΑΣ Δ. ΤΣΑΛΙΑΣ

15 — 31 Μαρτίου 1950

Έτος Δέκατον πέμπτον (Περίοδος Β΄) — Αριθ. 10

25 ΜΑΡΤΙΟΥ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ

ΤΟΥ Κ. Ξ. ΧΑΤΖΗΣΑΡΑΝΤΟΥ

Όταν οι παρθένοι από της άψυπνιζομένης από τον χειμέριον λήθαργον φύσεως έρρίπισαν, μίαν πρωΐαν άρρινήν, το λάβαρον, το όποϊον ο Παλαιών Πατρών Γερμανός καθηγίασεν εις σημαϊαν άγώνος ύπερ έλευθερίας, μέγα γεγονός συνετελεσέτο εις τον προαινεον κόσμον του πνεύματος. Το ιερόν έγερετήριον εκάλει έν Έθνος, το όποϊον εις εύτυχεστέρους αιώνας έχάρισε πτέρυγας εις το ανθρώπινον πνεύμα, να συνεχίση τον μέγα προουρισμόν του. Διότι εις την χορείαν των Έθνών έκαστον Έθνος έχει και ιδιον προορισμόν, ιδιον έργον να επιτελέση ύπερ της γενικής έξυψώσεως του γένους των ανθρώπων. Έξελισσόμενον από γενεάς εις γενεάν ύπό τας αὐτάς συνθήκας φυσικού περιβάλλοντος, την αὐτήν εκφρασιν λόγου όμαδικώς καλλιεργούν, κοινήν έχουν την ιδιοσυγκρασίαν και την ρουπήν και ομοίαν τας φυσικάς, ψυχικάς και πνευματικάς ιδιότητες, ύπό την καθοδήγησιν των μάλλων έναρμονίως και διαψιλώς συγκεντρουντων αὐτάς τέκνων του προσφέρει εις το ανθρώπινον γένος την εισφοράν της άναρριπίσεως του θείου φωτός, του όποϊου τον άρχικόν σπινθήρα εκόμισεν εκ του Όλύμπου ο Προμηθεύς. Και ύπήρξεν εις τοῦτο γενναϊόδωρον το Έλληνικόν Έθνος.

Αν ύπάρχη τι σήμερα εις την πεπολιτισμένην ανθρωπότητα ύψηλόν, εύγενές και ώραϊον, φέρει άνεξέτηλον τήν σφραγίδα του Έλληνικοῦ πνεύματος. Ο Έλληνισμός ύπήρξεν άείποτε όρος σημαϊνων ύψηλόν θαυμάιον πνευματικής άναστάσεως. Ούδέποτε ύπό των φωτεινών πνευμάτων της ανθρωπότητος έμετρήθη εις πλέθρα γής και μυριόδας κατοίκων. Η Έλλάς είνε κοινή πατρίς των άξίων της ανθρωπότητος. Αί Αθήναι και ή Σπάρτη άριθμοῦσαι και σήμεραν και θά άριθμούν τοιούτους εις τον αἰώνα πανταχοῦ της γής μεταξὺ των εκλεκτών τέκνων αὐτῆς.

Διά τοῦτο όταν ή Έλλάς ήγέρθη διά να άποτινάξη τον ζυγόν της θαρβάρου δουλείας οί άνά την Οικουμένην πνευματικοί

πολιταί αὐτῆς ήκουσαν το έγερετήριον σάλπισμα του άγώνος της να άντηγή εις τὰ μύχια του ανθρώπινου των είναι. Η Έλλάς άνεκάλεσε την έλευθερίαν εις το πάτριον έδαφος. Ο διεύπων τὰ πάντα έν τῷ κόσμῳ Λόγος εκάλει και πάλιν αὐτήν, όπως ύπό την ζωογόνον αύραν της έλευθερίας συνεχίση την εκπλήρωσιν του πρὸς το ανθρώπινον γένος μεγάλου έργου αὐτῆς.

Κάθε Έθνος έχει και μίαν Μεγάλην ήμέραν, πρὸς την όποιαν ύψώνει ύπερσηφάνως τον λιχανόν και την επιδεικνύει δῶρον και παράδειγμα δια τοὺς ζώντας και τοὺς έπερχομένους. Κάθε Έθνος δόξῃς και εύγνωμοσύνης δι' εκείνους που άπῆλθον, δι' εκείνους που την ύψωσαν εκεῖ και την διετήρησαν εκεῖ. Και ή 25η Μαρτίου είναι δια την Έλλάδα ή Μεγάλη ήμέρα της. Σάν σήμερα άνέθορεν «άπ» τὰ κόκκαλα θαλαμένη των Έλλήνων τὰ ιερά» ή Έλευθερία. Την ήμέραν που ο δημιουργός του Σύμπαντος έστελλεν εις την γήν την άγαθοποιόν του θέλησιν έν εἶδει άγγέλου, κομίζοντας το λευκόν και πάνταγνον γονιμοποιόν άνθος, δια να καταστήση την Παρθένον Μητέρα του Έλευθερωτοῦ της άμαρτωλῆς ανθρωπότητος, την ιδίαν ήμέραν έθραυσεν ή Έλλάς τὰ δεσμά της δουλείας και έχαιρέτισε την Έλευθερίαν. «Χαῖρε, ω χαῖρε Έλευθερία». Δι' αὐτή την ήμέραν αὐτήν ο οὐρανός είναι γλαυκός και χαρμόσυνος, όπως γλαυκή και χαρμόσυνος είνε ή Σημαία μας, την όποιαν άνεδίπλωσαν και έπλατάγισαν της έλευθερίας οί Ζέφυροι.

Η ανθρωπότης επί επτα ὃλους έναιουτούς παρίστατο έχθαμβος πρὸ του θαύματος της άναστάσεως αὐτῆς. Απὸ την γήν εις την όποιαν άνέλαιψεν εις ύπερτάτην λαμπρότητα το ανθρωπινον πνεύμα ύψοῦντο αἱ φλόγες και οί καπνοί της θυσίας. Ενέαξεν άκτινοβολόῦσα πρὸ των εκπλήκτων όμμάτων του κόσμου ή γηραιά, σεπτή Σαλαμής. Το γλαυκόν Αἶγαϊον άντήχει νέα κλέη των Έλλήνων. Απὸ την άκώρρειαν του Ζαλόγγου νέαι Σπαρ-

ΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Η ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΠΡΟΣ ΠΛΗΡΗ ΕΞΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ

Ο ΘΕΡΜΙΚΟΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΙΝΟΣ ΤΟΜΕΥΣ

ΤΟΥ Κ. ΑΝΤ. ΣΑΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Η άνασυγκρότησις της Έλλάδος συνδέεται άρρήκτως με το ενεργειακόν πρόβλημα αὐτῆς και την άνάπτυξιν του. Η άνάγκη της άνασυγκροτήσεως και αὐτή ταύτη ή βία των πραγμάτων δια την πραγματοποίησιν της εις το κατά το δυνατόν συντομώτερον χρονικόν διάστημα, επιβάλλει την άντιμετώπισιν του ενεργειακού προβλήματος κατά τρόπον άναποκρινόμενον πρὸς τὰς ύφισταμένες έλληνικάς συνθήκας και κατά συνέπειαν ύπαγορεύει την μελέτην της άναπτύξεως του ενεργειακού προβλήματος βάσει των εκ των συνθηκών αὐτῶν δεδομένων, ώστε να καταστή δυνατή ή αύξησις της ενεργειακής δυναμικότητος και ή δια της άνασυγκροτήσεως άπαιτούμένη χορηγισις ηῦξημένης ενεργείας ύπό τους πλέον οικονομικούς όρους. Αἱ ύπάρχουσαι έλληνικαί δυνατότητες άναπτύξεως ενεργειακής δυνάμεως και διαθέσεως ταύτης εις την κατανάλωσιν ύπό την μορφήν ηλεκτρικής ενεργείας κατανέμονται εις δύο κυρίως τομείς: Τον θερμικόν και τον υδατικόν. Δηλαδή την παραγομένην ηλεκτρικὴν ενεργειαν δια θερμικῶν ηλεκτρικῶν εργοστασίων και την τοιαύτην δια της εκμεταλλεύσεως των υδατοπτώσεων πρὸς κίνησιν υδροηλεκτρικῶν εργοστασίων.

Βασική έλληνική πηγή παροχῆς θερμικής ενεργείας πρὸς παραγωγήν ηλεκτρικοῦ ὑρεύματος είναι οἱ λιγνίται. Πηγή παροχῆς υδροηλεκτρικῆς

ενεργείας είνε αἱ άφθονοί υδατοπτώσεις της Έλλάδος, αἱ όποιαι δύνανται να διαχωρισθῶν εις τρία μεγάλα υδροδυναμικά δίκτυα: Το υδροδυναμικόν δίκτυον της Βορείου Μακεδονίας, περιλαμβάνον τον ποταμόν Αλιάκμονα, τὰς υδατοπτώσεις του ποταμοῦ Βόδα εις Βλάδοβον και Βοδενά, τον ποταμόν Αραπίτσα της Ναούσης και τον ποταμόν Τριπόταμον της Βερροίας. Το δίκτυον της Στερεάς Έλλάδος περιλαμβάνον τον Αχελῶν με τὰς υδατοπτώσεις Κρεμεστά, Πρεβέντσα και Κρικουκί, και τους ποταμούς Φίδαρην και Μόρνον ως κυρίους παράγοντας αὐτοῦ και το δίκτυον Πελοποννήσου περιλαμβάνον ως σημαντικώτερας υδροδυναμικάς μονάδας τοὺς ποταμούς Λάδωνα, Σελινούντα, Βουραϊκόν και Κραθιδά και την λίμνην Στυμφαλίαν.

Το πρόβλημα του εξηλεκτρισμοῦ της Έλλάδος έμελετήθη ως πρόβλημα συνδυασμένης χρησιμοποίησεως των δύο άνωτέρω πηγῶν παροχῆς ηλεκτρικής ενεργείας. Ως πλέον δε συγκεκροτημένη έκθεσις ἐπ' αὐτοῦ θεωρεῖται πρὸς το παρόν ή μετά 12 μηνών επιτόπιος μελέτη ύπό Αμερικανῶν μηχανικῶν, ύποβληθεῖσα δια της Διοικήσεως Οικονομικῆς Συνεργασίας εις την Έλληνικὴν Κυβέρνησιν, έκθεσις της Έμπάσκο περί ενιαίου προγράμματος εξηλεκτρισμοῦ της Έλλάδος. Σχετικῶς με την εις ώριαία κιλοβάτ άπόδοσιν των κυριωτέρων έλληνικῶν υδροδυναμικῶν πηγῶν, αἱ μέχρι τοῦδε γενόμεναι μελέται παρέχουν τὰ ακόλουθα στοιχεία:

ΥΔΡ. ΠΗΓΗ	ΔΙΑΘ. ΕΝΕΡΓΕΙΑ ώριαία κιλοβ.
Λίμνη Λίσε	110.000.000
Βόδας I	36.000.000
Βόδας II	54.000.000
Αραπίτσα	45.000.000
Τριπόταμος	51.000.000
Αλιάκμων I	246'000.000
Αλιάκμων II	250.000.000
Γοργοπόταμος I	22.820.000
Γοργοπόταμος II	9.240.000
Καλαμάς	5.000.000
Λούρος	35.000.000
Αχελῶς	430.000.000
Φειδαρής	146.000.000
Μόρνος	82.850.000
Σελινούς	77.000.000
Βουραϊκός	60.000.000
Κρούσθη	5.220.000
Κράθις I και II	77.280.000
Στυμφαλία	50.000.000
Μέγδοβα	80.000.000

Σύνολον 1.872.910.000

Η έκθεσις έξ άλλου της Έμπάσκο λαμβάνουσα ὕπ' ὄψιν ὅτι ή σήμεραν παραγομένη εις Έλλάδα ηλεκτρική ενεργεια άνέρχεται εις 153.000 κιλοβάτ, προτείνει ένα ενιαῖον πρόγραμμα θερμικῶν και υδροδυναμικῶν εγκαταστάσεων δια τον εξηλεκτρι-

σμόν της Έλλάδος, το όποϊον θα εξασφαλίση ενεργειαν ηλεκτρικὴν 496.000 κιλοβάτ. Το πρόγραμμα αὐτό, δια την έκτέλεσιν του όποϊου θα απαιτηθῶν ως άναφαίρεται εις την έκθεσιν 6 ετών χρονική διάρκεια και 212.860.000 δολλαρίων δαπάνη συνιστά την ἴδρυσιν ενός θερμικοῦ ηλεκτρικοῦ εργοστασίου καίοντος λιγνίτην και τεσσάρων νέων υδροηλεκτρικῶν εργοστασίων, τὰ όποια αλληλςυνδεόμενα με σύστημα ὑποσταθμῶν και δικτύου διαβιβάσεως καί ενισχυόμενα δια των ὑπαρχουσῶν ἤδη ηλεκτροπαραγωγικῶν εγκαταστάσεων θα άποτελέσουν σύστημα δυνάμενον να έπεκταθῇ και να τροφοδοτήσῃ όλόκληρον την ήπειρωτικὴν Έλλάδα. Τὰ ὑπὸ της έκθέσεως Έμπάσκο προτεινόμενα πρὸς ἴδρυσιν τέσσαρα νέα υδροηλεκτρικά εργοστάσια είνε 1) Τὰ υδροηλεκτρικά έργα Αἶγρα ἐπὶ του ποταμοῦ Βόδα, ισχύος 40.000 κιλοβάτ. 2) Τὰ υδροηλεκτρικά έργα Λάδωνος ισχύος 50.000.000 κιλοβάτ. 3) Τὰ υδροηλεκτρικά έργα Κρεμαστά ἐπὶ του ποταμοῦ Αχελῶου, ισχύος 180.000 κιλοβάτ και 4) Τὰ υδροηλεκτρικά έργα Λούρου, ἐπὶ του ποταμοῦ Λούρου, ισχύος 5.000 κιλοβάτ. Φυσικά τὰ προτεινόμενα πρὸς ἴδρυσιν 4 υδροηλεκτρικά εργοστάσια, άποτελοῦντα μέρος του ὑποβαλλομένου πρώτου πλάνου του ὅλου σχεδίου του εξηλεκτρισμοῦ της Έλλάδος, δέν άποτελεῦν και ὀριστικὴν επίλυσιν του προβλήματος τοῦτου.

Τοῦτο άλλωστε σαφῶς διατυπῶνται και εις την έκθεσιν της Έμπάσκο, εις την όποιαν αναφέρεται ὅτι το προτεινόμενον σύστημα εξηλεκτρισμοῦ άφορᾷ την άντιμετώπισιν των αναγκῶν δι'όλγα μόνον ἔτη, ή δε συμπλήρωσις του εν λόγω προγράμματος δέν θα εξασφαλίσῃ εις την

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κατανομή των δυνατοτήτων διὰ τον εξηλεκτρισμόν.—Ο Γεώργιος Σταύρου και ή πολιτική.—Σκέψεις και κρίσεις.—Η Οικονομική άποστολή και το έργον της.—Η παραγωγή του χρυσός.—Η έκθεσις του Διοικητοῦ της Έθνικῆς Τραπεζῆς κ. Γ. Πεσμαζόγλου εις την Γεν. Συνέλευσιν των Μετόχων ἐπὶ των πεπραγμένων του 1949.—Τὰ συνθετικά νήματα.—Γενικὸς ισολογισμός της Έθνικῆς Τραπεζῆς.—Η άνασυγκρότησις και αἱ τεχνικαί Σχολαί.—Οικονομικαί εἰδήσεις εξωτερικοῦ.—Η συμπλήρωσις της άπογραφῆς 1939 — 40.—Τὰ κυριώτερα έμπορεύματα.—Τὰ πολιτικά και οικονομικά γεγονότα του δεκαπενθημέρου

ΞΕΝΟΦΩΝ Ι. ΧΑΤΖΗΣΑΡΑΝΤΗΣ
Δικηγόρος

«ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ»**150ΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ****ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ**

Έσωτερ.: Τρίμηνος δρ. 15.000
 > Έξάμηνος > 30.000
 > Έτησία > 50.000
 Τιμή φύλλου Δρχ. 1000

Τα έμβάσματα έπ' ονόματι
 της «ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗΣ»

Αί αποδείξεις δέον να φέρωσι
 την υπογραφήν του Διαχειρι-
 στού και την σφραγίδα της
 έφημερίδος.

Παρακαλούνται οι κ. κ. Συν-
 δρομηταί, όπως γνωστοποιούν
 'ς τα γραφεία της έφημερί-
 δος πάσαν μεταβολήν της δι-
 ευθύνσεώς των.

Διαχειριστής:
ΙΩΑΝ. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ
 'Ακαδημίας 60

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ ἄρ-
 θρῷ 6 § 1 τοῦ Α.Ν.1092)1938
 Ὑπεύθυνος ἐπὶ τῆς ὕλης:
ΝΙΚΗΤΑΣ ΤΣΑΛΙΑΛΑΣ
 'Αθῶδος 53—Τηλ. 72.690
 Προϊστάμενος Τυπογραφείου:
ΜΕΜΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ
 Κολοκοτρώνη 116

Ἑλλάδα σύστημα ἡλεκτροπαραγω-
 γῆς διὰ μόνιμον ἀντιμετώπισιν τοῦ
 ζητήματος. Διὰ τοῦτο, συνεχίζει,
 φαίνεται ὡς πιθανόν ὅτι τελικῶς θὰ
 γίνουν ὑδροηλεκτρικοὶ σταθμοὶ καὶ
 εἰς ἄρκετους ἄλλους ποταμούς της
 Ἑλλάδος.

Ὡς ἐκ τούτου σαφῆς προβάλλει ἡ
 ἀνάγκη τῆς περαιτέρω δυνατότητος
 ὠφελίμου ἐκμεταλλεύσεως καὶ τῶν
 ὑπολοίπων ὑδροδυναμικῶν πηγῶν τῆς
 χώρας καὶ τῆς καταρτίσεως γενικω-
 τέρας ὑδατικῆς πολιτικῆς ἀπὸ μέ-
 ρους τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, μέρος
 τῆς ὁποίας θὰ εἴνε ἡ, ἐν συνδυασμῷ
 μετὰ τὴν λοιπὴν ἐκμετάλλευσιν πρὸς
 ἄλλους τομεῖς τῶν ὑδατίνων μαζῶν,
 ἐκμετάλλευσιν τῶν ὑδροδυναμικῶν
 δυνατοτήτων τῶν πρὸς παραγωγὴν
 ἡλεκτρικοῦ ρεύματος διὰ τὴν αὐξη-
 σιν τῆς παροχῆς τοῦ καὶ ὑποδοθή-
 σιν τῆς ἐκδομηχανοποιήσεως καὶ ἐ-
 ξηλεκτρισμοῦ τῆς χώρας.

Ἡ ἀνάγκη τῆς ἐνάρξεως τῶν ἔρ-
 γων πραγματοποιήσεως τοῦ ἐξηλε-
 κτρισμοῦ τῆς χώρας προβάλλει ἐπι-
 τακτικῇ καὶ ἤδη ἐπεδόθησαν τὴν 17
 Φεβρουαρίου εἰς τὴν ἐν Ἑλλάδι Ἀμε-
 ρικανικὴν Ἀποστολὴν Οἰκονομικῆς
 Συνεργασίας αἱ ὀριστικαὶ προ-
 τάσεις τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως
 διὰ τὸν ἐξηλεκτισμὸν τῆς χώρας.
 Διὰ τῶν προτάσεων αὐτῶν προτεί-
 νεται πρόγραμμα συνολικῆς δαπά-
 νης 66.60 ἑκατομμυρίων δολλαρίων
 καὶ 792.70 δισεκατομμυρίων δραχ-
 μῶν. Ἐκ τῶν ποσῶν τούτων διὰ ὑ-
 δροηλεκτρικὰ ἐργοστάσια διατί-
 θεται τὰ ἀκόλουθα κονδυλία: Ὑ-
 δροηλεκτρικὸν ἐργοστάσιον Βόδα
 3.28 ἑκατ. δολάρια καὶ 73.50 δι-
 σεκατομμύρια δραχμῶν. Λάδωνος
 5.52 ἑκατ. δολάρια καὶ 154.20
 δισεκατ. δραχμαί. Λούρου 16.13
 ἑκατ. δολάρια καὶ 103.35 δισεκατ.
 δραχμαί. Μοι δι' ὑδροηλεκτρικὰ
 ἐργοστάσια διατίθενται τὰ 37.50 %
 περίπου τῶν εἰς δολάρια κονδυ-
 λίων καὶ τὰ 32,3% περίπου τῶν
 εἰς δραχμὰς.

Ἡ δι' ὑδροηλεκτρικῶν ἐργοστα-
 σίων ἀντιμετώπισις τοῦ ἐνεργεια-
 κοῦ προβλήματος δὲν εἶνε εἰς κάθε
 περίπτωσιν ἡ ἐπωφελεστέρη λύσις,
 καθόσον αὐτὴ διὰ τὴν ἀποδὴ ἐπω-
 φελῆς, λόγω τῶν τριῶν μεγάλων
 βιαιονεκτικῶν πού παρουσιάζει,
 τὸ πολυδάπανον τῶν ἐγκαταστά-
 σεων, αἱ μεγάλα ἀπώλειαι αἱ ὁ-
 ποῖαι ἐμφανίζονται κατὰ τὴν δύσκο-
 λον προσαρμογὴν τῶν εἰς τὰς δια-
 κυμάνσεις τῆς ὠφελίμου καταναλώ-

ΜΕΓΑΛΑΙ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΙ**ΛΟΡΔΟΣ ΝΑΦΦΗΛΗΤ****ΤΟ ΦΤΩΧΟΠΑΙΔΟ ΠΟΥ
ΕΓΙΝΕ ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ****Η ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ ΤΟΥ**

Ὁ Οὐίλλιαμ Ρίτσαρντ Μόρρις
 δικαίως θεωρεῖται ὡς μία ἀπὸ τὰς
 μεγαλύτερας φυσιογνομίας τῆς θι-
 ομηχανίας τοῦ 20οῦ αἰῶνος. Παῖδι
 πτωχῶν γονέων ὁ Μόρρις — ἐγεν-
 νήθη τὸ 1877 εἰς τὸ Γουέστερ τῆς
 Ἀγγλίας — ὑπεχρεώθη νὰ ἐργασθῇ
 ἀπὸ τὴν παιδική του ἡλικία προ-
 σληφθεὶς εἰς ἕνα συνεργεῖον ἐπι-
 σκευῆς ποδηλάτων. Προικισμένος
 μὲ ἐπινουητικὸ ἐμπορικὸ καὶ τεχνι-
 κὸ δαιμόνιον ὁ Μόρρις, ἤνοιξε μετὰ
 παρέλευσιν ὀλίγων ἐτῶν ἰδικήν του
 ἐπιχείρησιν καὶ ὅταν ἐνεφανίσθησαν
 διὰ πρώτῃν φοράν αἱ μηχαναὶ ἐσω-
 τερικῆς καύσεως ἐπεδόθη εἰς τὴν
 προσεκτικὴν μελέτην των. Οὕτω τὸ
 1900 ἐσχεδιάσε ἕναν ἐντελῶς ἰδι-
 κὸν τοῦ τύπου μοτοσυκλέττας.

Ἡ ἐπιτυχία του αὐτὴ ἐνεθάρρυνε
 τὸν Μόρρις, καὶ τὸ 1912 κατεσκεύ-
 ασε τὸν πρώτον τύπον τοῦ αὐτοκι-
 νήτου Μόρρις — Ὁξφορντ.

Τὸ ἐν λόγω αὐτακίνητον ὑπῆρξε
 ἡ δευτέρα μεγάλη ἐπιτυχία τοῦ
 Μόρρις καὶ χάριν εἰς αὐτὴν ἠγό-
 ρασε τὴν περιοχὴν Κάουλεϋ.

Ἐκεῖ ἔκτισε ἕνα μέγα ἐργοστά-
 σιον κατασκευῆς αὐτοκινήτων τύ-
 που Μόρρις — Κάουλεϋ καταστὰν
 περίφημον. Τὸ ἔτος 1925 τὰ ἐργο-
 στάσια Μόρρις κατεσκεύαζον 50.
 000 αὐτοκίνητα ἑτησίως καὶ μετὰ
 παρέλευσιν δωδεκαετίας ἡ παραγω-
 γὴ των ἔφθασε τὰ 150.000 ἑτησίως.

Εἰς τὸν Οὐίλλιαμ Μόρρις ἀπενε-
 μήθη ὁ τίτλος τοῦ βαρωνέτου τὸ
 1929, καὶ ὁ τίτλος τοῦ βαρώνου τὸ
 1934 καὶ ὁ τίτλος τοῦ ὑπακόμητος
 τὸ 1938, ἔγινε δηλαδὴ ὑποκόμης
 Νάφφηλντ τοῦ Νάφφηλντ.

Ὁ ὑποκόμης Νάφφηλντ δὲν ἐχρη-
 σιμοποίησε τὸν ἀποκτώμενον πλοῦ-
 τον μόνον διὰ τὴν αὐξησιν καὶ ἐπέ-
 κτασιν τῶν ἐπιχειρήσεών του. Δια-
 πνεδόμενος ἀπὸ τὸν πόθον νὰ φανῇ
 ἀκόμη χρησιμώτερος ὃχι μόνον πρὸς
 τὴν πατρίδα του, ἀλλὰ καὶ πρὸς ὅ-
 λον τὸν κόσμον προσέφερε τὰς δα-
 πάντας διὰ τὴν ἰδρυσιν καὶ λειτου-
 ργίαν τοῦ Ἰνστιτούτου Νάφφηλντ
 τῆς Ὁξφόρδης δι' ἱατρικὰς ἐρεῦ-
 νας.

Ὁ Νάφφηλντ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην
 εἶχεν ἤδη κάμει δωρεὰν ἄνω τῶν
 7.500.000 στερλινῶν, δι' ἐρεῦνας
 εἰς νοσοκομεῖα, ὡς καὶ ἄνω τῶν
 1000 «σκληρῶν πνευμόνων» διὰ τὰ
 νοσοκομεῖα καὶ ἰδρύματα τῶν χω-
 ρῶν τῆς Κοινοπολιτείας. Κατὰ τὸ
 1942 ἀπενεμήθη εἰς τὸν Λόρδον
 Νάφφηλντ τιμητικὸν μετάλλιον τοῦ
 Βασιλικοῦ Κολλεγίου Χειρουργῶν
 διὰ τὰς ὑπηρεσίας πού προσέφερεν
 εἰς τὴν ἱατρικὴν ἐπιστήμην. Τὸ ἀ-
 πονεμηθὲν μετάλλιον ἦτο τὸ 19ον
 ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἰδρύσεως τοῦ
 Κολλεγίου πρὸ 140 ἐτῶν. Τὸ 1943
 ὁ Λόρδος Νάφφηλντ, ἔκαμε δωρε-
 ᾶν 10 ἑκατομμυρίων λιρῶν διὰ τὴν
 ἀνέγερσιν τοῦ ἰδρύματος Νάφφηλντ.
 Διὰ τὴν ἰδρυσιν τοῦ Κολλεγίου Νάφ-
 φηλντ διὰ χειρουργικὰς ἐρεῦνας ὁ
 Λόρδος Νάφφηλντ διέθεσε τὸ πρὸν
 τῶν 200.000 λιρῶν.

σεως καὶ ἡ κατὰ πολὺ πολυδάπανος
 μεταφορὰ τοῦ ρεύματος εἰς τοὺς τό-
 πους καταναλώσεως πρέπει νὰ συν-
 δυάζεται μετὰ μεγάλην καὶ ἐξοφαι-
 σμένην κατανάλωσιν. Τοῦτο προϋπο-
 θέτει συνδυασμὸν τῶν ὑδροηλεκτρι-
 κῶν ἐργοστασίων μετὰ σειρὰν ἐρ-
 γοστασίων καὶ διομηχανικῶν ἐγκα-
 ταστάσεων πού θὰ ἐξασφαλίζουν
 κατανάλωσιν μεγάλων ποσοτήτων
 ρεύματος. Ἀκριβῶς δὲ διὰ τὸν λό-

Ἐπίκαιρα σημειώματα**Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥ
ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ****Τοῦ συνεργάτου μας κ. Ν. ΣΤΑΘΑΤΟΥ**

Ὁ Γεώργιος Σταύρου δὲν ἐπολι-
 τεύθηκε ποτέ. Οἱ ἄνθρωποι τῶν ἀ-
 ριθμῶν δὲν στέργουν συμβιβασμούς.
 Πλὴν περισσότερον ὅταν ἀντικρύ-
 ζουν τὴν ζωὴν στὴ θετικώτερη μορ-
 φή της. Κι' ἕνας τέτοιος ἀκριβῶς
 ἄνθρωπος ὑπῆρξε ὁ Γεώργιος Σταύ-
 ρου.

Ἄν ὅμως ὁ μεγαλόπνοος ἱδρυ-
 τῆς τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς δὲν ἐ-
 σκέφθηκε ποτὲ νὰ πολιτευθῇ, δὲν ἐ-
 σκέφθηκε ἐπίσης ποτὲ νὰ στερήσῃ
 καὶ τὴν Πατρίδα του ἀπὸ κάθε πο-
 λύτιμης ὑπηρεσίας του. Ὅπου τὸν ἐ-
 καλοῦσε, ἔδινε πάντα τὸ προθυμώ-
 τερο «παράν». Σεμνὸς καὶ ταπεινός,
 ἀπλὸς καὶ ἀπείριτος ὅπως ο' ἄλλες
 τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς του ἐπρό-
 σφερε τὸν ἑαυτὸ του στὴν ὑπηρε-
 σία τῆς Πατρίδος χωρὶς σκέψεις
 ἰδιοτελεῖς ἢ ἐγωκεντρικὰς ἐξάρσεις
 μεγαλομανίας. Ἀναφέρεται πῶς κά-
 ποτε ἡ Κυβέρνησις τὸν ἐρώτησε ἂν
 τοῦ ἄρεσε ἡ θέσις πού τοῦ ἔδινε. Ὁ
 Γεώργιος Σταύρου ἔδωκε μίαν ἀ-
 πάντησιν, πού δὲν εἶναι καθόλου ὑ-
 περβολὴ ἂν πῶ ὅτι δὲν ἐδόθη καμ-
 μίᾳ ἄλλῃ φορά:

— «Δὲν ἀπόκειται εἰς ἐμέ, εἶπε,
 νὰ προσδιορίσω τὴν κατάλληλον θέ-
 σιν, ἀλλ' εἰς τὴν Κυβέρνησιν» εἰς ἐ-
 μέ ἐπιβάλλεται μόνον τὸ καθήκον
 νὰ ὑπηρετήσω τὴν πατρίδα.»
 Ἀκριβῶς δὲ ἡ συναίθησις τοῦ
 καθήκοντος αὐτοῦ εἶναι ἐκεῖνον πού
 ἐξηγεῖ τὴν «ἀναγκαστικὴν» πολιτι-
 κὴν σταδιοδρομίαν τοῦ Γεωργίου
 Σταύρου. Καὶ ἀπὸ τὸ 1825 μέχρι
 τὸ 1842 τὸ ἕνα πολιτικὸ ἀξίωμα δι-
 αδέχεται τὸ ἄλλο.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις τὸν
 θρήνη ἐκτός τῆς Ἑλλάδος, στὴν
 Βιέννη καὶ στὴν Πίσα. Ἀμέσως
 σπεύδει νὰ βοηθήσῃ τὸ ἀγανακτιζό-
 μενον ἔθνος καὶ φθάνει στὴν Ἑλλάδα.
 Ἡ Κυβέρνησις τὸν ἐπιστρατεύει ἀ-
 μέσως καὶ τὸ 1825 τὸν διορίζει Γε-
 νικὸ Ταμία. Τὸ κυριώτερον ὅμως πο-
 λιτικὸ ἀξίωμα τοῦ προσφέρθηκε με-
 τὰ δύο ἔτη. Ἡ φήμη του τὸν εἶχε
 ἐπιβάλλει στὴν Ἑλληνικὴ καὶ ἰδίως
 στὴν Ἑπαιρωτικὴ συνείδησιν ὥστε οἱ
 συμπατριῶτες του Ἑπαιρώτες νὰ
 τὸν ἐκλέξουν ἀντιπρόσωπὸν τους
 στὶς Ἑθνομίκας καὶ Συνελεύσεις κα-
 τὰ τὴν διάρκειαν τῆς Ἑθνεγερσίας.
 Τὸ 1827 τὸν ἔστειλαν πληρεξούσιον
 στὴ Γ'. Ἑθνικὴ Συνέλευσις τῆς Ἑρ-
 μιῶνης καὶ τὸ 1831 στὴν Ε'. Ἑθνι-
 κὴ Συνέλευσις τοῦ Ἀργους.

Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἐπιτυχὴ ἐκ-
 θασί τοῦ μεγάλου Ἀγῶνος καὶ τὴν
 κάθοδον τοῦ Καποδίστρια, ὁ Γεώρ-
 γιος Σταύρου δὲν ἡσυχάζει. Με-
 τὰ τὴν ἔξωσιν τῆς «Χρηματιστικῆς
 Τραπεζῆς» διορίζεται ἀμέσως μέ-
 λος «τῆς ἐπὶ τῆς Διευθύνσεως τοῦ

γόν αὐτὸν ἡ ὑδροηλεκτρικὴ ἐνέργεια
 ἔχει μόνον δύναται νὰ συναγισθῇ
 τὴν θερμικὴν τοιαύτην ὅταν ὁ συν-
 τελεστῆς τῆς ὠφελίμου καταναλώ-
 σεως τῆς εἶνε ἐπαρκῶς μεγάλος.
 Εἰς τὸ σημεῖον ὅμως αὐτὸ δὲν δύναται
 ἡ Ἑλλὰς νὰ ἰσχυρισθῇ τοιοῦτον τι
 τοῦτο λαμβάνει ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ἐκ-
 θεσις τῆς Ἐμπόσκου, ἡ ὁποία τὴν
 πραγματοποίησιν τοῦ προτεινομέ-
 νου παρὰ ταύτης προγράμματος ἐ-
 ξηλεκτρισμοῦ βασίζει ἐπὶ σειρὰς
 συμπερασμάτων, ἕνα τῶν ὁποίων
 καὶ μάλιστα τῶν κυριωτέρων εἶνε
 ὅτι αἱ ἀπάρχουσαι διομηχανίαι θὰ
 ἰδρυθῶν, ἀπαραίτητοι καὶ προσδιά-
 ζουσιν εἰς τὴν οἰκονομίαν τῆς Ἑλ-
 λάδος.

Α. ΣΑΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

Ταμεῖου Ἐπιτροπῆς» καὶ λίγο ἀρ-
 γότερα μέλος τῆς ἐπὶ τῆς «Οἰκονο-
 μίας Ἐπιτροπῆς».

Ἡ τελευταία ἐπὶ τῆς «Οἰκονομί-
 ας Ἐπιτροπῆς» σύμφωνα μετὰ τὸ διά-
 ταγμα τῆς 13-2-1828 ἦτο αὐτὸ τοῦ-
 το τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν
 ὥστε τὸ ἀντίστοιχον ἀξίωμα τοῦ
 Γεωργίου Σταύρου ἂν δὲν ἦτο Ὑ-
 πουργικόν ἦτο τοῦλάχιστον Ὑφυ-
 πουργικόν. Τὴν πολιτικὴν αὐτὴν θέ-
 σιν διέτηρε ὁ Γεώργιος Σταύρου
 καὶ μετὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν
 Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν (Σεπτέμβρι-
 οῦ 1829), καθὼς ἐπίσης καὶ μετὰ
 τὴν κατάργησιν τοῦ Πανελληνίου
 ὅτε μάλιστα ἐξελέγη καὶ Περουσι-
 αστής. Ἡ θέσις αὐτὴ τοῦ μέλους
 τῆς ἐπὶ τῆς «Οἰκονομίας Ἐπιτρο-
 πῆς» ἦτο μίαν θέσιν σοβαρωτάτη πού
 ἀπαιτοῦσε ἀκεραιότητα καὶ εὐσυν-
 ειδήσιαν, πρὸ πάντων δὲ μέσῃ σέ-
 κειν τὴν σύγκρουσιν τῶν πολιτι-
 κῶν παθῶν καὶ ἀντεγκλήσεων ἀ-
 καμψία καὶ ἀνεπηρέαστον χαρα-
 κτήρος.

Αὐτὰ δὲ ἀκριβῶς τὰ προσόντα ἐ-
 δεῖξε ὁ Γεώργιος Σταύρου περισ-
 σότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους δυὸ συν-
 εργάτες του, τὸν Γ. Κουντουριώ-
 τιν καὶ Α. Κοντοσταύλον, ὥστε τί-
 ποτα νὰ μὴ τὸν ἀπομακρύνῃ ἀπὸ
 τοῦ Ὑπουργείου πού τοῦ εἶχε ἐπι-
 στευθῇ ἡ μόλις ἀναγεννηθεῖσα Πα-
 τρίς. Στὴ θέσιν αὐτὴ παρέμεινε ἀ-
 κόμῃ καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κα-
 ποδίστρια (26 Σεπτεμβρίου 1831).
 Παρέμεινε ὅμως μόνον ἐπὶ ἕνα ἐξά-
 μηνον, μέχρι τοῦ Μαρτίου 1832, ὅ-
 τε καὶ ἀπεσπάρθηκε ἀπὸ τὴν πολιτι-
 κή. Ὁ θάνατος τοῦ Καποδίστρια
 τὸν ἐγέμισε θλίψιν. Ὅπως ὅλοι οἱ
 φωτισμένοι Ἕλληνες, ἄλλο τόσο
 καὶ ὁ Γεώργιος Σταύρου ἀπὸ τὴν
 Ἑθνικὴν αὐτὴν τραγωδίαν ἐδιδάχθη-
 κε πολλὰ καὶ περὶ τοῦ λαοῦ, καὶ
 περὶ τῶν κομμάτων καὶ περὶ τῶν
 πολιτευομένων καὶ περὶ τῶν Κυβε-
 ρνόντων. Ἀπὸ τότε δὲν ἀνεμίχθηκε
 ἄλλο στὴν πολιτικὴν. Γιά τὴν ἱστορί-
 κῇ ἀκρίβειαν πρέπει νὰ προσθέσω-
 με, πῶς στὶς δημοτικὰς ἐκλογὰς
 τοῦ 1850 ἐξελέγη Δημοτικὸς Σύμ-
 βουλος καὶ λίγο ἀργότερα διόμφω-
 ν τὸ Δημοτικὸ Συμβούλιον τοῦ Δή-
 μου Ἀθηναίων τὸν ἐξέλεξε Πρόε-
 δρόν του. Στὸ Δημοτικὸ αὐτὸ ἀξίω-
 μα ἔμεινε μέχρι τὸν Αὐγούστον τοῦ
 1851, ὅτε παρτήθηκε καὶ ἀπὸ Σύμ-
 βουλος καὶ ἀπὸ Πρόεδρος.

Γιά τὴν δημοσίαν ζωὴν τοῦ Γεωργί-
 ου Σταύρου καὶ πρὸ πάντων γιά τὴν
 δράσιν του κατὰ τὴν τελευταία Κα-
 ποδιστριακὴν περίοδο εἶναι χαρα-
 κτηριστικὰ τὰ ὅσα γράφει ὁ Δ. Λ.
 Ζαγρηάφης:

«Ὁ Γεώργιος Σταύρου, λόγω
 τῆς ἀκεραιότητος τοῦ χαρακτῆρος
 του, οὔτε πούς περὶ τὸν Κυβερνή-
 τιν εὐρίσκειν ὅλους ἀξίους τῆς ὑ-
 πολήμεως του, οὔτε ἐξ ἄλλου ἀπε-
 δοκίμαζεν ἀπάσας τὰς πράξεις τῶν
 ἀντιπολιτευομένων τὸν ἐπιφανῆ ἄν-
 δρα. Ὡς ἐκ τούτου ἀμφότερα τὰ
 κόμματα τὸν ἔψεγον καὶ οἱ μὲν Κυ-
 βερνητικοὶ διὰ τὴν πολλὴν του συμ-
 πάθειαν ὑπὲρ τῶν Κουντουριωταί-
 ων, τοῦ Μαυροκορδάτου, τοῦ Κωλέτ-
 τῃ καὶ ἄλλων· οἱ δὲ ἀντιθέτως
 ἔψεγον αὐτὸν διὰ τὴν ἄκραν πρὸς
 τὸν Κυβερνήτην ἀφοσίωσιν του. Με-
 ταξὺ τῶν τριῶν διαπληκτιζομένων
 μεριδῶν εἰς οὐδεμίαν ἀποκλειστικ-
 κῶς ἀνήκεν. Ὅπως ἦτο ἀφωσιωμέ-
 νος εἰς τὸν Κυβερνήτην, τὸσον ἐσέ-
 θετο τὰς ἀρετάς, τὰς θυσίας καὶ
 τὸν πατριωτισμὸν τῶν ἐπιφανεστέ-
 ρων ἐκ τῶν ἀντιπάλων του. Καθ' ὅ-

**ΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΑΙ
ΣΥΝΑΛΛΑΓΑΙ ΜΕΤΑΞΥ
ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ
ΚΑΙ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΥΙΑΣ**

Ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἐμπορικὰς
 συναλλαγὰς μεταξὺ Ἡν. Πολιτειῶν
 καὶ Γιουγκοσλαβίας ἐγνωσθήσαν
 τὰ ἀκόλουθα:

Αἱ εἰσαγωγαὶ εἰδῶν τὰ ὁ-
 ποῖα θὰ λάβῃ ἡ Γιουγκοσλαβία
 ἐξ Ἡνωμ. Πολιτειῶν θάσιν τῶν ὅ-
 ρων τοῦ νέου δανείου ἐκ
 20.000.000 δολλαρίων τῆς Τρα-
 πέζης Εἰσαγωγῶν — Ἐξιστοῦν
 θὰ πραγματοποιηθοῦν «πολὺ τα-
 χέως» συμφώνως πρὸς δηλώσεις
 τοῦ κ. Χέρμπερτ Γκάστον, προέ-
 δρου τῆς ἐν λόγω Τραπεζῆς.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Γκάστον ἐδή-
 λωσεν ὅτι ἐδόθησαν ἤδη ὠρισμέ-
 ναι ἐπιχειρήματα παραγγελίαν. Τὸ
 νέον δάνειον εἶναι τὸ δεύτερον τὸ
 ὁποῖον ἰδύεται εἰς τὴν Γιουγκο-
 σλαβίαν. Τὸ ἀρχικὸν δάνειον ἀνερ-
 χόμενον ἐπίσης εἰς 20.000.000
 δολλάρια, ἐχορηγήθη τὸν παρελ-
 θέντα Σεπτέμβριον ὑπὸ τῆς Τρα-
 πέζης. Δεδομένου ὅτι οὐδὲν ἕκ
 τῶν εἰδῶν τὰ ὁποῖα θὰ ἀποστα-
 λοῦν εἰς Γιουγκοσλαβίαν προορί-
 ζεται δι' ἐξοπλισμοῦς, ἐξήγησεν ὁ
 κ. Γκάστον, αἱ ἄδειαι ἐξιστοῦν
 ἐξ Ἡνωμένων Πολιτειῶν θὰ δο-
 θοῦν ἀμέσως.

Μεταξὺ τῶν εἰδῶν, τὰ ὁποῖα πρᾶ-
 κείται νὰ προμηθευθῇ ἡ Γιουγκο-
 σλαβία, εἶναι καὶ τὰ ἐξῆς: Φορ-
 τηγὰ αὐτοκίνητα καὶ ἀνταλλακτι-
 κά, ἐλαστικά καὶ ἀεροθάλαμοι
 αὐτοκινήτων, τρακτέρ καὶ ἐξαρ-
 τήματα αὐτῶν, σιδηροδρομικὰ ὀχήμα-
 τα, τροχοὶ καὶ ἐξαρτήματα σιδηροτρο-
 χιαί, λιπαντικά, φύλλα ἀλουμινίου, σάκ-
 κοι, εἰδικὸς χάτης, μετασχηματισταί,
 ἐνσφαιροὶ τριβεῖς καὶ ὕγειονο-
 μικὸν ὕλικον. Οἱ ἐνσφαιροὶ τριβεῖς,
 ἀπαιτοῦνται διὰ ἀντικατάστασιν
 ἐφθαρμένων τοιούτων εἰς διάφορα
 μηχανήματα, τὸ πλεῖστον τῶν ὁ-
 ποίων προέρχεται ἀπὸ ἐφόδια τῆς
 ΟΥΝΡΡΑ.

Παρ' ὅτι ἡ Γιουγκοσλαβία ἔ-
 χει ἀνάγκην δαμάσκακος δὲν ἀπεφα-
 σίσθη εἰσεῖν ἂν θὰ καταστή δύνα-
 τὸν νὰ προμηθευθῇ τὸ εἶδος αὐτὸ
 ἐξ Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἢ ἐξ ἄλ-
 λων χωρῶν.

Εἰς ἐρώτησιν ἂν θὰ πρέπει αἱ
 ὑπὸ τῆς Γιουγκοσλαβίας ἀγοραὶ
 νὰ γίνων ἀποκλειστικῶς εἰς Ἡ-
 νωμένας Πολιτείας, ὁ κ. Γκάστον
 εἶπεν ὅτι θὰ ὑπάρξουν «μερικαὶ ἐ-
 ξαιρέσεις, ἀναλόγως τῶν ἀναγκ-
 ῶν εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις».

Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἡ Γιουγκο-
 σλαβία ὑπολογίζει νὰ αὐξήσῃ τὰς
 ἐξιστοῦσας τῆς πρὸς τὰς Ἡνωμέ-
 νας Πολιτείας μέχρι 30—35 ἑκατομμ.
 δολλαρίων.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

Η ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Σημαντικόν γεγονός της οικονομικής μας ζωής υπήρξεν η Γενική Συνέλευσις των Μετόχων της Έθνικής Τραπεζής η λαθούσα χώραν τὸ Σάββατον 18 τρέχοντος. Ἡ κατ' αὐτὴν ἀναγνωσθεῖσα ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ κ. Γ. Πεσμαζόγλου ἐξ ὀνόματος τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου ἐκθέσεις ἐπὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ 1949 εἶναι λίαν διαφωτιστικὴ ἐπὶ τῆς ἀναπτυχθείσης ὑπὸ τοῦ πρώτου πιστωτικοῦ Ἰδρυματος τῆς Χώρας οἰκ. δραστηριότητος.

ΟΡΘΟΤΑΤΗ ΔΗΛΩΣΙΣ

Ὁρθή, ὀρθοτάτη καὶ ἀπολύτως δικαιολογημένη ἡ δῆλωσις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐφοδιασμοῦ κ. Παπακυριακοπούλου ὅτι ἡ Ὑπηρεσιακὴ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς οὐδεμίαν αὐξήσιν τῶν τιμῶν. Ὁ ρόλος μιᾶς Ὑπηρεσιακῆς Κυβερνήσεως, περιορισμένος εἰς τὴν ἀπλὴν διεκπεραίωσιν τῶν τρεχουσῶν κρατικῶν ὑποθέσεων, δὲν δύναται νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς ζητήματα τόσοις θεμελιώδους σημασίας, ὅπως τὸ τῶν τιμῶν τῶν διαφόρων εἰδῶν.

Παρομοία ἐνέργεια εἶναι δυνατὴ μόνον ἀπὸ μίαν Κυβέρνησιν τῆς ἐγκρίσεως τῆς Βουλῆς, εἰς τὴν οὖσαν θὰ πρέπει κατ' ἀνάγκην νὰ διεξαχθῇ διεξοδικὴ συζήτησις.

Εἰς ἄλλας σελίδας δημοσιεύομεν τὴν ἑκθεσιν αὐτὴν, ἡ ὁποία ἀφοῦ ἀποτίει τὸν ἐπιβαλλόμενον φόρον τιμῆς εἰς τὴν μνήμην τῶν ἡρωικῶν νεκρῶν τοῦ προσφάτου Ἑθνικοῦ ἡγῶνος, ἀναλύει λεπτομερῶς τὴν σμειωθεῖσαν ἐφ' ὧν τῶν τομέων τῆς οἰκ. ζωῆς τῆς Χώρας δρᾶσιν. Συνιστῶμεν τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως αὐτῆς, ὡς σημαντικοῦ στοιχείου διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς σημερινῆς οικονομικῆς καταστάσεως τῆς πολυπαθοῦς Ἑλληνικῆς Πατρίδος.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΔΑ

Ἡ τελευταία ἐπιτυχὴς ἐπιδείξις τῆς ἑλληνικῆς μόδας γεννᾷ μεγάλας ἐλπίδας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν ἐνὸς κλάδου τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, παρ' αὐτῆς πρὸς τὴν αἰσθητικὴν βελτίωσιν τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὑπάρχουν χώραι στήριζουσαι ἕνα μέγα ποσοστὸν τοῦ ἐξωτερικοῦ τῶν ἐμπορίων εἰς τὴν μόδον. Νομίζομεν, λοιπόν, ὅτι καὶ ἡ Ἑλλάς δύναται, ἐφ' ὅσον μάλιστα τὸ ἀπέδειξε, νὰ πραγματοποιήσῃ ἕνα παρόμοιον ἔσοδον.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐναπόκειται εἰς τοὺς ἀρμοδίους ὅπως χρησιμοποιοῦσιν καταλλήλως καὶ ἐπαφελῶς τὰ πολύτιμα στοιχεῖα τὰ ὁποῖα προσφέρει ἡ Χώρα

ΜΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ

Υπό τοῦ κ. Σ. ΔΕΠΟΥΝΤΗ

Εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον μας δὲν πρόκειται ν' ἀναφέρωμεν ἀριθμούς, διότι αὐτοὶ εἶναι ζήτημα Στατιστικῆς. Θὰ περιορισθῶμεν ν' ἀναφέρωμεν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, τί ἀφείλομεν εἰς τὴν ἐν Ἑλλάδι Οἰκονομικὴν Ἀποστολήν.

Ὅταν μετὰ τρία καὶ ἡμισυ ἔτη φοβερὰς κατοχῆς ἀπληθευρώθημεν, ἡ Οἰκονομία μας δὲν ἦτο παρὰ ἕνα πραγματικὸν ἐρείπιον.

Ὅπως κατὰ τὸ διάστημα τῆς κατοχῆς ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς, διὰ ποικίλων τρόπων ἀντέστη εἰς τὸν κατακτητὴν, μὲ τὸν ἴδιον τρόπον ἔπρεπε νὰ ξαναδόσῃ τὴν μάχην τῆς Οἰκονομικῆς του ἀνορθώσεως.

Δυστυχῶς ὅμως λόγῳ τῶν πολλῶν καταστροφῶν, τὰς ὁποίας ὑπέστημεν εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς οἰκονομίας μας, δὲν ἦτο δυνατόν μόνος τοῦ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς νὰ ξαναφτιάξῃ τὴν γκρεμισμένην του Οἰκονομίαν, ὅταν εἶχε διπλὸ μέτωπον, πρῶτον τὸ μέτωπον ἐναντίον τῆς ξενοκινήτου ἀνταρσίας καὶ δευτέρον τὸ μέτωπον τῆς Οἰκονομικῆς ἀνορθώσεως τῆς χώρας.

Καὶ ὅπως πάντα εἰς τὰς δυσκόλους στιγμὰς του, ὁ Ἑλληὴν, θρήκε τὸν προστάτην του, ἔτσι καὶ εἰς τὴν σημερινὴν περίοδον ἡ Μεγάλη Ἀμερικανικὴ Συμπολιτεία ἔσπευσε πρὸς ἐνίσχυσιν μας.

Ἡ περίπτωσις αὕτῃ δὲν εἶναι ἡ πρώτη ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀπλευθερώσεώς μας. Τότε ὁ Μουρούς καὶ ὁ Οὐέμστερ διὰ τῶν περιφύμων διαγγελλμάτων τῶν τὸ 1823 καὶ 1824, τώρα τὸ δόγμα Τρούμαν καὶ τὸ σχέδιον Μάρσαλ.

Ὅπως τότε, ἔτσι καὶ τώρα, ἡλθαν ἄρωγοι βλέποντας μόνον καὶ μόνον τὴν θέλησιν ἐνὸς Λαοῦ ὁ ὁποῖος ἀγωνίζεται καὶ ὑποφέρει, ἐπειδὴ θέλει νὰ ζήσῃ ἐλεύθερος.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἡ Οἰκονομικὴ Ἀποστολὴ εἶχε νὰ καθίσῃ ἀνώμαλον καὶ ἀνηφορικὸν δρόμον. Ὅταν ὅμως ὑπάρχῃ καλὴ θέλησις καὶ διάθεσις, διὰ τὰ ἐμπόδια δύναται νὰ ὑπερπηδηθῶν.

Πολλὰ τὰ αἰτήματα, ἀλλὰ μικρὰ ἡ ἐνίσχυσις. Δι' αὐτὸν ὅμως τὸν λόγον ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς δὲν στάθηκε ἀμέτοχος. Τὸ ἀπέδειξε προσφέροντας διὰ τὸν ἀγῶνα ἐπιβιώσεως, ὅχι μόνον τὴν ἀξιοθαύμαστον ἐργατικότητά του, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ὑστερήματός του, πέντε τρισεκατομμύρια δραχμῶν.

Ἀσφαλῶς δέ, θὰ εἶχε ἐπέλθει ἡ δὴ τὸ προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα, ἐὰν δὲν ὑπῆρχε ἡ ἐπάρατος ἀνταρσία, ἡ ὁποία τόσας καταστροφὰς καὶ θύματα ἐπεσώρευσε εἰς τὸν τόπον μας.

Ἐνώπιον ὧν αὐτῶν τῶν δυσκολιών, ἡ Οἰκονομικὴ Ἀποστολὴ ἐπέτυχε πραγματικὸν ἄθλον. Δὲν εἶναι μόνον ἄθλος τὸ ὅτι ἐξεδιώχθησαν μακρὰν τῶν συνόρων μας οἱ ληστοσυμμορίται, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅτι καταρθώσαμε νὰ κρατήσωμεν ὅλο τὸ θάρος τῶν πολλὰπλῶν δαπανῶν καὶ νὰ φέρωμεν εἰς αἴσιον πέρας καὶ τὴν δευτέραν, σπουδαιότεραν, μάχην. Τὴν μάχην τῆς Οἰκονομικῆς μας ἀναδιώσεως.

Ὑπάρχουν ἀκόμη πολλὰ κενὰ καὶ ὑπολείπεται πολὺ ἐργασία. Ἄς ἐλπίσουμε ὅτι ἡ Οἰκονομικὴ Ἀποστολὴ, μετὰ τὴν καταστολὴν τῆς ἀνταρσίας, θὰ ἀφιερῶσιν ὅλας τῆς τὰς προσπάθειάς εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν Οἰκονομικῶν προβλημάτων, διὰ νὰ δυνηθῇ οὕτως ἡ χώρα μας νὰ φθάσῃ καὶ νὰ περάσῃ τὸν πολεμικὸν τῆς βιοτικῆς ἐπιπεδον.

Σ. ΔΕΠΟΥΝΤΗΣ

Ο ΡΥΘΜΙΣΤΗΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ

Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ ΕΙΣ ΤΑΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΧΩΡΑΣ

Ἄρθρον τοῦ κ. ΛΟΥΙ ΓΚΩΒΕΡ

Ὁ χρυσὸς εἶναι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς τὸ πλέον διεσκορπισμένον μέταλλον καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον εἶναι καὶ τὸ πλέον σπάνιον. Ἰδού εἰς συλλογισμὸς, ὁ ὁποῖος φαίνεται παράδοξος καὶ ἐν τούτοις ἀνταντακῶς ἀκριβῶς τὴν πραγματικότητα.

Ἡ αἰτία τῆς χαμηλῆς τιμῆς ἐνὸς μετάλλου, ἔγκειται πρᾶγματι εἰς τὴν συγκέντρωσιν του. Ὁ σίδηρος ἢ τὸ μαγνήσιον π.χ., εἶναι μέταλλα μικροτέρως τιμῆς, διότι ἀνευρίσκονται συγκεντρωμένα καὶ κατὰ μεγάλας πασσόλτας. Διὰ τῶν ἀνωτέρω καταφαίνεται ὅτι ὁ σίδηρος καὶ τὸ μαγνήσιον εὐρίσκονται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς εἰς ζώνας, τῶν ὁποίων ἡ ἔκτασις εἶναι σχετικῶς πολὺ μικρά, ὅπου ὅμως ἀντιπροσωπεύουν τὸ 30, 40, ἢ 60% τοῦ μεταλλεύματος. Τούναντίον ὁ χρυσὸς εὐρίσκεται παντοῦ καὶ ὀλίγος καὶ πάντοτε ἀπολύτως διεσκορπισμένος. Αὕτῃ εἶναι ἡ αἰτία τῆς μεγάλης του τιμῆς δεδομένου ὅτι εἰς ἕνα τόννον χρυσοφόρων ἀλάτων, δὲν περιέχονται ἐνίοτε παρὰ ἐλάχιστα γραμμάρια ἐκ τοῦ πολυτίμου μετάλλου.

Σχετικῶς μὲ τὸν χρυσὸν λέγεται, ὅτι ἡ ἀνόρυξις του εἶναι τόσοις δυσχερὲς ὅσον ἡ περισυλλογὴ φορτίου ζαχάρεως εἰς κόβιν πού ἐκχύθη ἐξ ἐνὸς αὐτοκινήτου κατὰ μήκος μιᾶς ἀμώδους ἐρήμου. Ἐννοεῖται ὅτι ἂν ἀνεκαλύπτετο κάπου ἕνα μεταλλεῖον μὲ συγκεντρωμένα καὶ πλούσια κοιτάσματα χρυσοῦ, ἡ τιμὴ τοῦ χρυσοῦ θὰ ἐπιπτε σημαντικῶς.

Κάτι παρόμοιο συνέβη μὲ τὸν ἄργυρον κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ὅταν ἔγινεν ἡ ἀνακάλυψις τῶν μεταλλῶν τῆς Καλλιφορνίας. Διὰ τὸν χρυσὸν ἐν τούτοις, ὅχι μόνον δὲν καταρῶθη ἡ ἀνακάλυψις πραγματικοῦ μεταλλεῖου ἀλλὰ ἀκόμη ὑπάρχουν σοβαρὰ φυσικὰ αἰτία διὰ νὰ σκεφθῇ κανεὶς ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ κατὰ παρόμοιο καὶ ὁ χρυσὸς θὰ θεωρηθῇ αἰωνίως ὡς ἕνα «ἀκριβὸν» μέταλλον. Οἱ λόγοι οὗτοι προέρχονται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι ὁ χρυσὸς δὲν ὑποβάλλεται εἰς χημικοὺς συνδυασμοὺς κατὰ τὸν τρόπον τῶν ἄλλων μετάλλων. Εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν δὲν ἔχει παρὰ ἐλαχίστας συγγενεῖς. Ἐκ τούτου προκύπτει ὅτι ἀντὶ νὰ συναντῶμεν, ὅπως εἶναι αἱ συνήθεις περιπτώσεις, ὅλας τὰς μεταλλοὺς τούτου, συναντῶμεν συχνότερον τὸν χρυσὸν ὅχι συνδυασμένον. Πάντως ὁ χρυσὸς οὗτος εἶναι διαλελυμένος εἰς τὴν γῆνιν μάζαν καὶ συνεπῶς εἶναι ἐξαιρετικῶς φυσιολογικὸν νὰ τὸν βλέπωμεν σήμερον εὐρέως διασκορπισμένον εἰς ὅλον τὸν πλανήτην. Ἄς σημειώσωμεν ἐπὶ πλέον ὅτι ὁ χρυσὸς ἔχει σημεῖον τήξεως σχετικῶς χαμηλόν (1064 βαθμῶν) καὶ ὅτι πρόκειται περὶ μετάλλου μαλακοῦ.

Ἡ συμπύκνωσις του καὶ ἡ στερεοποίησις του κατὰ τὴν ψύξιν τοῦ γήινου φλοιοῦ ἐγένετο πολὺ ἀργά. Τούτου λεχθέντος, τίπτε δὲν ἔμποδίζει, ἀπὸ τοῦ νὰ εὐρεθῇ μ' ὅλα ταῦτα ὁ χρυσὸς συγκεντρωμένος εἰς τόπους προνομίους. Οὕτω τὸ ὕδωρ, ὁ δυνατός οὗτος παράγων ὅστις κατὰ τὴν διαδρομὴν τῶν γεωλογικῶν ἐποχῶν διεμόρφωσε τὴν ὅψιν τοῦ πλανήτου μας, ἐπαίξε ἐπὶ τοῦ προκειμένου σπουδαῖον ρόλον. Παραδείγματος χάριν οἱ ποταμοὶ, οἱ ὁποῖοι διέσχίζον τὰς χρυσοφόρους περιοχὰς ἀπέσπον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ψήγματα, τὰ ὁποῖα μετέφερον κατὰ καιροῦς. Τοιούτοτρόπως ἐξηγεῖται τελείως ὅτι αἱ κοίται ὠρισμένων ποταμῶν ἢ ἡ πεί-

ριξ των περιοχῶν δύναται νὰ περιέχουν ψήγματα χρυσοῦ. Ταῦτα ὀνομάζονται ἀγγλικά «placer».

Ἡ ἀνακάλυψις ἐνὸς «πλάκσερ» εἶναι πάντοτε μέγα γεγονός καὶ προκαλεῖ αὐτομάτως ἐξόρμησιν χρυσοθηρῶν, πρὸς τὴν περιοχὴν εἰς τὴν ὁποῖαν ἐλπίζουν νὰ ἀνακαλύψουν μυθώδη πλοῦτην. Συνήθως ὅμως εἶναι μία ἀπογοήτευσις. Βεβαίως δι' ὀλίγον χρονικὸν διάστημα μεγάλοι περιουσίαι δύναται νὰ ἀποκτηθῶν, διότι ἡ ἐξόρυγξ τοῦ χρυσοῦ ἀπὸ τὰς χρυσοφόρους ἄμμου εἶναι πολὺ ἀπλή.

Ἐξ αἰτίας τῆς μεγάλης του πυκνότητος ὁ χρυσὸς μένει ἐπὶ τόπου ἐνῶ τὰ ξένα σώματα ἀποβάλλονται. Ἐπὶ πλέον πρέπει νὰ γνωρίζῃ κανεὶς ὅτι συμβαίνει νὰ εὐρίσκονται ὅγκοι χρυσοῦ σημαντικοῦ θάρους, μερικοὶ τῶν ὁποίων ἔχουν θάρος 2 κιλῶν ἢ καὶ περισσώτερον.

Εἰς τὸ Περού, ἀναφέρουν οἱ Ἰσπανοὶ εὐρὸν κόπτε ὅγκον χρυσοῦ 16 κιλῶν καὶ τὸ ρεκόρ ἀπεκτήθη ἀπὸ ἕνα ὄγκον 30 κιλῶν, ἀνακαλυφθέντα εἰς τὰ μεταλλεῖα τοῦ Καλλιμπορο (Αὐστραλίας). Τριάκοντα κιλά χρυσοῦ μὲ τὴν τρέχουσαν τιμὴν τῶν 510 Γαλλικῶν φράγκων κατὰ γραμμάριον, ἰσοδυναμεῖ μὲ ἀξίαν περὶσσοτέραν τῶν 15 ἑκατομμυρίων φράγκων.

Ἀλλὰ, ὅπωςδὴποτε, τὸ «πλάκσερ» ἐξαντλεῖται πάντοτε γρήγορα καὶ ἡ τρελλὴ ἐλπίς νὰ ἀνακαλυφθῇ εἰς τὸν ρεῖον ἕνα μεταλλεῖον χρυσοῦ συνήθως διαψεύδεται καὶ γνωρίζομεν ἤδη τὸ διατί.

Οὕτω τὰ κοιτάσματα χρυσοῦ εἶναι ἐκείνα τὰ ὁποῖα δημιουργοῦν εἰς ὅλον τὸν κόσμον τὴν διαρκὴ πηγὴν, ἐκ τῆς ὁποίας δύναται τις νὰ ἐλπίσῃ ὅτι θὰ ἐξαγάγῃ συνεχῶς τὸ πολὺ τιμον μέταλλον. Τὰ κοιτάσματα ταῦτα μόλις ἀξίζουν νὰ λέγονται κοιτάσματα. Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον δύναμεθα νὰ εἴπωμεν εἶναι ὅτι ἐδῶ ὁ χρυσὸς εἶναι ὀλιγώτερον διεσπαρμένος ἀπὸ ἄλλου, δηλαδὴ ἡ ἐκμετάλλευσίς του εἶναι εὐκολωτέρα.

Τὰ περίφημα κοιτάσματα Τράνσβαλ καὶ τὰ τοῦ Β. Καναδά εἶναι διάσημα. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῇτε ὅτι περιέχουν κατὰ μέγιστον ὅριον μερικὰς δεκάδας γραμμαρίων χρυσοῦ κατὰ τόννον καὶ ὅτι ὁ χρυσὸς, σῶμα λίαν διαλελυμένον εὐρίσκεται σχεδὸν εἰς ὅλα τὰ ἐδάφη καὶ θὰ τὸν συναντήσετε εἰς τοὺς παγετῶνας τῶν πόλων καὶ εἰς τὰ δάση τῆς Βραζιλίας ἢ εἰς τὸ μέσον τῶν πλέον ἀφιλοξένων ἐρήμων ἢ εἰς τὸν κήπον σας.

Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΧΡΥΣΟΥ ΑΝΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

Ἀντιλαμβάνεται τις διατί ἡ ἐξαγωγή τοῦ χρυσοῦ δὲν δύναται νὰ ἐπιχειρηθῇ ἀποτελεσματικῶς παρὰ μόνον εἰς προνομίους περιπτώσεις ὡς ἐπὶ παραδείγματι ἡ περίπτωση τοῦ Τράνσβαλ. Εἰς τὴν πραγματικότητα ἡ Νοτιοαφρικανικὴ Ἑνωσις ἔρχεται ἐπὶ κεφαλῇ τῶν παραγωγῶν τοῦ κόσμου. Εἰς τὰς παραμονὰς τοῦ πελῆμου παρήγαγε 450 τόννους ἐτησίως ἐκ τοῦ κιτρίνου μετάλλου, παραγωγὴ ἥτις ὑψήθη εἰς τὸ ἀνάτατον ὅριον τὸ 1943 (462 τόννοι) καὶ ἡ ὁποία ἐμειώθη κατόπιν σημαντικῶς καὶ ἀνῆλθεν ὀλίγον, ἀφοῦ ὁ πόλεμος ἐτελείωσεν. Αἱ διακυμάνσεις αὗται ὑπῆρξαν ἐξ ἄλλου γενικά. Παντοῦ παρήγαγον ὀλιγώτερον χρυσὸν κατὰ τὸ 1946 παρὰ κατὰ τὸ 1940. Εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἡ πτώσις ὑπερέβη κατὰ πο-

λὺ τὸ 50%, διότι κατὰ τὸν πόλεμον αἱ ἐργατικαὶ χεῖρες ἀπασχολήθησαν εἰς παραγωγὴν πολεμοεφοδίων καὶ διότι οἱ διάφοροι ἐμπόλεμοι δὲν ἐφρόντιζαν νὰ αὐξήσουν τὸν στατικὸν πλοῦτον ὃν ἀντιπροσωπεύει ἕνα ἀπᾶνθεμα χρυσοῦ. Περιττὸν νὰ προσδιορισθῇ ὅτι, σήμερον οἱ ὅροι ἐκ νέου ἀντεστράφησαν καὶ ὅτι ὁ χρυσὸς ἐγίνεν ἐκ νέου τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 νόμισμα, τοῦ ὁποῖου τίποτε δὲν κάμνει νὰ προβλέπεται ἡ παρακμὴ.

Ἡ συνολικὴ παραγωγή χρυσοῦ ἀνὰ τὸν κόσμον ἀνῆρχετο τὸ 1940 εἰς 1.260 τόννους. Ἰδού ποῖοι ἦσαν οἱ κυριώτεροι παραγωγοί.

	1929	1940	1943	1947
εἰς τόννους				
Ν. Ἀφρική	354	455	462	363
Καναδὰς	80	162	90	92
Ἡν. Πολιτεία	68	183	42	60
Αὐστραλία	18	50	28	17
Φιλιππῖναι	18	35	23	11

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Σοβιετικὴν Ἑνωσιν, ἀξίζει αὕτῃ ἰδιαίτερας μνείας. Εἶναι σήμερον μία τῶν μεγαλυτέρων παραγωγῶν καὶ ἂν δὲν τὴν συμπεριελάβομεν εἰς τὸν ἀνωτέρω πίνακα, εἶναι διότι κανεὶς ἐπίσημος ἀριθμὸς τῆς παραγωγῆς τῆς δὲν ἀνεκαίνωθη ποτὲ. Εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ 1913 ἡ Ρωσία παρήγαγε 39 τόννους χρυσοῦ ἐτησίως. Ἡ παραγωγή αὕτῃ ἐμειώθη κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη διὰ νὰ γίνῃ ἀσήμαντος τὸ 1920. Ἀλλ' ἀπὸ τὸ 1926, τὰ Σοβιετ ἐπωφελοῦμενα τῶν σημαντικῶν κοιτασμάτων τῶν Οὐράλ-ων καὶ τῆς Σιβηρίας ἡσχολήθησαν νὰ αὐξήσουν κατὰ πολὺ τὴν ἐξαγωγήν χρυσοῦ. Εἶχον ἐπὶ πλέον ἐπείγουσαν ἀνάγκην διὰ νὰ πληρώσουν τὰς ξένας εἰσαγωγὰς, τὰς ὁποίας δὲν ἤθελον νὰ κανονίσουν μὲ ἀντιστοίχους ἐξαγωγὰς. Ἐκτός τῆς ἐκ τῶν μεταλλείων ἐξαγωγῆς δὲν ἡμέλησαν κανένα μέσον, τῆς ἀποκτήσεως καὶ τῶν ἐλαχίστων ποσοτήτων χρυσοῦ, τελειοποιούντες σημαντικῶς τὴν τεχνικὴν τῶν πόλεων τοῦ χρυσοῦ εἰς τὴν Σιβηρίαν. Ἀλλὰ τὰ ἀποτελέσματα ἔσπεψαν δι' ἐπιτυχίας τὰς προσπάθειάς των, ἀφοῦ τὸ 1931 καθὼς γενικῶς πιστεύεται ἡ παραγωγή των ἔφθασε τοὺς 43 τόννους, ἐξασφαλίζουσα εἰς τὴν Ρωσίαν τὴν τετάρτην θέσιν. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ τρίτου πενταετοῦς σχεδίου (1948) εἶχε καταλάβει τὴν δευτέραν θέσιν καὶ τὸ 1940 λέγεται ὅτι ἡ παραγωγὴ τῆς ἔφθασε τοὺς 200 τόννους. Σημειωτέον ὅτι τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς χρυσοφόρου τῆς παραγωγῆς ἐκρατεῖτο πάντοτε ἀπὸ τὸ Κράτος, διὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τοῦτο, ἕνα ἀπόθεμα χρυσοῦ τοῦ ὁποῖου τὸ σύνολον πάντοτε ἐκρατεῖτο ἐπιμελῶς μυστικόν. Ἀπὸ ἀξιώ-πιστα δεδομένα κατὰ τὸ 1939, ἡ ἐκτίμησις ἀνῆρχετο εἰς τὸν μυθικὸν ἀριθμὸν τῶν 735 τόννων (ἢ 3 δισεκατομμύρια χρυσὰ φράγκα).

ΠΡΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΙΝ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΜΑΣ

Ὁ ὑπουργὸς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Ἐφοδιασμοῦ κ. Παπακυριακόπουλος ἀνεκοίνωσεν ὅτι πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἔδωκεν ἐντολὴν εἰς τὰς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τῶν Ὑπουργείων τῆς δικαιοδοσίας του ὅπως τοῦ λοιποῦ αἱ μεταφοραὶ τῶν εἰσαγομένων ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐφοδίων διενεργούνται δι' Ἑλληνικῶν πλοίων.

Εἰς ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω ἐντολῆς τοῦ κ. Ὑπουργοῦ εἰς τὴν προκρυθεῖσαν δημοπρασίαν διὰ τὴν προμήθειαν ὀρέξεως ἐτέθη ὁ δρος «φόμπ».

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΝ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ κ. Γ. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΕΤΟΥΣ 1949

ΦΟΡΟΣ ΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΝΔΟΞΟΥΣ ΝΕΚΡΟΥΣ

(Κατά την συγκροτηθείσαν την 18 Μαρτίου έτησιαν τακτικήν Γεν. Συνέλευσιν των Μετόχων της Έθν. Τραπεζής, ο Διοικητής κ. Γ. Πεςμαζόγλου ανέγνωσεν εξ ονόματος του Γενικού Συμβουλίου την ακόλουθον έκθεσιν επί των πεπραγμένων του έτους 1949:)

Κύριοι Μέτοχοι,
Η Διοίκησης του Ίδρύματος, προσερχομένη ενώπιον της παρούσης Συνελεύσεως διά να προβή εις τόν απολογισμόν των πεπραγμένων του έτους 1949, θεωρεί πρώτον αυτής χρέος ν' αποτίση εύλαβώς φόρον τιμής προς τούς ήρωικούς νεκρούς του στεφθέντος υπό της Νίκης αγώνος διά την άνεξαρτησίαν, άκεραιότητα και έλευθερίαν της Πατρίδος μας. "Αφθίτος θα είναι ή δόξα των. Καί αιώνια ή προς αυτούς εύγνωμοσύνη ήμών και των έπερχομένων γενεών. Έκφράζων αισθημα όμόθυμον της παρούσης Συνελεύσεως παρακαλώ, όπως εις μνήμην των τηρηθ ήνός λεπτού σιγή.

Οί ναποί τάφοι των ήρωικών νεκρών μας, ή άπέραντος λιτανεία των αναπήρων, των όρφανών και των άστέγων, ή τρομακτική συσσώρευσις έρεμίων, σημειώνει τό τέρμα μιας κρίσιμου περιόδου της έθνικής μας Ιστορίας.

Άλλ' άκριβώς αί θαυράταται θυσίαι της τελευταίας δεκαετίας έπιτρέπουν εις την Χώραν μας σήμερον να εισέλθ η κατά πάλιν εις την ειρηνικήν περίοδον του έλευθέρου πολιτικού βίου και της αναδημιουργικής εργασίας.

Τό έτος όμως, τό όποιον διατρέχομεν, θα κρίνη των άπεράντων τούτων θυσιών την δικαίωσιν. Καί είναι καθήκον όλων ήμών, από της πολιτικής ήγεσίας μέχρι και του τελευταίου πολίτου, όπως συμβάλωμεν δι' όλων των δυνάμεών μας εις την αξιοποίησιν αυτών. Υφίσταται δέ αί προς τότο βασικά προϋποθέσεις: ή άκάματος εργατική της φυλής μας' ή πολύτιμος ήθική και ύλική συμπαράστασις των έλευθέρων λαών του κόσμου' πρό παντός όμως, ή γενναιοφρων και άμέριτος βοήθεια του μεγάλου άμερικανικού λαού.

Δέν υπόλειπεται συνεπώς εϊμή ή ύγιής κεντρική οικονομική σκέψις, ή συνετή διαχείρισις της έξωθεν βοηθείας και ή ένότης των ένεργειών, διά νά άντιμετωπιθούν έπιτυχώς τά προβλήματα, τά όποια πιέζουν άναγκαστικώς την πρόσδοον της έλληνικής οικονομίας. Τά προβλήματα ταύτα άναφέρονται κυρίως εις την δυσμενή κατάστασιν των δημοσίων οικονομικών, και την πτωχείαν των εύρουτέρων τάξεων του λαού μας, αίτινες διαμορφώνουν μίαν έπικίνδυνον οικονομικήν, νομισματικήν και κοινωνικήν άστάθειαν.

Μετά μίαν τόσοον λαμπράν νίκην, την όπιαν έπέτυχε δι' όλον τόν πολιτισμένον κόσμον ή Έλλάς, έχομεν την βεβαιότητα ότι ή οικονομική της ήγεσία θα δημιουργήση την άπότολεσματικήν προσηλώσεως εις μίαν υπερίσταν δημιουργικήν έθνικήν προσπάθειαν. "Η προσπάθεια αυτή άποτελεί την άποκλειστικήν έγγυήν διά την δη-

μιουργίαν των προϋποθέσεων και δυνατότητων, αίτινες θα φέρουν την Χώραν εις τό προσκήνιον των μεγάλων εύκαιριών: των εύκαιριών της όμαλής εισόδου της έλληνικής οικονομίας εις τόν κύκλον της διεθνούς οικονομικής κοινότητος. Διότι σήμερον, περισσότερον παρά ποτέ, διά της εισόδου ταύτης θα άνοιχθούν εύρέα στάδια καρποφόρου άτομικής προσπάθειας, μοναδικής έγγυήσεως διά την τελικήν επιβίωσιν της φυλής.

Με την ζωογόνον πνοήν της Άμερικανικής Βοηθείας και την άνορθωτικήν της Μεγάλης Δημοκρατίας καθοδήγησιν, προσπάθεια καταβάλεται ώστε ό χώρος των έλευθέρων κρατών νά άναπτυχ ή εις έν άλληλοσυμπληρούμενον σύνολον, τείνον έν τη εξέλιξει του νά άπαλλάξη τούς ανθρώπους από την ένδειαν και τόν τρόμον. Δέν πρέπει νά φεισθή οίασδήποτε προσπάθειας, ή Έλλάς, όπως εισέλθ έντός του νέ-

ου τούτου διεθνούς πλέγματος συν εργασίας και άναλλαγών. Άντιθέτως όφείλει αυτή, διά νέων ίσως δοκιμασιών και τραχυτάτων προσπαθειών και έν όνόματι των διακηρυσσόμενων άρχών, νά άναπτυχ ή και νά διεκδικήση την θέσιν μιας Δυνάμεως, ή όποία δικαιωματικώς της άνήκει λόγω των ύπηρεσιών και των θυσιών της εις τόν κοινόν ύπερ του πολιτισμού άγώνα.

"Ηδη, πριν ειδικώτερον προβώμεν εις την έπισκόπησιν της κατά τό 1949 εξέλιξεως της έθνικής οικονομίας και της έν αυτή άναπτυχθείσης δράσεως του Ίδρύματος τούτου και υποβάλλωμεν υπό την κρίσιν ήμών, συμφώνως τω Καταστατικώ, τόν Ίσολογισμόν της χρήσεως 1949. νομίζομεν άπαραίτητον, Κύριοι Μέτοχοι, όπως διατρέξωμεν εις άδράς γραμμάς την διεθνή, ίδια δέ την εύρωπαϊκήν οικονομικήν κατάσταση, ως αυτή εξέλιχθη κατά τό 1949. Διότι είπερ ποτέ άλλοτε ή οικονομία της Έλλάδος και ή προσπάθεια διά την άνόρθωσιν της είναι συνδεδεμένα με την καθόλου διεθνή, ιδιαίτερα δέ την εύρωπαϊκήν οικονομικήν κατάστασιν.

Α' Η εξέλιξις της Διεθνούς Οικονομίας

1. Η ύπτίμησις της λίρας στερλίνας

Τό έντυπωσιακώτερον άναμφιβόλως οικονομικόν γεγονός κατά τό υπό άνασκόπησιν έτος υπήρξεν ή ύπτίμησις του άγγλικού νομίσματος. Την 18ην Σεπτεμβρίου 1949, έν συνεχεία των Άγγλο - αμερικανικών οικονομικών συνμιλιών, αίτινες έλαβον χώραν έν Ούάσιγκτων, ή Βρετανική Κυβέρνησις, κατόπιν πολλών διαταγμών, έγκατέλειπε την μέχρι της ήμέρας εκείνης ισχύσαν ένίστημον ίσοτιμίαν λίρας στερλίνας — δολλαρίου, διά του υποβίβασμού της τιμής της λίρας από \$ 4,03 κατά στερλίνα εις \$ 2,80. Έπίπεδον δηλαδή κατά τισ χαμηλότερον της πραγματικής κατά την ήμέραν εκείνην ίσοτιμίας, ήτις περιεστρέφετο περί τά 3 δολάρια κατά λίραν στερλίνα.

Η ύπτίμησις της άγγλικής λίρας άπέτέλεσε τό σύνθημα της ύπτιμήσεως των περισσότερων νομισμάτων. Ούτως ύπτιμήθησαν έναντι του δολλαρίου όλα σχεδόν τά νομίσματα της Δυτικής Εύρώπης της Νοτίου Άμερικής και των Χωρών της Βρετανικής Κοινοπολιτείας, κατά ποσοστόν κυμαινόμενον περίξ των 30,5%, τό όποιον άποτελεί τό ποσοστόν της ύπτιμήσεως της λίρας στερλίνας έναντι του άμερικανικού δολλαρίου.

Η άπόφασις της Μεγάλης Βρετανίας όπως ύπτιμήσ η τό έθνικόν της νόμισμα πιστεύεται, παρά την άναστάτωσιν ήν έπέφερεν, ότι συνέβαλεν εις την διαμόρφωσιν καταλήλων συνθηκών προς δημιουργικώτεραν εξέλιξιν των διεθνών έμπο-

ρικων σχέσεων και έκ τούτου άμβλυνσιν της στενότητος του δολλαρίου. Διότι ή έλλειψις δολλαρίου, εις την Δυτικήν Εύρώπην τοιάχιστον, υπήρξε κατά σημαντικόν μέρος άποτέλεσμα και της προηγούμενης ύψηλης έπισήμου ίσοτιμίας των εύρωπαϊκών νομισμάτων έναντι του δολλαρίου. Η ύψηλή αυτή νομισματική σχέση άπέτέλει έν πρόσθετον πρόσκομμα διά τας έξαγωγάς προς την περιοχήν του δολλαρίου και την εύρυτέραν εις δολάρια αξιοποίησιν των λοιπών πόρων των εύρωπαϊκών χωρών.

2. Έντασις της κρίσεως δολλαρίου.

Πράγματι, παρ' όλην την ένίσχυσιν της παραγωγικής δυναμικότητος, ήν έπέτυχον αί άνορθωτικά πραγματοποιήσεις του σχεδίου ΜΑΡΣΑΛ, τό έξωτερικόν έμποριον και τό πρόβλημα της σπάνιως του δολλαρίου παρέμεινεν ή κρίσιμος πλευρά της εύρωπαϊκής οικονομίας με σοβαρώτεραν έκδήλωσιν εις την άγγλικήν οικονομίαν. Υπό την χρονίαν ταύτην έλλειψιν δολλαρίων και την άδυναμίαν μετατροπής των έθνικών συναλλαγμάτων των εύρωπαϊκών χωρών, υποδηλούται ή, συνεπεία των δύο καταστρεπτικών παγκοσμίων πολέμων, έξάρτησις της Εύρώπης περισσότερον παρ' όποτεδήποτε άλλοτε από τά έφόδια, ότινα χορηγεί ή Βόρειος Αμερική. Η ίδια, άλλωστε, πολεμική περίοδος ήνάγκασε την Βόρειον Άμερικήν νά καταστή σχεδόν αυτάρκης, γεωργικώς και βιομηχανικώς, και νά αύξηση την παρα-

γωγικότητα αυτής ώστε νά μη έχη ανάγκην οίασδήποτε σχεδόν προμηθείας έκ του έξωτερικού.

Είναι, πράγματι, χαρακτηριστικώς ένδεικτικόν της τοιαύτης έξαρτήσεως, ότι τό έλλειμμα του γενικού ίσοζυγίου πληρωμών της μετεχούσης του σχεδίου ΜΑΡΣΑΛ Εύρώπης έναντι του ύπολοίπου κόσμου άνέρχεται άκόμη εις τό ύπερογκον ποσόν των 4 και πλέον δισεκατομμυρίων δολλαρίων. Τό έλλειμμα τούτο όφείλεται έξ ολοκλήρου εις την παθητικότητα των μετά της περιοχής του δολλαρίου και ίδια των Ήνωμένων Πολιτειών συναλλαγών.

Η κρίσις δολλαρίου καθίστατο ιδιαίτερος έμφανής εις την άγγλικήν οικονομίαν έκ του ρυθμού, με τόν όποιον ήρχισαν νά έξαντλούνται από του θ' τρίμηνου του 1949 τά εις δολάρια και χρυσόν άποθέματα της Μεγάλης Βρετανίας και των χωρών της περιοχής της στερλίνας. Τά άποθέματα ταύτα άνερχόμενα εις 457 έκατομμ. την 31ην Δεκεμβρίου 1948, έμειώθησαν εις 406 την 30ην Ιουνίου 1949, ίνα κατέλθουν έτι περαιτέρω εις 330 έκατομμ. την 18ην Σεπτεμβρίου, ήμέραν καθ' ήν άνεκοινώθη ή ύποτίμησις της άγγλικής λίρας. Έκτοτε άνεκόπη ή συνεχής αυτή μείωσις και κατά τό δ' τρίμηνον του διαρρευσαντος έτους έσημειώθη μάλιστα αύξησις των εις χρυσόν και δολάρια άποθεματικών της Μεγάλης Βρετανίας και των χωρών της περιοχής της στερλίνας κατά 94 έκατομμ. (με την νέαν ίσοτιμίαν λίρας — δολλαρίου).

Η συνέχισις της έλλειμματικότητος των ίσοζυγίων των έξωτερικών πληρωμών, καθ' όν χρόνον εις την Άγγλίαν και τας πλείους των εύρωπαϊκών χωρών ή μέν γεωργική παραγωγή έφθασεν εις τό προπολεμικόν περίπτω έπίπεδον (95—100% αναλόγως της χώρας), ή δέ βιομηχανική τό ύπέρβη (118% κατά τό πρώτον εξαμήνον, ως ή έκθεσις της Ε.Ε.Α.) άποτελεί έφεξής τό άσθενές σημείον της εύρωπαϊκής οικονομίας.

Καί τούτο, διότι, ένφ έπετεύχθη ή σημαντικωτάτη προώθησις των έσωτερικών προβλημάτων έκάστης χώρας, δέν κατορθούται ή αξιοποίησις και έκμετάλλευσις των έπιτευχθέντων άποτελεσμάτων. Διότι οί περιορισμοί και τά έμπόδια εις την διεξαγωγήν των διεθνών άναλλαγών, άκρωτήρως έναντι κυρίως έκ της ύφισταμένης διαφοράς κόστους παραγωγής εις τας διαφόρους χώρας, φυσικόν ήτο νά παρεμποδίζον την διεξαγωγήν διεθνών άναλλαγών και την διέυρυνσιν της διεθνούς οικονομίας, έντός των πλαισίων της όποίας μόνον ήτο δυνατή ή όριστική σταθεροποίησις των οικονομικών των διαφόρων κρατών, ή άνύψωσις του βιοτικού επιπέδου, ή ανάπτυξις της βιομηχανικής και γεωργικής παραγωγής έκάστης χώρας, επί τη βάση των φυσικών δυνατοτήτων της και ή μαζική παραγωγή, κυρίως ή βιομηχανική. Η άποτελε-

σματικώτερα και ή έν ανάγκη κοινή έκμετάλλευσις όλων των πόρων της Δύσεως όρθώς άνεγνωρίσθη ως τό προσφορώτερον, υπό τας παρούσας συνθήκας, μέσον διά νά υπερνικηθ ή ύφισταμένη σήμερον τεραστία τεχνική δυσαναλογία όλων παραγωγής μεταξύ Ήωμ. Πολιτειών και του λοιπού κόσμου. Η έκτασις, άλλά και ή έντασις της δυσαναλογίας ταύτης, καθίσταται φανερά έν ληφθ ή ύφιν ότι ή έπένδυσις κεφαλαίων κατά την τελευταίαν έκθεσιν της Δ.Ο.Σ., εις την Εύρώπην άνήρχετο τό 1948 εις 12\$ κατ' άτομον έναντι 65\$ κατ' άτομον εις τας Ήνωμένας πολιτείας.

Βεβαίως και υπό τας άνωτέρω προϋποθέσεις τό σχέδιον ΜΑΡΣΑΛ, από της πρώτης άκόμη φάσεως της έφαρμογής του, κατέτεινε προς την βαθμιαίαν δημιουργίαν προϋποθέσεων διά την στενήν κατ' αρχάς μεταξύ των εύρωπαϊκών χωρών συνεργασίαν, έξελισσόμενην εις την ύπό τούς σταθερωτέρους δυνατούς οικονομικούς και νομισματικούς όρους ανάπτυξιν της διεθνούς οικονομικής και έμπορικής έλευθέρας επικοινωνίας.

3. Άνάτομία της κρίσεως δολλαρίου.

Βεβαίως, ως απέδειξεν ή μεταπολεμική εξέλιξις, ή συνένωσις των τμημάτων εκείνων του κόσμου τά όποια δέν εύρίσκονται υπό την ρωσικήν κηδεμονίαν, εις όσον τό δυνατόν εύρύτεραν κλίμακα και ή οικονομική και έμπορική συνεργασία δέν είναι και τόσοον εύχερης ύπόθεσις. Έπ'άνοδος εις μίαν τάξιν πραγμάτων, ως εκείνη, ήτις υπό άγγλικήν έμπνευσιν είχε δημιουργηθ ή κατά τό δεύτερον ήμισυ του 19ου αιώνος και ήτις επέτρεπεν εις τά άγαθά νά κυκλοφορούν έλευθέρως ά νά τόν κόσμον και εις τά νομίσματα νά άναταλλάσσονται άνευ περιορισμού μεταξύ των δέν είναι επιδιώξις εύκολος. Έάν έπέτυχε κατά τόν 19ον αιώνα ή όργάνωσις ενός τοιούτου συστήματος, τούτο όφείλεται εις τό γεγονός ότι ή Άγγλία, οικονομική τότε ήγέτης τού κόσμου, προσέφερεν εις τό έργον τούτο μίαν σημαντικωτάτην συμβολήν — την θυσίαν ολοκλήρου σχεδόν της γεωργίας της. Ούτω μόνον εισήλθεν ή τεραστία τότε βρετανική παραγωγική μηχανή εις τόν φυσικόν έκείνον κύκλον, έντός του όποιου κατώρθωνε νά έξάγη εις τόν λοιπόν κόσμον τά βιομηχανικά της προϊόντα και τας τεραστίας έκτάσεως ύπηρεσίας της, χωρίς νά διαταράσσεται τό ίσοζύγιον πληρωμών των χωρών μεθ' όν συναλλάσσετο. Καί τούτο, χάρις εις την εύρυτάτην άπορρόφησιν της γεωργικής ίδιας παραγωγής των.

4) Η θεραπεία της κρίσεως δολλαρίου υπό των Ήνωμένων Πολιτειών.

Αί Ήνωμένα Πολιτεία, σχεδόν αυτάρκεις βιομηχανικώς και γεωργικώς, επιδιώκουν νά διατηρήσουν

σήμερον την οικονομικήν τάξιν εἰς τὸν κόσμον δι' ἀναλόγου ἐκτάσεως, διαφύρου ὅμως φύσεως, προσφορᾶς: διὰ τῆς χαριστικῆς διαθέσεως τῶν πλεονασμάτων τοῦ ἔθνικου τῶν πλούτου ὑπὲρ τῆς Εὐρώπης. Ἐπιδικῶν δὲ νὰ ἐπιτύχουν τὴν θέραιαν τοῦ εἰς δολλάρια εὐρωπαϊκοῦ ἐλλείμματος, ὅχι μόνον διὰ τῆς θέσεως τῆς Ἀμερικανικῆς Βοηθείας λύσεως τῶν προβλημάτων, ἀλλὰ καὶ ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν οικονομικῶν τῶν ἄλλων χωρῶν, κυρίως διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῶν μεταξὺ τῶν οικονομικῶν σχέσεων.

Ἡ ὑπὸ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἀναληφθεῖσα πρωτοβουλία ὀδηγεῖ ἀναγκαστικὰ καὶ τὰ λοιπὰ κράτη εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οικονομίας τῶν ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο, ἐάν θέλουν νὰ ἀπολαύσουν τὰ πλεονεκτήματα τῆς νέας ταύτης ἐξελίξεως. Τὰ τεράστια ἄλλωστε ποσὰ τοῦ ἀμερικανικοῦ χρήματος ἔχουν σκοπὸν νὰ προστατεύσουν τὴν μετάθεσιν ἀπὸ τῆς οἰκονομικῆς διαιρέσεως εἰς τὴν οἰκονομικὴν εὐρωπαϊκὴν ἐνότητα. Καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν διεθνὴ οἰκονομικὴν συνεργασίαν.

5) Ἡ πρώτη φάσις τοῦ σχεδίου ΜΑΡΣΑΛ.

Τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου ΜΑΡΣΑΛ προσέφερε τὴν ἀναγκαίαν ἀνακούφισιν καὶ τὰ πρὸς ἀνόρθωσιν μέσα. Κατὰ ἕν μέρος ἐπίσης ἡ Ἀμερικανικὴ Βοήθεια προσέλαβε τὴν μορφήν διευρωπαϊκῆς βοήθειας, στηροζομένης ἐπὶ τῶν βιμερῶν συμφωνιών καὶ τοῦ γνωστοῦ συστήματος τῶν τραβηκτικῶν δικαιωμάτων. Ἡ τοιαύτη ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου ΜΑΡΣΑΛ ὑπεδείκνυν ὁμως ἄφ' ἑνός, ὅτι τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη ἔχοντα ὑπ' ὄψιν τὸ χρονικὸν ὅριον τοῦ 1952 προσπαθοῦν νὰ καταρτίσουν ἕκαστον ἴδιον σχέδιον θεραπεύσεως τοῦ ἐλλείμματος διὰ τῆς ἐπιτελεύσεως οἰκονομικῆς αὐταρκειᾶς· ἄφ' ἑτέρου, ὅτι τὰ διμερῆ σύμφωνα κατέληγον εἰς μίαν μορφήν προγραμματισμένου ἐμπορίου, περικλείοντος τὸν κίνδυνον διαιωνίσεως τῆς ἀνισορροπίας τῶν εἰς τὰ διάφορα κράτη σχηματιζομένων τιμῶν, λόγω τῆς ἐλλείψεως τοῦ μεταξὺ τῶν συναγωνισμοῦ.

6) Οἱ νέοι τύποι συνεργασίας.

Ἡ χάρις εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν βοήθειαν καὶ πρωτοβουλίαν ἀνάληψιν εὐρύτερων οἰκονομικῶν προσπαθειῶν, προωρισμένων νὰ ἐκκαθαρίσουν τὰς συνεπείας τῆς πρώτης αὐτῆς περιόδου καὶ ἀποκαταστήσουν μεγαλύτεραν ἐλευθερίαν εἰς τὰς συναλλαγὰς, κυριώτατα δὲ μεγαλύτεραν μετατρεψιμότητα τῶν ἔθνικων νομισμάτων ὡδήγησαν: α) εἰς τὴν καθιέρωσιν δυνάμει τῆς συμφωνίας τῆς 16.10.1948 τοῦ συστήματος τῶν πληρωμῶν καὶ συμψηφισμῶν. Διὰ τῆς συμφωνίας ταύτης καθωρίσθη ὅτι αἱ ἐξ ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν πηγάζουσαι πληρωμαὶ μεταξὺ τῶν μετεχουσῶν χωρῶν θὰ διακανονίζονται συμψηφιστικῶς καὶ μάλιστα διὰ συστήματος πολυμερῶν συμψηφισμῶν. Ἡ ἐν Βασιλείᾳ Τράπεζα Διεθνῶν Διακανονισμῶν ἐκρίθη ἡ καταλληλοτέρα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς συμφωνίας τῆς 16.10.1948. β) εἰς τὰς συμφωνίας τῆς Ο. Ε. Ο. Σ. τῆς 2.11.1949 περὶ μερικῆς (σὰς 50%) ποσοτικῆς ἀπαλλαγῆς τῶν εἰσαγωγῶν ἀπὸ τῶν ἰσχυόντων περιορισμῶν. Ἡ πραγματοποιήσις δὲ τοῦ μέτρου τούτου συνεδέθη τὸσον μὲ τὴν ἀναφερθεῖσαν ἤδη ἀναπροσαρμογὴν τῶν συναλλαγματικῶν ἰσοτι-

μιῶν, ὅσον καὶ μὲ τὸ δυσχερέστατον ζήτημα τῆς εἰς ὅσον τὸ δυνατόν σταθερώτεραν ἀναλογίαν, μετατρεψιμότητος τῶν ἔθνικων νομισμάτων, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ ὑφίστανται ὀξέταται αἰδιαφοραὶ ἀντιλήψεων μεταξὺ τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ τοῦ Βελγίου. Διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς ἐπιλύσεως τοῦ προβλήματος τούτου διευορκώθη ἡ σκέψις ἰδρύσεως εὐρωπαϊκοῦ νομισματικοῦ ταμείου, τροποδοτουμένου διὰ ποσοτῶν, προερχομένων ἐκ τῆς βοήθειας ΜΑΡΣΑΛ καὶ τῆς συμβολῆς τῶν κυριωτέρων πιστωτριῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, ἰδίᾳ δὲ τοῦ Βελγίου. Πρὸς τὴν ἀπομὴν ταύτην συνδέεται καὶ ὁ σχηματισμὸς ἀποθεματικοῦ ἐκ \$ 150 ἑκατομμ., δημιουργηθέντος δι' εἰσφορῶν τῶν συμμετεχουσῶν χωρῶν ἐκ τῆς Ἀμερικανικῆς βοήθειας τοῦ τρέχοντος ἔτους καὶ προοριζομένου νὰ ἀπομνηψίξη τὰ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος τῆς μερικῆς ἐλευθερίας τῶν εἰσαγωγῶν μέλλοντα νὰ προκύψουν ἐλλείμματα.

7) Ἡ ἐλευθερία τῶν εἰσαγωγῶν.

Ἡ ἀπόφασις περὶ ἀποκαταστάσεως μερικῆς ἐλευθερίας εἰς τὰς εἰσαγωγὰς μεταξὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν, ληφθεῖσα ἐν συνεχείᾳ τῶν δασμολογικῶν ἀποφάσεων τοῦ ΑΝ-ΝΕCΥ, εὐρίσκεται εἰς τὸ ἐπικεντρὸν τῶν προσπαθειῶν πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐπιδιωκομένης ἄρσεως τῶν φραγμῶν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ἐμπορίου καὶ πρὸς οἰκονομικὴν προσέγγισιν τῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης. Τὸ ζήτημα τῆς ἐλευθερίας τῶν εἰσαγωγῶν, τεθέν ἀπὸ τῆς 4ης Ἰουλίου 1949, ἐξευλίχθη ταχέως. Τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη ἀνέλαβον νὰ ὑποβάλουν ἀπόλογον τῶν προϊόντων τῶν, τὰ ὅποια, ἐντὸς τῶν πλαισίων

τῶν συμφωνηθέντων ἐν τῇ Ο.Ε.Ο.Σ. τὴν 2αν Νοεμβρίου 1949, θὰ ἀπηλλάσσοντο ἐφεξῆς πάσης δεσμεύσεως εἰσαγωγῆς ὡς καὶ ἐξαγωγῆς. Τὰ ἀπελευθερούμενα προϊόντα ἀνέρχονται, κατὰ τὰς ἀποφάσεις, εἰς τὰ 50% τῶν μεταξὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν συναλλαγῶν.

Ἡ καθιέρωσις ἐλευθερίας εἰς τὴν κίνησιν τοῦ ἐνδοευρωπαϊκοῦ ἐμπορίου, μαζὶ μὲ τὴν ἐπιτελεσθεῖσαν ἀναπροσαρμογὴν τῶν συναλλαγματικῶν τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, ἐλπίζεται ὅτι θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς τιμῆς τῶν ἀγαθῶν καὶ τῆς παραγωγῆς, θέσει τῆς ἀδεσμεύτου λειτουργίας τοῦ νόμου προσφορᾶς καὶ ζητήσεως. Εἶναι δὲ ἀναμφίβολον ὅτι θὰ συνεπιφέρει τὴν ἀναθίωσιν τῶν συναλλαγῶν καὶ τὴν πτώσιν τῶν τιμῶν, λόγω τοῦ συναγωνισμοῦ, ὅστις θὰ ἀναπτυχθῇ μεταξὺ τῶν ἐξαγωγικῶν χωρῶν καὶ τῆς διαφοροποιήσεως καὶ τῆς τόνωσης τῶν παραγωγικῶν προσπαθειῶν. Καὶ συνεπείᾳ ὅλων τούτων ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐμπορίου θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀλληλοσυμπλήρωσιν τῶν οἰκονομικῶν τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν, θέσει φυσιολογικωτέρου γενικῶς οἰκονομικοῦ περιβάλλοντος, ὡς καὶ εἰς τὴν ἀμβλύνσιν τῆς σημερινῆς σπάνισης τοῦ δολλαρίου. Ἡ τοιαύτη ἐπιδίωξις ἀποτελεῖ ἀσφαλῶς τὸ ἰδανικόν, πρὸς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἀποβλέπουσιν τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη. Πρὸς αὐτὴν δὲ τὴν κατεύθυνσιν πρέπει πλέον νὰ προσαρμύζωνται συστηματικῶς καὶ κατὰ τρόπον συναρτησιακόν καὶ ὅλα τὰ παρ' αὐτῶν λαμβανόμενα μέτρα οἰκονομικῆς πολιτικῆς: τὰ παραγωγικά, τὰ νομισματικά, τὰ ἐμπορικά κ.ο.κ. Εἰς τὸν ὅσον ἡ ἀνασύνταξις τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας νὰ ἐπιτελῇται μὲ κατευθυντήριους γραμμὰς κοινὰς δι' ὅλοκληρον τὴν εὐρωπαϊκὴν ἥπειρον.

Β' Ἡ προσπάθεια ἐντάξεως τῆς ἐλληνικῆς ἐν τῇ Διεθνεῖ Οἰκονομίᾳ

1) Ἡ μερικὴ ἀποκατάστασις τῆς ἐλευθερίας τῶν εἰσαγωγῶν.

Πρὸς τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν περὶ μερικῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ ἐνδοευρωπαϊκοῦ ἐμπορίου πρώτη ἔσπευσε νὰ συμμορφωθῇ ἡ Ἑλλάς, θέσασα ἤδη τὸ μέτρον ἐν ἐφαρμογῇ, ὡς ἀπαρχὴν τῆς ἐντάξεώς της ἐν τῇ διεθνεῖ οἰκονομίᾳ. Ἡ ἐλευθερία εἰσαγωγῆς εἰδῶν ἐν Ἑλλάδι ἀναφέρεται εἰς εἰσαγωγὰς ἐκ τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν προβλεπομένης αξίας κατὰ τὸ ἔτος (1949) 1950 \$ 69,6 ἑκατομμ. περίπου ἐπὶ συνόλου εἰσαγωγῶν, συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα, \$ 319,8 ἑκατομμ., ἥτοι: \$ 19 ἑκατομμ. διὰ τρόφιμα, \$ 26,5 ἑκατομμ. διὰ πρώτας ὕλας καὶ \$ 24,1 ἑκατομμ. διὰ βιομηχανικά προϊόντα.

Ἡ σπουδὴ τῆς Ἑλλάδος, ὅπως πρώτη αὐτῇ, παρὰ τὰς ἐκ τοῦ πολέμου καὶ τοῦ συμμορισμοῦ ἀναστατώσεις τῆς οἰκονομίας της, ἀποδεχθῇ τὴν ἐλευθερίαν εἰσαγωγῶν προϊόντων εὐρωπαϊκῆς παραγωγῆς, δίδει τὸ μέτρον τῆς ἐπιθυμίας της διὰ τὴν ἀθίωσιν ἀποκατάστασιν τῶν ἐνδοευρωπαϊκῶν συναλλαγῶν. Ἡ ἐκ τῆς πολεμικῆς κρίσεως, ἄλλωστε, παρακμῇ τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς, ἡ ὁποία προπολεμικῶς ἐκάλυπτε τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῆς χώρας, ἐπέτεινεν, ὡς εἶναι γνωστόν, τὴν ὀξέτητά τοῦ προβλήματος τῆς ἀναθίωσης τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος. Μεγαλύτερα συνεπὶς ἀνάπτυξις τῶν εὐρωπαϊκῶν συναλλαγῶν, εἰς τὰς ὁποίας φύσει καὶ θέσει ἀνήκει ἡ Ἑλλάς, καὶ στενωτέρα οἰκονομικὴ συνεργασία ἐπὶ σταθερωτέρων οἰκονομικῶν ὁρων

καὶ ἐπὶ τῇ θέσει τῶν φυσικῶν δυνατοτήτων ἑκάστης χώρας, θὰ ἐπαυξήσῃ τὰς προϋποθέσεις ὁμαλῆς γεωργικῆς καὶ βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως τοῦ τόπου. Θὰ διευκολύνῃ δὲ οὕτως ἔτι περαιτέρω τὴν εἰσοδὸν τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας εἰς τὸν κύκλον τῆς διαμορφουμένης εὐρυτέρας κινήσεως καὶ τὴν ἐπαχύν της, τέλος, μὲ τὴν κυκλοφορίαν τῶν διεθνῶν ρευστῶν κεφαλαίων.

2) Αἱ προκύπτουσες δυσχερεῖαι διὰ τὴν ἀποκατάστασιν.

Ἡ καθιέρωσις ὁμως ἐλευθερίας εἰς τὰς εἰσαγωγὰς, ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας, ἀς κατέλειπεν εἰς τὴν χώραν δεκαετῆς ὅλη πολεμικὴ περίοδος καταστροφῶν, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι ἀπολύτως συμφασμένη μὲ τὴν δυνατότητα πληρωμῶν τῆς Ἑλλάδος εἰς συναλλαγὰς, δὲν εἶναι ἀπηλλαγμένη κινδύνων διὰ τοὺς παραγωγικοὺς κλάδους τῆς οἰκονομίας της. Διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονηθῇ ὅτι ἡ παραγωγικὴ μηχανὴ τῆς χώρας, ἐν μέσῳ προβλημάτων φορολογικῶν, πιστωτικῶν, νομισματικῶν καὶ ἄλλων, τὰ ὁποῖα διὰ τὰς ἄλλας χώρας ἔχουν παύσει πρὸ πολλοῦ νὰ ὑφίστανται, εὐρίσκται ἀκόμη εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀναπροσαρμοστικῆς προσπάθειας της.

Ἡ μεταπήδησις, ὡς ἐκ τούτου, ἀπὸ τὸ στάδιον τῆς ἰσχυρᾶς δασμολογικῆς προστασίας, ἢν ἐπιβάλλει ἡ κρατοῦσα οἰκονομικὴ κατάσταση, εἰς τὸ στάδιον τῆς διεθνούς δικιμασίας, πρὶν ἢ μεταβληθῶν αἱ βασικαί, διεθνεῖς καὶ ἐσωτερικαί, προϋποθέσεις θὰ ἐκλόνιζε τὴν ἤδη ἐπισφαλῆ οἰκονομικὴν τῆς χώρας

ἰσορροπίαν, ἥτις ἐπιτυγχάνεται σήμερον τεχνητῶς διὰ τῆς Ἀμερικανικῆς Βοηθείας. Καὶ τοῦτο, διότι οἱ παραγωγικοὶ κλάδοι τῆς χώρας συμβάλλουν, ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας, ὀυσιωδῶς εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἰσορροπίας ταύτης: ἀμβλύνουν τὴν ὑφισταμένην στενότητα προσφερομένων ἀγαθῶν, συγκρατοῦν τὸ θοιστικὸν ἐπίπεδον καὶ χαλιναγωγοῦν τὴν νομισματικὴν ἀτάξιαν. Περιορίζουν, ὡς ἐκ τούτου, τὴν ἀνάγκην εἰσαγωγῶν, ἐνῶ ἀναδιοργανοῦνται κατευθύνουν πρὸς τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν πτωχῶν συναλλαγματικῶν πηγῶν, αἰτινες δημιουργοῦνται ἐκ τῶν ἰδίων τῆς χώρας δυνάμεων. Πρόωρος συνεπὶς κλονισμὸς αὐτῶν θὰ ἐπέφερε σημαντικώτατον πλέον ἐλλείμμα εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπικίνδυνον εἰς τὴν ὅλην αὐτῆς οἰκονομίαν ρωγμῇ.

3) Αἱ προϋποθέσεις: α) μακροχρόνιον πρόγραμμα. β) οἱ οικονομικὴ πολιτικὴ.

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ μέτρου ἀποτελοῦσα, ὡς πρέπει νὰ ἀποτελῇ, μίαν σαφὴ προειδοποίησιν πρὸς τοὺς παραγωγικοὺς κλάδους, ἰδιαίτατα δὲ πρὸς τὰς ὠρισμένας βιομηχανικὰς παραγωγικὰς μονάδας μὲ τὸ ὑψηλὸν κόστος καὶ τὴν πενιχρότητά ἀπόδοσιν, προϋποθέτει τοῦλάχιστον τὴν ἀνάγκην τῆς ὁλοκληρῆς ζωηρότητος τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν δημιουργίαν φυσιολογικωτέρας κάπως ἀναλογίας ὁρῶν παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν δυτικῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Καὶ ἐν συνάρτησιν πρὸς ταῦτα προαπαιτεῖ τὴν ἀμβλύνσιν τῆς ὑφισταμένης σήμερον ἀφορήτου στενότητος τῶν ἰδίων τῆς χώρας συναλλαγματικῶν πηγῶν· στενότητος τῆς ὁποίας προσκαίρως θεωρεῖται ἡ Ἀμερικανικὴ βοήθεια.

Ἡ βελτίωσις τῶν συναλλαγματικῶν συνθηκῶν τῆς χώρας θὰ ἦτο δυνατόν νὰ προέλθῃ ἐκ τῆς προθυμίας τῶν δυτικῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, ὅπως, κατὰ τὴν ἐπιδίωξιν τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἐνδοευρωπαϊκοῦ ἐμπορίου, διευκολύνουν καὶ τὴν ἐπάνοδον τῶν ἐλληνικῶν προϊόντων εἰς τὴν θέσιν, ἢν προπολεμικῶς κατείχον ταῦτα ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ ἀγορᾷ καὶ δημιουργήσουν οὕτω πρόσθετα συναλλαγματικά εἰσοδήματα, τὴν ἀνάγκην τῶν ὁποίων προϋποθέτει ἡ ἀποκατάστασις μερικῆς ἐλευθερίας εἰς τὰς εἰσαγωγὰς. Δυστυχῶς ὁμως μέχρι σήμερον φαίνεται, ὅτι οὐδ' αὐταὶ αἱ ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος παραχωρήσεις διὰ τὴν ἐλευθερίαν εἰσαγωγῆν εὐρωπαϊκῶν εἰδῶν ἀντιστοιχοῦν ἐν πνεύματι εὐρωπαϊκῆς ἀλληλεγγύης. Τοῦτο ἄλλωστε ἀπεδείχθη καὶ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος ἐμμέσου βοήθειας, τὸ ὁποῖον δὲν ἀπέδωκε διὰ τὴν χώραν μας ὅ,τι συμφώνως πρὸς τὰς γενικὰς τοῦ ἐπιδιώξεως ἀνεμένετο. Διότι, παρὰ τὰς ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς Ἑλλάδος προσπάθειας κατὰ τὴν διαπραγματεύσιν τῶν ἐμπορικῶν συμφωνιῶν, ἡ ἀνάπτυξις τῶν μετὰ τῶν πιστωτριῶν χωρῶν συναλλαγῶν ἐπετεύχθη τὸσον ὀλίγον, ὥστε εἰς τὰς περισσοτέρας περιπτώσεις τὰ

τραβηκτικὰ δικαιώματα δὲν ἐχρησιμοποιήθησαν, ὡς προεβλέπετο, ὡς διαθέσιμα καλύψεως τοῦ εἰς βάρος τῆς Ἑλλάδος ἀνοίγματος τῶν μετ' αὐτῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς τὴν ἀνάλωσιν ποσᾶ. Ἐκ τῆς ἀπροθυμίας συνεπὶς κατὰ τὸ μέγιστον μέρος τῶν πιστωτριῶν χωρῶν προέκυψεν ἡ ἀποτυχία τῆς διὰ τῆς ἐμμέσου βοήθειας προωθήσεως τῆς τοποθετήσεως ἐλληνικῶν προϊόντων εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς ἀγορὰς καὶ ἡ χρησιμοποίησις τῆς ἐμμέσου βοήθειας ὡς ἀμέσου καταναλωτικῆς βοήθειας.

Πρέπει ἐν τούτοις νὰ ὁμολογηθῇ, ὅτι τὸ ζήτημα τῆς ἀξίσεως τῶν συναλλαγματικῶν πόρων τῆς χώρας εὐρίσκεται, κατὰ πολὺ μεγαλύτεραν ἑκτασιν, εἰς συνάρτησιν πρὸς τὴν καθυστερημένην μορφήν τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας καὶ τὴν ἱκανότητα αὐτῆς, ὅπως ἐπωφεληθῇ τῶν νέων συνθηκῶν καὶ ἀποκτήσῃ τὴν εὐχέρειαν τῆς τοποθετήσεως τῶν προϊόντων της εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς ἀγορὰς. Ὅπως, μὲ ἄλλους λόγους, ἐπιτύχη τὴν πρὸς τὸ διεθνὲς ἐπίπεδον προσαρμογὴν τοῦ κόστους παραγωγῆς της, τὸ ὕψος τοῦ ὁποῦ ἀναφέρεται ὡς βασικὸν ἐμπόδιον διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἐντάξεως τῆς Ἑλλάδος ἐντὸς τῆς διεθνούς οἰκονομίας. Ἐντάξεως τῆς ὁποίας, ὡς ἐλέχθη, ἐπιβάλλει ἡ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη τῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ οἰκονομικοῦ μέλλοντος τῆς χώρας.

Δύο εἶναι οἱ γενικοὶ συντελεστοὶ οἵτινες δύνανται νὰ προσδιορίσουν τὴν ἔντασιν ταύτην: ὁ μακροχρόνιος, ὁ ἀναγόμενος δηλαδὴ εἰς τοὺς παράγοντας ἐκείνους, οἵτινες ἀποβλέπουν εἰς τὸν δι' ὅργανικῶν καὶ διαρθρωτικῶν μέτρων περιορισμὸν τοῦ κόστους παραγωγῆς διὰ τοῦ ἔργου τῆς ἀνασυγκροτήσεως, ἔργου στηριζομένου κατὰ κύριον λόγον ἐπὶ τῆς γενναϊοφρονος Ἀμερικανικῆς Βοηθείας· καὶ ὁ βραχυχρόνιος, ὁστις συνδέεται μὲ τὴν ἐφαρμογὴν ὑγιῶς καὶ συστηματικῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Πολιτικῆς δηλαδὴ, ἥτις κατευθύνεται εἰς τὴν δημιουργίαν φυσιολογικῆς συναλλαγματικῆς τάξεως, σταθερὰς νομισματικῆς καταστάσεως, κατ' ἐπίφασιν μόνον κατὰ τὸ ἐπισκοπούμενον ἔτος ἐπιτευχθείσης, λυσιτελοῦς καὶ συνεχούς πιστωτικῆς πολιτικῆς, εὐνοϊκῶν παραγωγικῶν ὁρων, ἀποτελεσματικοῦ συστήματος ἐλέγχων, ἀμέσων καὶ ἐμμέσων ἀποβλεπόντων εἰς ἀμβλύνσιν τῆς δυσαναλογίας μεταξὺ προσφορᾶς καὶ ζητήσεως. Ὁ βραχυχρόνιος οὗτος συντελεστὴς εἶναι, ἂν ὀχι σημαντικώτερος, ἐξ ἴσου σημαντικὸς μὲ τὴν ἀναπτυξιακὴν προσπάθειαν τοῦ μακρὰς πνοῆς ἔργου τῆς ἀνασυγκροτήσεως. Καὶ τοῦτο, διότι ὀρθολογιστικὴ ὁργάνωσις καὶ λειτουργία τοῦ οἰκονομικοῦ μηχανισμοῦ ὀχι μόνον ἀποτελεῖ τὴν θετικωτέραν ὑπομελίωσιν τοῦ ἔργου ἀνασυγκροτήσεως, καθιστῶσα δυνατόν τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπιτυγχάνει διὰ βραχυπροθέσμων μεθόδων τὸν αὐτὸν περίπου σκοπὸν: τὸν περιορισμὸν τοῦ κόστους παραγωγῆς, τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου καὶ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ βιοτικού ἐπιπέδου.

Γ' Ἡ κατὰ τὸ 1949 ἐφαρμοσθεῖσα οἰκονομικὴ πολιτικὴ

1) Τὰ γενικά χαρακτηριστικά. Εἶναι, ἀσφαλῶς, μάταιον νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι χωρὶς ὀργανικὰ μέτρα θὰ ἐπιτύχωμεν τὴν εἰσοδὸν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν οἰκονομικὴν κοινότητα. Ἡ ἐλληνικὴ νόσος, ἀπλὴ μεγέθυνσις τῶν προπολεμικῶν προβλημάτων, εἶναι βαρυτάτης μορφῆς. Δι' ὃ καὶ δὲν δύναται, ἀνευ διαρθρωτικῆς μεταβολῆς τῆς οἰκονομίας, νὰ ἐξυφανεθῇ μίᾳ στοιχειώδους μορφῇ μονίμου, ὁπωσδήποτε, ἰσορ-

ροπίας καὶ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐπιζητούμενη συναγωνιστικὴ αὐτῆς ἱκανότης ἐντὸς τοῦ ἀναπτυσσομένου διεθνούς οἰκονομικοῦ συστήματος. Διὰ τῶν ἐκπονηθέντων μακροχρονίων προγραμμάτων προδιαγράφεται, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὸ τέλος τῆς παρούσης ἐκθέσεως, ἡ προβλεπόμενη, ἵνα συντελεσθῇ μέχρι τοῦ 1952, διαρθρωτικὴ λύσις τοῦ οἰκονομικοῦ προβλήματος τῆς χώρας. Παρ' ὅλον ὅτι τὸ ἐνδεχόμενον, λόγω τῶν ἰδια-

ζουσαν συνθηκών εν 'Ελλάδι, τὰ σχέδια ταῦτα νὰ μὴ ἀνταποκρίνονται πλήρως εἰς τὰς προσδοκίας, αἰτίαις ἐσθηρίχθησαν ἐπ' αὐτῶν, οὐχ' ἦττον πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι ἀποτελεῖ εὐχάριστον σύμπωμα τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὸ πρόβλημα τῆς ἀνασυγκροτήσεως γίνεται ἀντικείμενον μελέτης καὶ ἀντιμετωπίζεται διὰ μακροχρόνιον σχεδίων. Τοσοῦτο μᾶλλον, καθ' ὅσον ὑφίσταται βάσιμος ἐλπίς ὅτι εἰς τὸ μέλλον τὰ σχέδια ταῦτα ἀναθεωρούμενα θὰ συντάσσονται πληρέστερον καὶ κατὰ τρόπον συμφωνότερον πρὸς τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα. Καὶ τοῦτο, ἐφ' ὅσον λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐκ τῶν σχεδίων τούτων ἐξαρτᾶται μελλοντικῶς ἡ ὅλη τοῦ ἔθνους οἰκονομικὴ ὑπόστασις.

Πάντως, ἐνῶ, ὡς ἐλέχθη, τὸ μακροχρόνιον πρόβλημα τῆς διὰ διαρθρωτικῶν μεταβολῶν ὑναδημιουργίας τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἐγένετο ἀντικείμενον συστηματικῆς, ὁπωσδήποτε, ἀπασχολήσεως καὶ ἐρεῦνης, δὲν φαίνεται νὰ κατεβλήθη, ὡς ἐπεξηγοῦμεν καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸ ὑπὸ ἀνασκόπησιν ἔτος ἀνάλογος συστηματικὴ προσπάθεια, ὅπως διὰ συντονισμένης βραχυχρόνιου οἰκονομικῆς πολιτικῆς δημιουργηθῶν καὶ αἱ πρόσφοροι ἐκείναι συνθήκαι, αἰτίαις θὰ διευκολύνουν τὴν πρόδον εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐν λόγω προγράμματος ἀνασυγκροτήσεως καὶ τὴν ἀποτελεσματικώτεραν ἀξιοποίησιν τῆς Ἀμερικανικῆς βοήθειας.

Βεβαίως, καθ' ὅλον σχεδὸν τὸ 1949, αἱ γενικώτεροι συνθήκαι τῆς χώρας ἐξηκολούθησαν ὡς ἐκ τῆς συμμοριακῆς δράσεως καὶ τῶν ἀναστατώσεων καὶ τῆς συνεχούς συσσωρεύσεως καταστροφῶν, ἃς αὐτὴ συνεπείγητο, νὰ ἐξελίσσονται πολὺν τὸν ὅσον ἀπρόοπτος καὶ τὸς δυσμενῶς, ὥστε νὰ καθίσταται προβληματικὴ οἰκονομικὴ ἑρσις ἐδραζομένη ἐπὶ αὐστηρῶς καθοριζόμενου καὶ ἀπαρεγκλήτως ἐφαρμοζόμενου οἰκονομικοῦ προγράμματος. Ἀποτελεῖ δὲ ἡράκλειον, πράγματι, ὅθλον τὸ γεγονός ὅτι, παρὰ τοὺς ἀνυψασμένους μὲ τὸν σκληρότατον ἀγῶνα τῆς Ἑλλάδος ἀνασχετικούς πρὸς τὴν πρόδον παράγοντας, ἐπετελέσθη σημαντικωτάτη πρόδον πρὸς τὴν εὐρυσφοτέραν λειτουργίαν τῆς οἰκονομικῆς, ἰδιαίτερα δὲ τῆς παραγωγικῆς μηχανῆς, χάρις εἰς τὴν ἔντονον θέλησιν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ πρὸς ἐργασίαν καὶ πρὸς διατήρησιν τῆς ἐλευθερίας του.

Υφίσταντο, ἐν τούτοις, πολλὰ τὰ στοιχεῖα τὰ ἐκπηγάζοντα ἐκ τῶν ἰδίων ἡμῶν δυνάμεων, τὰ ὅποια, ὡς ὅπου ἰσορροπήσῃ ὀργανικῶς ἡ ὅλη τῆς χώρας οἰκονομία διὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ σχεδίου θὰ μᾶς ἐπέτρεπον, καθιστάμενα ἐνεργὰ διὰ καταλλήλου καὶ συνθετικῆς ἐπισήμου οἰκονομικῆς πολιτικῆς, νὰ ἐπιτύχωμεν μεγαλυτέραν κινητοποίησιν τοῦ δυναμικοῦ τῆς οἰκονομίας, ἐπαύξουν τῶν ἐγχωρίων πόρων καὶ καλύτεραν αὐτῶν χρῆσιν. Γενικώτερον δὲ τὴν σταθερότητα καὶ περαιτέρω βελτίωσιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἡμῶν μηχανισμοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ στηριχθῇ καὶ τὸ ἔργον τῆς ἀνασυγκροτήσεως. Διότι ἀνευ σταθερῶν καὶ πρακτικῶν ἐρεισμάτων οἰαδήποτε σχεδία ἀποτελοῦν ἐπιβάρυνον μᾶλλον ἢ ὠφέλειαν διὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου.

Προσεκτικῇ, πράγματι, ἀνάλυσιν τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἐλειτουργήσεν ὁ οἰκονομικὸς μηχανισμὸς τῆς χώρας ἀποκαλύπτει ὅτι δὲν ἐγένετο ἡ δέουσα ἐκμετάλλευσιν τῶν οἰκονομικῶν αὐτῆς δυνατοτήτων. Αὐτὰ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀντιμετωπίζοντο διὰ κριτηρίων κυρίως νομισματικῶν ἢ ταμειο-
 τικῶν δημοσιονομικῶν. Καὶ τοῦτο ἐλλείπει ὡς κληρονομημένη καὶ καλῶς μελετημένη γενικὴ προγράμματος, καλῶς ποντος ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ οἰκονομικοῦ μας προβλήματος. Παραγωγικόν, φέρ' εἰπείν, πρόγραμμα ἀπο-

βλέπουν εἰς τὴν καλύτεραν ἐκμετάλλευσιν τῶν ὑφισταμένων παραγωγικῶν δυνάμεων τῆς χώρας καὶ ἀξιοποίησιν τῶν ἀποδόσεων αὐτῆς σχεδὸν δὲν ὑφίστατο. Ἡ πιστωτικὴ πολιτικὴ δὲν ἐγένετο ἀντικείμενον συνεποῦς ἐφαρμογῆς. Ἐλευθεριώτερον κατ' ἀρχὰς ἀσκηθεῖσα μὲ εὐεργετικώτατα διὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου ἀποτελέσματα, περιορίσθη ἀσταθμῶς εἰς περίοδον ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀνάσχεσιν τῆς παραγωγῆς καὶ διακινήσεως τῶν ἀγαθῶν καὶ τοῦτο διὰ λόγους, ὡς θὰ ἐξηγηθῇ, δημοσιονομικούς. Ἡ εἰσαγωγικὴ, ἐξ ἄλλου πολιτικῆς, ἐλλείψει ρυθμοῦ εἰς τὰς εἰσαγωγὰς καὶ τάξεις εἰς τὰς κοστολογήσεις, προεκάλεσε τὴν ἀσύμμετρον ἰκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας μας μὲ πολλαπλασιαστικὰς τὰς δυσμενεῖς ἐπιδράσεις ἐπὶ τῶν τιμῶν. Πολιτικῇ, τέλος, ἐλέγχων, ἀμέσων καὶ ἐμμέσων, καὶ γενικῶν δελτίων διανομῶν, ἐξ οὗ θὰ προέκυπτεν εὐρύθμια εἰς τὴν καταναλώσιν, ἐξουδετέρωσις τῶν κερδοσκοπικῶν κερδῶν καὶ σχετικῆς ὁμοιομορφίας εἰς τὴν διαμερῶσιν τῶν ἐισοδημάτων δὲν ἐφηρμύσθη. Ἐπιβεβαιώσιν ἄλλωστε τῆς ἐλλείψεως τῆς καταλλήλου ἐκείνης πολιτικῆς, ἥτις θὰ προῆγε τὸ ἔργον τῆς ἀνασυγκροτήσεως, προσφέρει τὸ γεγονός ὅτι κατὰ τὰ ἀνακοινωθέντα στοιχεία ἄτινα ἀναλυτικώτερον ἀναπτύσσονται εἰς ἄλλο κεφάλαιον τῆς παρούσης ἐκθέσεως, κατὰ τὰ ἡμερολογιακὰ ἔτη 1948 καὶ 1949 ἐδαπανήθησαν πρὸς ἀνασυγκρότησιν τὰ 20% μόνον τῶν πρὸς τοῦτο προβλεπόμενων κεφαλαίων τῆς βοήθειας εἰς δολάρια καὶ τὰ 59% τῶν προβλεπθέντων εἰς δραχμάς. Συνεπῶς ἡ μὴ εἰσέτι ἀποκατάστασις καταλλήλων οἰκονομικῶν συνθηκῶν, δημοσιονομικῶν ἐν προκειμένῳ κυρίως συνθηκῶν, δὲν ὑπονομεῖ μόνον τὴν εἰς δραχμάς ἀνασυγκρότησιν, ἀλλὰ καθιστᾷ κατὰ πολὺν ἀκόμη μεγαλυτέραν ἀνάλογον ἀδύνατον τὴν χρησιμοποίησιν τῶν εἰς δολάρια διαθεσίμων διὰ τὴν προμήθειαν ὑλικῶν ἀνασυγκροτήσεως, ἅτινα θὰ συνετέλουν εἰς τὴν δημιουργίαν οἰκονομικοῦ ἐξοπλισμοῦ ἀναδιδάσκοντος τὸ δυναμικὸν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Πρέπει, ὡς ἐκ τούτου, νὰ γίνῃ παραδεκτὸν ὅτι αἱ βασικαὶ προϋποθέσεις διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ὁμαλωτέραν διὰ τὴν χώραν οἰκονομικοῦ βίου ἀτελῶς μόνον ἐπραγματοποιήθησαν. Ἐὰν μάλιστα εἰς τὸν ἐν πολλοῖς ἀπρόσφορον οἰκονομικὸν χειρισμὸν τῶν προβλημάτων τῆς χώρας προστεθῇ καὶ ἡ τάσις του κράτους νὰ ἀφίσταται συχνὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ θεσπιζομένων διατάξεων εἶναι εὐχολον νὰ γίνων ἀντιληπτὸι οἱ συνετελεσται τῆς δημιουργίας τῆς σημαντικῆς δυσπραγίας, ἥτις ἐπιβαρύνει μὲ μὴ ἀνεκτὰ βάρη τὸ κόστος παραγωγῆς καὶ μειώνει τὴν ἀτομικὴ ἀποδοτικότητα, ἣν ἀκριβῶς ἐπιδιδώκομεν νὰ ἐπαυξήσωμεν. Εἶναι ἐπίσης εὐχολον νὰ γίνων νοητὰ τὰ αἷτια τῆς ἐντόνου δυσπιστίας, ἥτις ἀπομακρύνει τῆς χώρας καὶ τὰ ἴδια αὐτῆς ὀλίγα κεφάλαια καὶ ἥτις ἰδιαίτερα χαρακτηριστικῶς τὴν περιέδον αὐτῇ. Δυσπιστίας ἥτις ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν ἀβεβαιότητα εὐρύνει τὴν ἔννοιαν τῆς κρίσεως καὶ καθιστᾷ βαθυτέρα καὶ διαρκέστερα τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς.

Ἡ παρὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπιτεύξεις σχετικῆς νομισματικῆς σταθερότητας κατὰ τὸ 1949 καὶ γενικῶς ἐξισορροπήσεως τῆς οἰκονομίας εἶναι ἀποτέλεσμα συνδυασμοῦ τριῶν παραγόντων: τῆς ἀκαταβλήτου παραγωγικῆς πρὸς ἀπαθείας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, τῆς σημειωθείσης σημαντικωτάτης πτώσεως εἰς τὰς διεθνεῖς τιμὰς καὶ κυοώτατα τῆς χρησιμοποίησεως διὰ καταναλωτικούς, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ δημοσιονομικούς σκοπούς τῆς Ἀμερικανικῆς Βοήθειας.

Ἐν τούτοις καὶ παρὰ τὴν τοιαύτην χρησιμοποίησιν τῆς Ἀμερικανικῆς Βοήθειας, παρὰ τὴν ἐπιτυχὴ παραγωγικὴν προσπάθειαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, παρὰ τὴν εἰς βάρος του καταβλητικωτάτην φορολογίαν καὶ παρὰ τὸν ὑποβιβασμὸν τοῦ βιοτικού του ἐπιπέδου, ἡ ὅλη οἰκονομικὴ, νομισματικὴ, καὶ δημοσιονομικὴ κατάσταση, ὡς ἀποτέλεσμα τῆς ἐφαρμοσθείσης πολιτικῆς, καθὲ ἄλλο ἢ ἐγγίσταται σθερὰς εὐνοικῆς ἐξελίξεως ἤρχισε νὰ παρουσιάζη. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συγκρούσεως μεταξὺ τῶν πληθωριστικῶν καὶ ἀντιπληθωριστικῶν συντελεστικῶν δὲν

φαίνεται ν' ἀποβαίνῃ εὐνοϊκὸν διὰ τὴν χώραν. Διότι ἡ ἐσωτερικὴ ἀξία τοῦ νομίσματος, διὰ τεχνητῶν συγκρατούμενων μέσων, δεικνύει καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ἰανουαρίου τὰς εἰς διολισθήσεως εἰς βάρος τῆς βιοτικῆς στάθμης τῶν εὐρυτάτων στρωμάτων τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς προσαθείας ἀνασυγκροτήσεως.

2) Συναλλαγματική πολιτική.

Ἡ πρώτη συστηματικὴ προσπάθεια διὰ τὴν ὀρθολογιστικὴν ἀνασύνδεσιν τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας μετὰ τῆς λοιπῆς Εὐρώπης κατεβλήθη διὰ τῆς συναλλαγματικῆς ἀναπροσαρμογῆς τῆς δραχμῆς τὴν 21ην Σεπτεμβρίου 1949, συμφώνως πρὸς τὸ σχέδιον Διομήδους. Ἐναντὶ τῆς ἐλλείψεως προκαθορισμένου, ὡς ἐλέχθη, βραχυπροθέσμου ἐπισήμου προγράμματος διὰ τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν ὑπῆρχεν ἡ σαφὴς γραμμή, ἡ ἀπὸ μακροῦ χαραχθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Διομήδους. Ὁ κ. Διομήδης ἔθεσεν ὡς ἀφετηρίαν τοῦ προγράμματός του τὴν βραχυπροθέσμον δυνατότητα τῆς ἐνισχύσεως τῶν ἰδίων ἡμῶν πόρων, διὰ τῆς δημιουργίας φυσιολογικώτερας κάπως ἰσορροπίας, τὸσον εἰς τὸν τομέα τῆς ἐξωτερικῆς, ὅσον καὶ εἰς τὸν τῆς ἐσωτερικῆς οἰκονομίας τῆς χώρας. Ἐπεδίωξε δὲ νὰ ἐμπρέσση, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, τὰ βασικὰ μεγέθη τῆς οἰκονομίας, διὰ τοῦ καταλλήλου χειρισμοῦ: α) τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος, καὶ β) τῆς πιστωτικῆς μηχανῆς. Δηλαδή διὰ μέτρων, τὰ ὅποια ἐθεώρει ὅτι εὐρίσκοντο ἐντὸς τῶν ἀμέσων δυνατοτήτων τῆς κρατικῆς ἐπιτροπῆς. Καὶ διὰ μὲν τῆς νομισματικῆς ἀναπροσαρμογῆς ἐπέζητει τὴν ταχυτέραν αὐτοδύναμον ἀναζωογόνησιν τῶν συναλλαγματικῶν πηγῶν τῆς Ἑλλάδος. Διὰ δὲ τῆς ρυθμίσεως τῆς πίστεως ἀπέδλετεν εἰς τὴν διεύρυνσιν τῆς παραγωγικῆς βάσεως τῆς χώρας, τὴν διευκόλυνσιν τῶν συναλλαγῶν καὶ τελικῶς, βραχυχρόνιος, τὴν μείωσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς.

Ἐν ἐκ τῶν κυριωτέρων, κατὰ τὸ 1949 καὶ μέχρι τῆς ἀναπροσαρμογῆς ἐμποδίων εἰς μίαν θετικὴν προσπέλασιν τοῦ ἑλληνικοῦ προβλήματος ἦτο ἡ ἱερχητὴ μεταχείρισις τοῦ συναλλάγματος. Ἡ συναλλαγματικὴ πολιτικὴ κατὰ τὸ ἐπισκοπούμενον ἔτος καὶ μέχρι τῆς συναλλαγματικῆς ἀναπροσαρμογῆς προσδιωρίζετο κατὰ δόξιν: ἀφ' ἐνὸς ἀπὸ τὴν λειτουργίαν τοῦ συστήματος τῶν ἀποδεικτικῶν συναλλαγμάτων ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴν προγράμματος εἰσαγωγῶν. Καὶ διὰ μὲν τῶν ἀποδεικτικῶν συναλλαγμάτων ἐπεδιώκετο κυρίως ἡ πρὸς δόξιν τῶν ἐξαγωγῶν, διὰ δὲ τῆς ρυθμίσεως τῶν εἰσαγωγῶν ἡ προγραμματικὴ ἰκανοποίησις τῶν τεραστίων ἀναγκῶν τῆς χώρας διὰ τῶν περιορισμένων εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῆς πόρων.

Ἡ διατήρησις τῆς τιμῆς τοῦ ξένου συναλλάγματος εἰς χαμηλὸν ἐπίπεδον ὄλων ἀσχετον πρὸς τὴν ἰσοτιμίαν τῶν ἀγοραστικῶν δυνάμεων, ὡφείλετο εἰς ἐπιδιώξεις ἐσωτερικῆς νομισματικῆς σταθερότητος. Ἐλλείπει ἀποτελεσματικὸν ἐλέγχον τιμῶν, συστήματος διὰ δελτίου διανομῶν καὶ λελογισμένης φορολογικῆς καὶ πιστωτικῆς πολιτικῆς, ἡ ρύθμισις τῆς ἐπισήμου τιμῆς συναλλάγματος ἀπέτελε τὸν προχειρότερον ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ κράτους μηχανισμόν διὰ τὴν ἀποτροπὴν ἀποδόμων κλυδωνισμῶν εἰς τὰς τιμὰς τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ διὰ τὴν διασφάλισιν οὕτως ἐνὸς σταθεροῦ βιοτικού ἐπιπέδου. Διὰ τὰς ἐπιδιώξεις ταύτας ἡ ἐν λόγω πολιτικὴ ἐστηρίζετο κυρίως ἐπὶ τοῦ ἀποτελεσματικωτάτου παράγοντος τῆς Ἀμερικανικῆς Βοήθειας, ἡ ὅποια ἐκάλυπτε τὸ ἀνοιγμα μεταξὺ τῶν ἰδίων διαθεσίμων τῆς χώρας πόρων καὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν εὐρύτερων τάξεων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀπεμάκρυνε δὲ τὸν κίνδυνον εἰσόδου τῆς χώρας εἰς κύκλον ἐφιαλτικῶν δοκιμασιῶν.

Ἀντικειμενικὴ ἐπισκόπησις τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀκολουθηθείσης συναλλαγματικῆς πολιτικῆς καταλήγει εἰς τὸ

συμπέρασμα, ὅτι δὲν ἐπέτυχεν αὕτη τὸν ἐπιδοκώμενον σκοπὸν. Οὐτὸ τὸ σύστημα τῶν Μπόνδων, τὸ ὁποῖον εἶχε καθιερωθῇ ἀπὸ τῆς 14ης Ὀκτωβρίου 1947, κατάρθρωσε νὰ ἐνισχύσῃ τὰς ἐξαγωγὰς, οὐτὲ ἡ πλάσματικὴ συναλλαγματικὴ ἰσοτιμία ἤδυνήθη νὰ συγκρατήσῃ τὰς τιμὰς. Καὶ τοῦτο συνεπεία ἀφορμῶν σχετιζομένων μὲ τὴν ἀκολουθηθείσαν, ὡς ἐλέχθη, οἰκονομικὴν πολιτικὴν: πολιτικὴν ἐπὶ τῶν εἰσαγωγῶν, ἥτις δὲν ἐπέτυχεν εἰς τὸν ὁμαλὸν ἐφσδιασμὸν τῆς χώρας πολιτικὴν ἐπὶ τῆς παραγωγῆς πρὸς ἐπαύξησιν τῆς ἐκ τῶν ἰδίων τῆς χώρας πηγῶν προσφοράς ἀγαθῶν: πολιτικὴν ἐλέγχων, ἥτις ἠστόχησεν εἰς τὴν μείωσιν τῶν ἐκ τῆς κερδοσκοπίας ἐπιδράσεων ἐπὶ τῶν τιμῶν τῶν ἀγαθῶν κ.ο.κ. Εἰς τρόπον ὅστε τὸ κόστος τῆς ζωῆς διεμορφώθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τιμῶν συναλλάγματος τῆς ἐλευθέρας ἀγορᾶς, πολλὰκις δὲ καὶ ἀνωτέρων αὐτῶν. Ἐπὶ πλέον ὁμως ὁ προκληθεὶς ἐκ τῆς ἀκολουθηθείσης πολιτικῆς διαφορισμὸς μεταξὺ τῆς ἐπισήμου καὶ τῆς ἐλευθέρας τιμῆς συναλλάγματος, ἐπέφερε πολλαπλὰς ζημίας, ὡς ἀναλυτικῶς ἀνεπτύξαμεν εἰς ἐιδικὴν ἐπὶ τοῦ νομισματικοῦ θέματος μελέτην μας. Ἐμφανέστεραι δὲ συνέπειαι τοῦτου ἦσαν ἡ ἀποστέρησις τῆς χώρας τῆς ἀδήλων αὐτῆς συναλλαγματικῶν πόρων καὶ ἡ δυσχεράνισις τῶν ἐξαγωγῶν.

Ἡ Ἑλληνικὴ οἰκονομία δὲν ἦτο δυνατόν νὰ συνεχίσῃ τὴν ὑπαρξιν καὶ τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπὶ τοιούτων ἐπικινδύνων βάσεων. Ἰσοστάθμισις τῆς ἐπισήμου ἐξωτερικῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς πρὸς τὴν διαμορφωθείσαν ἐκ τῶν πραγματικῶν συναλλαγματικῶν ἀξιών, μὲ παράλληλον προσπάθειαν συγκρατήσεως τοῦ γενικοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν, ἦτο τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς ἀπεμάκρυνσιν ἀπὸ τὰς ἀκαμψίας, αἰτίαις περιήγαγον τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν εἰς ἀδιέξοδον.

Ἡ ἐπικουρία τῶν διεθνῶν συνθηκῶν, ὡς αὐτὰ ἐδημιουργήθησαν τὴν 18ην Σεπτεμβρίου, κατόπιν τοῦ ὑποβιβασμοῦ τῆς τιμῆς τῆς στερλίνης καὶ τῆς ἐκ τοῦ σύγγενος παρακολουθήσεως αὐτῆς ὑπὸ τῶν περισσοτέρων νομισμάτων, διευκόλυνε τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὑπὸ τὸ σχεδίον Διομήδους ταχθέντων σκοπῶν. Δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἀπλῆς παρακολούθησεως τῆς υποτιμήσεως τῆς στερλίνης, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ σχέσις τῆς δραχμῆς πρὸς τὴν στερλίαν θὰ παρέμενε ἡ αὐτὴ σχεδόν, δηλαδή δρχ. 32.000 πρὸς μίαν λίραν, ἐνῶ ἡ τιμὴ τοῦ δολλαρίου θὰ ἠδύνατο ἀπὸ δρχ. 10.000 εἰς 12.000 συνάφους πρὸς τὴν νέαν διεθνή σχέσιν λίρας-δολλαρίου (1 \$ = 2,86). Ἐπρόκειτο περὶ καθιέρωσεως νέας ἰσοτιμίας τῆς δραχμῆς εἰς 42.000 δραχμάς πρὸς τὴν στερλίαν καὶ 15.000 δραχμάς πρὸς τὸ δολλᾶριον. Ἡ καθιέρωσις τῆς νέας αὐτῆς ἰσοτιμίας ἀπεδείκνυν ὅτι κατεβάλλετο προσπάθεια τοποθετήσεως τῆς ὅλης ἑλληνικῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν διεθνῶν οἰκονομικῶν φαινομένων.

Ἡ νομισματικὴ ἀναπροσαρμογὴ ἐλαβε χώραν κατόπιν αἰτήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, συμφωνούσης καὶ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς, πρὸς τὸ Διεθνὲς Νομισματικὸν Ταμεῖον, τὸ ὁποῖον καὶ ἐνέκρινεν ὅπως ἡ Ἑλλὰς καθορίσῃ νέαν ἰσοτιμίαν πρὸς τὸ δολλᾶριον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τὴν λίραν στερλίαν, ἐν ἀναλογίᾳ δὲ καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ νομίσματα.

Ἀπὸ τυπικῆς ἀπόψεως ἐξεταζομένη ἡ νομισματικὴ αὕτη ἀναπροσαρμογὴ συνίσταται εἰς μεταβολὴν τῶν τιμῶν τῶν ἀποδεικτικῶν συναλλαγμάτων, ἅτινα διετηρήθησαν ἐν ἰσχύϊ. Οὕτω παρέμεινε μὲν ὡς εἶχε καθορισθῇ διὰ τοῦ Νόμου 879/1946 ἡ τιμὴ τοῦ δολλαρίου εἰς δρχ. 5.000 καὶ ἡ τιμὴ τῆς ἀγγλικῆς λίρας εἰς δρχ. 20.000, καθορίσθησαν δὲ αἱ τιμαὶ τῶν ἀποδεικτικῶν συναλλαγμάτων εἰς δρχ. 10.000 διὰ τὸ δολλᾶριον καὶ εἰς δρχ. 22.000 διὰ τὴν λίραν. Ἡτοι οὐσιαστικῶς, ἀπὸ τῆς 21ης Σεπτεμβρίου 1949 ἡ ἐπίση-

μος πραγματικὴ τιμὴ τοῦ δολλαρίου ἀνῆλθεν ἀπὸ 10.000 εἰς 15.000 δραχμὰς καὶ ἡ ἐπίσημος πραγματικὴ τιμὴ τῆς χαρτίνης λίρας ἀπὸ 32.000 εἰς 42.000. Αἱ ὡς ἀνω μεταβολαὶ ἐτέθησαν εἰς ἐφαρμογὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 804 τῆς 21.9.49 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κυρωθείσης διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1159 τῆς 5ης Ὀκτωβρίου 1949 Νομοθετικοῦ Διατάγματος.

Ἡ ρύθμισις τῆς συναλλαγματικῆς πολιτικῆς ἀπέδωκεν ἐν ἀρχῇ εἰς τὸν ἐσωτερικὸν τομέα τῆς οἰκονομίας εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα. Στηριχθεῖσα ἐπὶ βάσειν πραγματικῶν καὶ ὄχι πλέον ἐπὶ πλάσματικῶν δεδομένων διεμόρφωσε τὰς προϋποθέσεις ἀποδοτικῆς ἐξελίξεως. Διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς αὐτομάτως σχηματισθείσης τιμῆς τῶν ξένων νομισμάτων ἠνοήγοντο αἱ δυνατοῖτες συγκεντρώσεως τῶν πόρων ἐκείων, ὡς τὸ μεταναστευτικὸν συνάλλαγμα, οἷτινες θὰ ἐπλούτιζον τὸ ἀπόθεμα τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος. Παρέλυν ἡ παράνομος ἀγορὰ συναλλάγματος καὶ προσήγγισεν ἡ συναλλαγματικὴ τιμὴ τὴν ἰσοτιμίαν τῶν ἀγοραστικῶν δυνάμεων. Τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον, προστατευόμενον μὲ τὰς νέας εἰς δραχμάς τιμὰς τοῦ δολλαρίου καὶ τῆς λίρας, ἐνισχύετο εἰς τὸν συναγωνισμόν εἰς τὰς ξένας ἀγορὰς, ἀνευ πλέον ἀνάγκης προσφυγῆς εἰς τὸν τόσον ἐπαχθὲς διὰ τὴν ἐσωτερικὴν καταναλώσιν σύστημα τῶν ἰδιωτικῶν ἀνταλλαγῶν, ὡς καὶ εἰς τὸ μέτρον τῆς διὰ τοῦ περὶ τοιούτου ἐπιδοτήσεως.

Διὰ τὸν συναλλαγματικὸν ὁμως μέτρον τοῦτου, ὅσον καὶ ἂν εἴνε κατὰ δόξιν ἐπιτυχές, ἡ προσπάθεια δὲν τελειώνει. Ἀπλῶς μόνον ἀρχίζει. Ἡ καθιέρωσις τῆς νέας ἰσοτιμίας ἀπέτελε τὴν προϋπόθεσιν διὰ τὴν ἐπιδιώξιν ὡρμημένων ἀναπροσαρμογῶν εἰς τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν καὶ διὰ τὴν ἐπιβολὴν μιᾶς δραχυχρονοῦ, καταλλήλου πρὸς τὰς ἑλληνικὰς συνθήκας πολιτικῆς πρὸς αὐτοεξέλιξιν καὶ ἀξιοποίησιν τῶν εὐνοϊκῶν ὁρῶν τῆς δημιουργηθείσης νέας συναλλαγματικῆς τάξεως. Εἰς τρόπον ὥστε νὰ δημιουργηθῶν καλύτεροι ὁροι ἰσορροπίας εἰς τὴν ἐξωτερικὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου.

Διότι, ἡ ἀνωμαλία εἰς τὴν τιμὴν τοῦ συναλλάγματος εἶχεν ἐν τελευταίᾳ ἀναλῶσει ὀργανικὰ τὰ αἷτια: τὴν χαμηλὴν ἀποδοτικότητα καὶ τὴν παρασιτικότητα τῆς οἰκονομίας, αἰτίαις ἀντιστρατεύονται τὸ ἐπιδιωκόμενον ὕψος τοῦ πραγματικοῦ ἐισοδήματος καὶ μειώνουν τὴν ἀνταγωνιστικὴν τῆς ἰκανότητά. Συνεπῶς δὲ ὀργανικῶν μέτρων εἶναι, ἐν συνεχείᾳ, καὶ νὰ ἀντιμετωπισθοῦν τὰ μετ' αὐτῆς συντηρημένα κυριώτερα προβλήματα. Ἐπεδόλλετο δηλαδή, προσπάθεια τὸνώσεως τῆς ἀποδοτικότητος τῆς οἰκονομίας διὰ προσφόρων παραγωγικῶν, ἐμπορικῶν καὶ ἰδία πιστωτικῶν μέτρων καὶ ἀπεκαταστάσεως οὕτω μεγαλυτέρας ἰσορροπίας εἰς τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν δι' αὐδύσεως τῆς παραγωγῆς καὶ μειώσεως τοῦ κόστους τῆς εἰς ἐπίπεδον προσεγγίζον τὸ τῶν ἄλλων χωρῶν προσπάθεια ἀπομακρύνσεως τῆς ἀνωμαλίας μέχρι σημείου χρησιμοποίησεως τοῦ νομισματικοῦ μηχανισμοῦ πρὸς ἰκανοποίησιν δημοσιονομικῶν ἀναγκῶν καὶ τῆς ἐκ τούτου προκυπτέως νομισματικῆς ἐξοδιώξεως, ἥτις ἐπέφερε τὴν ἀλλοίωσιν τῆς ἐσωτερικῆς βάσεως τοῦ νομίσματος καὶ δημιουργεῖ τὰ μεγαλύτερα προσκόμματα εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀνορθώσεως καὶ ἀνασυγκροτήσεως προσπάθεια, τέλος, ὁλοκληρώσεως τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς διὰ τῆς ἐφαρμογῆς προσφόρου συστήματος ἐλέγχων.

Ἀντ' αὐτῶν ὁμως ἡ ἀναπροσαρμογὴ ἤρχισε μὲ τὴν καθιέρωσιν τοῦ συστήματος τῆς ἐπιδότησεως τῶν εἰσαγομένων εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης, διὰ τοῦ καθορισμοῦ τιμῆς συναλλαγμάτων μικροτέρως τῆς καθιερωθείσης ἐκ δραχμῶν 15.000 κατὰ δολλᾶριον καὶ 42.000 κατὰ λίραν στερλίαν. Συστήματος, τὰ ὁποῖον ἐδημιούργησε πολλαπλὰς τιμὰς συναλλάγματος, καὶ ἐπέθεσεν ἐπὶ

του δημοσίου προϋπολογισμού πρόσθετον βάρος 684 δισεκατομμυρίων. Το βάρος αυτό μαζί με το τεράστιον έλλειμμα εκ της διαχειρίσεως του σίτου εκ δραχ. 250 δισεκατομμυρίων έπεδείνωσε τον παράγοντα εκείνον, οστις έποτελεί σήμερα την σημαντικότεραν απειλή δια την όλην οικονομίαν του τόπου. Καί τούτο με την πρόθεσιν όπως ή επιδότησις των εισαγόμενων προϊόντων επιτύχη την σταθεροποίησιν της έσωτερικής αξίας της δραχμής και την ανασυγκρότησιν ούτω του βιοτικού επιπέδου των εύρυθμων τάξεων.

Ήτο αμφίβολον όμως εάν ή τοιαύτη επιδότησις θα κατώρθου να ωφελήσῃ τας εύρυθμους τάξεις των καταναλωτών, υπέρ των οποίων καθιερώθη, αφού μάλιστα ή Κυβέρνησις είχε αποφασίσει πρό της αναπροσαρμογής την επιβολήν φορολογίας επί των εισαγωγών, δια να μετριάσῃ τὰ λόγω της θεωρουμένης τότε ως χαμηλής τιμής του έξωτερικου συναλλάγματος άποκομιζόμενα κέρδη, μολοντί ή φορολογία

	Κυκλοφορία τρίτων	Τιμήριθμος Τραπεζής Έλλάδος	Τιμαριθμική κυκλοφορία
Ιανουάριος 1949	= 1.135 »	28.009,3	40,4 δισεκατ.
Φεβρουάριος	= 1.135 »	28.337,8	40,0 »
Μάρτιος	= 1.125 »	29.047	38,8 »
Απρίλιος	= 1.250 »	28.504,9	43,8 »
Μάιος	= 1.219 »	28.537,1	42,7 »
Ιούνιος	= 1.217 »	29.574,6	41,1 »
Ιούλιος	= 1.292 »	27.792,5	46,5 »
Αύγουστος	= 1.355 »	27.862,1	48,6 »
Σεπτέμβριος	= 1.403 »	28.557,5	48,8 »
Οκτώβριος	= 1.506 »	27.718,2	54,3 »
Νοέμβριος	= 1.534 »	28.224,5	54,6 »
Δεκέμβριος	= 1.855 »	28.334	65,5 »

Έκ των άνωτέρω όριθμών καταδεικνύεται ότι παρά την κατά 725 δισεκατομ., ήτοι κατά 64% αύξησιν της κυκλοφορίας των τραπεζογραμμάτων από 1.1.1949 μέχρι 31.12.1949 ο τιμήριθμος επέδειξε μίαν εύεργετικήν σταθερότητα. Ή πρόσθετος ποσότης μέσων πληρωμής διωχετεύτο κατά μέγα μέρος εις την χρηματαγοράν υπό μορφήν πιστώσεων προς τους διάφορους κλάδους της οικονομίας, άπερροφάτο δε από την αύξησιν του όγκου των διαθεσίμων αγαθών και την βελτίωσιν της οικονομίας. Οι αυτοί ως και κατά το 1948 παράγοντες, αί ύλικοι και οί ψυχολογικοί, δρώντες όμως κατ' αντίστροφον λόγον συνεπεία άθρόας χορηγήσεως άδειών εισαγωγής κατά Μάιον και Ιούνιον προς κάλυψιν της άμέσου και έμμέσου δοηθείας και συνεπεία ηύξημένης παραγωγής βασικών προϊόντων ως το έλαιον, ή όρυζα, τὰ κηπευτικά κλπ., μαζί με την σημειωμένην πτώσιν των βασικών ειδών εις τας διεθνείς αγοράς, συνέβαλον εις την μη ουσιώδη μετακίνησιν των τιμών των αγαθών. Ούτω το νομισματικόν πρόβλημα ήρχισε να μη αντιμετώπιζεται άποκλειστικώς, ως μέχρι και των μέσων του 1949, έντός των πλαισίων του «άνοικτου πληθωρισμού», δια μέτρων δηλαδή επιδότητων άποκλειστικών σχεδόν επί του σκέλους των νομισματικών παραγόντων. Διότι και αύξήσεις των εισοδημάτων των μισθωτών έδόθησαν και εις μικρότερον έκτασιν ήσκήθη ή δια πωλήσεως χρυσών λιρών αντιμετώπιση της έσωτερικής πολιτικής. Έκδοτική Τράπεζα εις την ένίσχυσιν και την τόνωσιν των παραγωγικών κλάδων. Άρκεί να σημειωθῇ προς ήπόδειξιν του γεγονότος τούτου, ότι αί προς αύξησιν της άποδοτικότητος της οικονομίας άναφερόμεναι κατωτέρω πιστώσεις εκ της κυκλοφορίας δεν ύστέρουν των εκ της Αμερικανικής βοήθειας διατεθεισών δραχμών, πρὸς αύξησιν της παραγωγικότητας της οικονομίας. Εύεργετικά δὲ ήσαν και τὰ εκ τούτων δια την οικονομίαν και την ανασυγκρότησιν του τόπου άποτελέσματα. Ή εύρυθρία πιστοδότησις της οικονομίας ένίσχυε την παραγωγικήν δραστηριότητα και έβελτίωνε και τας γενικωτέρας συνθήκας της παραγωγής. Ο τόκος πρᾶγ

αυτή έμέσου φορολογίας, ήτο φανερόν ότι θα επέπιπτε τελικώς επί της καταναλώσεως. Πρέπει επίσης να παρηρηθῇ, ότι το μέτρον της επιδότησεως έλήφθη παρά το γεγονός ότι συνδρομή εύμενών οικονομικών συνθηκών έν μεν τῷ έξωτερικῷ, συνεπεία της συνεχούς πτώσεως των διεθνών τιμών, έν δε τῷ έσωτερικῷ, ως θα άναπτύξωμεν κατωτέρω, διεπλάσθη κατάστασις διευκολύνουσα την άνάδυσιν ύποτίμησιν της έξωτερικής αξίας του νομίσματος.

Η ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Πράγματι, τὰ έντονα πληθωριστικά φαινόμενα, άτινα μάς έκληροδότησε το 1948 και τὰ όποια προήρχοντο από έμπορικούς, παραγωγικούς και έν συνεπεία προς αυτούς κερδοσκοπικούς λόγους, ύπαίτιους της μειώσεως της προσφοράς των αγαθών, είχαν άρχισιν να περιορίζονται κατά την διαδρομήν του επισκοπούμενου έτους.

	Τιμήριθμος Τραπεζής Έλλάδος	Τιμαριθμική κυκλοφορία
Ιανουάριος 1949	= 1.135 »	28.009,3
Φεβρουάριος	= 1.135 »	28.337,8
Μάρτιος	= 1.125 »	29.047
Απρίλιος	= 1.250 »	28.504,9
Μάιος	= 1.219 »	28.537,1
Ιούνιος	= 1.217 »	29.574,6
Ιούλιος	= 1.292 »	27.792,5
Αύγουστος	= 1.355 »	27.862,1
Σεπτέμβριος	= 1.403 »	28.557,5
Οκτώβριος	= 1.506 »	27.718,2
Νοέμβριος	= 1.534 »	28.224,5
Δεκέμβριος	= 1.855 »	28.334

ματι της έλευθέρας αγοράς, άν και πάντοτε έπαχθής, ένεφάνιζε ποίαν τινα τάσιν χαλαρώσεως ή δραχμη άνέκτα όλίγον κατ' όλίγον την επιβολήν της εις την συνειδησιν των συναλλασσομένων, ή δε ταχύτης της κυκλοφορίας ένεφάνιζε σχετικήν επιδιδόνσιν.

Ή τοιαύτη άνεξαρτοποίησις των τιμών από της κυκλοφορίας και το γεγονός, ότι πρό της αναπροσαρμογής ή τιμή των εισαγόμενων αγαθών καθωρίζετο επί τῇ βάσει της τιμής της έλευθέρας αγοράς συναλλάγματος ή και άνωτέρας αυτής, παρείχον μοναδικήν εύκαιρίαν δια την θεμελίωσιν οικονομικής πολιτικής, ή όποία θα απέβλεπεν εις την άπομάκρυνσιν από τον έπικρατούντα διαφορισμόν των τιμών αγαθών, ύπηρεσιών, συναλλαγμάτων κλπ.

Νομίζομεν ότι ή στιγμή εκείνη θα ήτο ή κατάλληλος, όπως καθιερωθῇ ένιαία τιμή δολλαρίου δι' έλευθερίας τας εισαγωγάς και εξαγωγάς ένιαία, ως εκ τούτου, συναλλαγματική πολιτική ύποθεμελιουμένη δια των παραλλήλων εκείνων οργανικών μέτρων, τὰ όποια άναφέρονται έν τῇ παρούσῃ έκθέσει, εκτενέστερον δε έν τῇ μελέτῃ μας περί «Κατευθύνσεων οικονομικής πολιτικής». Κατ' άκολουθίαν της τοιαύτης πολιτικής φρονούμεν ότι θα έπιτευχάτο ή δημιουργία συντελεστών ένιαίας και σταθεράς νομισματικής μονάδος και έννοικών όρων πιστωτικής πολιτικής, θα έπετρεπέτο δε ή δια της επιρρίψεως του βάρους της επιδοτήσεως επί του προϋπολογισμού τόνωσις του παράγοντος άκείνου, οστις άποτελεί σημερινήν πλὴν πλέον επικίνδυνον μορφήν πληθωριστικής άπειλής. Την άπειλήν ταύτην επηύρυσεν ή λήγοντος του 1949 έπιτελεσθείσα αύξησις των εκ της κυκλοφορίας χορηγουμένων πιστώσεων εις τὸν Δημόσιον. ύπερμετρος δηλαδή δημιουργία διαθεσίμου χρήματος μη έκπηγάζοντος από αντίστοιχον αύξησιν πλούτου ούτε από πύκνωσιν των συναλλαγών. Ή άπότομος αυτή αύξησις κατά 300 περίπου δισεκατομ. έντός του Β' δεκαπενθήμερου του Δεκεμβρίου, έν συνδυασμῷ προς πληροφориὰς περί μεγαλυτέρου άνοίγματος του προϋπολογισμού και προς άνατίμησιν ώρισμένων ειδών εις την διεθνή αγοράν, έδημιούργη

σε φόβους αίσθητης ύψώσεως του επιπέδου των τιμών έκδηλωθέντας δι' έπιταχύνσεως της κυκλοφορίας.

Τὰ εκ της έφαρμοσθείσης, έπιευκαιρίας της νομισματικής αναπροσαρμογής τακτικής έπιτευχθέντα άποτελέσματα, έσχον ως άρχικην μέν συνέπειαν την άπορροφήσιν ποσού \$ 5,5 έκατομ. εκ της αγοράς, έν συνεχεία όμως ούδεμίαν ουσιώδη βελτίωσιν έπέφερον τόσοις εις τὸ ίσοζύγιον πληρωμών, όσον και εις την έσωτερικήν αξίαν της δραχμής. Διότι ή πληθωριστική ψυχολογία και ή έπιζητήσις διασφαλίσεως των διαθεσίμων δι' επενδύσεως εις χρυσάς λίρας ήρχισε και πάλιν να άναδίοι, τὸ δε καθεστὼς των τιμών να κινδυνεύη να διαρραγῇ. Άρχομένου του έτους 1950 ο δείκτης των τιμών άνακυμαίνεται χωρίς ή σταθερότης της χρυσῆς λίρας να δύναται να τον συγκρατήσῃ. Αντί όμως ή πολιτική του Κράτους να άποδλέψῃ προς την άπομάκρυνσιν των αϊτίων εκείνων, άτινα, ως είναι κυρίως ή επιδιδόνσιν των δημοσίων οικονομικών, προκαλοῦν την άνατάραξιν των τιμών, στρέφεται άκριβῶς ένάντιον εκείνων των παραγόντων, οίτινες δια της άναπτύξεως της οικονομίας θα άποτελούν την άνασταλτικήν δύναμιν ένάντιον των εκ της δημοσιονομικής άπειλής διαμορφουμένων δυσμενών νομισματικών εξέλιξεων.

Η ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διότι ύπάρχει τὸ δεδομένον, ως έλέχθη, ότι ή πραγματοποιηθεῖσα τὸ 1949 αύξησις κατά 1.000 περίπου δισεκατομ. των πιστώσεων προς την οικονομίαν άπέτελεσε παράγοντα ένισχύσεως της παραγωγής με εύμενῇ τὸν αντίκτυπον επί των τιμών. Εἶναι επίσης άναμφίβολον ότι με την βελτίωσιν της γενικωτέρας καταστάσεως και την επάνοδον της πολιτικής ομαλότητος κατά τους προσεχείς μήνας ή οικονομική δραστηριότης θα ένταθῇ και ή παραγωγή θα αντιμετώπισῃ ηύξημένην καταναλωτικήν αγοράν. Υπό τοιαύτας, λοιπόν, συνθήκας καθίσταται προφανής ή άνάγκη έλευθεριωτέρας άσκήσεως πιστωτικής πολιτικής υπό την έννοιαν της έντονωτέρας ένισχύσεως της παραγωγής των εισαγωγών και διευκολύνσεως του έργου της ανασυγκροτήσεως.

Άλλωστε δεν πρέπει να λησμονήται ότι αἱ τραπεζικαὶ χορηγήσεις, ιδία αἱ προς τὸ εμπόριον και την βιομηχανίαν τοιαύται, έξακολουθοῦν, παρ' όλην την κατά το 1949 αύξησιν και παρ' όλην την εις εύρειαν έκτασιν λειτουργούσαν δανειακήν αγοράν εις χρυσὰς λίρας, να άποτελοῦν μικρόν ποσοστὸν των άναγκών, τὰς όποίας θα έδικαιολόγει ή έκτασις της παραγωγικής δραστηριότητος εις μίαν ανασυγκροτούμενην οικονομίαν. Τὸ ύψος άλλωστε του τόκου και ή καθυστέρησις της οικονομικής ζωῆς της χώρας καταδεικνύουν την έντασιν της άνάγκης πιστώσεων.

Δὲν παραγνωρίζωμεν θεαίως, ότι κατά την χρηματοδότησιν της οικονομίας επιβάλλεται, όπως, πλὴν των παραγωγικών άναγκών, λαμβάνονται υπ' όψιν και αἱ εκάστοτε ίσχύουσαι δημοσιονομικαὶ και νομισματικαὶ συνθήκαι, ίνα ούτω άποφευχθῇ κατὰ κράτος επί των τιμών αντίκτυποι. Υπό άνωμάλους συνθήκας, ως αἱ σημεριναί, κατά τὰς όποίας ο εύαίσθητος ψυχολογικός παράγονς αντιδρά εις κάθε αύξησιν της κυκλοφορίας με αντίστοιχον ύψωσιν του τιμαριθμου και ικαθιστὰ άπαγορευτικήν εις τὸ Έκδοτικὸν Ίδρυμα την χορήγησιν παραγωγικών πιστώσεων, τὸ μόνον σοδαρόν μέτρον προς άποφυγὴν των εκ των τοιούτων πιστώσεων νομισματικών περιπετειών θα ήτο: άφ' ένός ο έλεγχος των τιμών και άφ' έτέρου ο έλεγχος

και ή παρακολούθησις του τρόπου χρησιμοποίησεως των πιστώσεων. Ιούτω δε διότι ο έλεγχος των τιμών θα έξησφάλιζε την άπαραίτητον οικονομικήν σταθερότητα, καθ' όν χρόνον ο πιστωτικός μηχανισμός θα είχε την εύχρειαν να αύξήσῃ την νομισματικὴν κυκλοφορίαν εις όσην έκτασιν απαιτοῦν αἱ άνάγκαι της χρηματοδοτήσεως. Συγχρόνως όμως ο έλεγχος και ή παρακολούθησις των πιστώσεων θα έξησφάλιζε την μεγαλυτέραν δυνατήν παραγωγήν αγαθών δι' όν θα καλύπτονται άμεσοι καταναλωτικαὶ δυνατότητες. Υπό την προϋπόθεσιν ταύτην, οιάδηποτε ποσότης νομισματος έξ ύπαρχούσης ή ιεοδημιουργηθησομένης αγοραστικής δύναμειος δεν δύναται να θεωρηθῇ ύπερμετρος, έφ' όσον και καθ' όσον έξασφαλίζεται ή έντός των έπιβαλλομένων χρονικών όρίων επανεισροή του εις την έξ ής προήλθε πηγήν. Ή έμπρόθεσμος δε επάνοδος αυτή θα έπιτευχθῇ μόνον έφ' όσον ή χορήγησις καλύπτεται έξ ολοκληρώου δι' άσφαλείων ρευστοποιησίων έντός της προθεσμίας λήξεως.

Τοιαύτη όμως ρύθμισις προϋποθέτει άποτελεσματικὸν έλεγχον πίστεως. Τούτέστιν έπακριβῇ παρακολούθησιν εκάστης χορηγήσεως, καθ' όλην την διαδρομήν της χρησιμοποίησεως της μέχρι της επιστροφῆς της παρακολούθησιν έγγυωμένην την εκπλήρωσιν των παραγωγικών και καταναλωτικών εκάστης των χορηγήσεων προϋποθέσεων.

Όφείλομεν έν τούτοις να παρατηρήσωμεν ότι ο μέχρι τούδε άσκηθείς έλεγχος δὲν έπληρου τὰς άνωτέρω προϋποθέσεις, καθ' όσον δὲν ήτο άππλάγμενος ώρισμένων μειονεκτημάτων από άπόψεως οργανώσεως, εάν λοιπόν και εις τὸ μέλλον δὲν καταστή δυνατή ή άσκησις τοιούτου άποτελεσματικού έλέγχου, είναι ένδεχόμενον να άναζητηθῶν άλλα μέτρα και τρόποι πλέον αυτόματοι, διατηρήσεως της νομισματικής και πιστωτικής κυκλοφορίας έντός των όρίων, άτινα διαγράφει άφ' ένός μεν ή άσφάλεια του νομίσματος και άφ' έτέρου αἱ άνάγκαι εις της παραγωγῆς, ως φέρ' εἰπείν ή αντιμετώπισις τὸ δανεισμοῦ εις νόμισμα άναμφισδητόν σταθεράς αξίας. Εἰς έκτεταμένον, άλλωστε, τομέα της Έλληνικῆς Οικονομίας αἱ χορηγήσεις γίνονται, τὸ μὲν νομοτύπως (δάνεια Αμερικανικῆς Βοηθείας), τὸ δὲ παρατύπως (δάνεια εις χρυσὰς λίρας) εις νόμισμα σταθεράς αξίας. Διὰ της γενικεύσεως του εις ίσχυρόν νόμισμα δανεισμοῦ θα περιορισθῇ ή ζήτησις πιστώσεων.

Καί μετὰ όμως τὸν περιορισμόν τούτων των πιστώσεων θα διατηρηθῇ, έν πάσῃ περιπτώσει, ή ύφισταμένη μεγάλη δυσαναλογία μεταξύ δυνατοτήτων προσφοράς και ζητήσεως χρηματικών κεφαλαίων, ή όποία θα έκφράζετο δια του ύψους του τόκου. Μία όμως των προϋποθέσεων της άποκαταστάσεως κανονικῶν όρων παραγωγῆς είναι και ή συγκράτησις του τόκου, ως στοιχείου κόστους, εις χαμηλὰ επίπεδα. Πρὸς τούτο είναι άπαραίτητος ή άσκησις συνειδητής, προς την κατεύθυνσιν ταύτην πολιτικής του τόκου. Αὕτη δέον, μεταξύ άλλων, να άποδλέψῃ εις την λήψιν μέτρων οἷα:

1) Ο ύποδιδασμός του έπιτοκίου των παρεχομένων υπό του Έκδοτικού εις τὰ πιστωτικά ιδρύματα πιστώσεων.

2) Η έλάφρυνσις του βάρους τὸ όποῖον συνεπάγεται δια τὰ πιστωτικά ιδρύματα ή ύποχρεωτική κατάθεσις παρά τῇ Έκδοτικῇ Τραπεζῇ υπερέγκου ποσοστοῦ των καταθέσεων των, δι' άπαλλαγῆς των Τραπεζῶν εκ του βάρους τὸ τόκον αντίστοιχου ποσοστοῦ

των προς αὐτὰς χορηγήσεων της.

3) Η άνακρύφισις των δανειακῶν πράξεων από των βαρῶν εκείνων, τὰ όποία έπαυξάνουν έπιφανειακῶς μὲν άνεπαισθήτως, έν τῇ πραγματικότητι όμως έπαχθῶς τὸν τόκον ως φέρ' εἰπείν χαρτοσήμου κλπ. Πρὸς την κατεύθυνσιν ταύτην της πτωτικής επί του τόκου επιδράσεως θα συμβάλῃ και ο θαθμισιὸς περιορισμὸς των έξόδων λειτουργίας των πιστωτικῶν ιδρυμάτων δια της έφαρμογῆς έλέγχου επί των γενικῶν δαπανῶν.

Σήμεραν τὸ κοινωνικὸς και οικονομικὸς απαράδεκτον ύψος έπιτοκίου, υπό τὸ όποῖον άναλαμβάνονται δάνεια εις την περιοχὴν της έλευθέρας αγοράς χρήματος άποτελεῖ μίαν από τὰς πλέον νοσηρὰς έκδηλώσεις της οικονομίας, εκ τούτου δὲ και μίαν εκ των σημαντικῶν αφορμῶν άποτυχίας του υποδιδασμοῦ τὸ κόστος παραγωγῆς, όν επιδιώκομεν δια την ένταξιν μας έντός της διεθνούς οικονομίας. Τὰ αἴτια είναι πολλαπλὰ, αἱ δὲ επιδράσεις επί της νομισματικῆς σταθερότητος πολύπλευροι. Εκτὸς της δυσαναλογίας μεταξύ δυνατοτήτων προσφοράς και ζητήσεως χρηματικῶν κεφαλαίων, μία εκ των αφορμῶν του ύψους του τόκου όφείλεται εις τὸ γεγονός ότι ο τόκος της έλευθέρας αγοράς περιλαμβάνει στοιχεῖα, των όποίων είναι δυνατόν να έπιτευχθῇ υπό ώρισμένας προϋποθέσεις ή έξουδετέρωσις. Καί κυρίως τὸ άσφαλιστρον κατὰ των κινδύνων εκ της παρανομίας, τὸ όποῖον συνιστὰ αὐτὸ τούτο τὸ ύψος του συμφωνουμένου τόκου. Ένδεχόμεθα άναγνώρισιν των εις σταθερόν νόμισμα συναλλαγῶν θα έμετρίαζε κατὰ πολὺ τὸ σημερινὸν ύφιστάμενον άσφαλιστρον. Επέκτασις δὲ επί του πιστωτικὸν τομέως τῶν ήδη επί τῷ πεδίου της έμπορικῆς συναλλαγῆς από μακροῦ καθιερωμένων λογαριασμῶν εις νόμισμα σταθεράς αξίας, εκτὸς του γεγονότος ότι δια της προσφοράς χρυσῶν λιρών θα έδημιούργει τὰς προϋποθέσεις ένισχύσεως της θέσεως της δραχμῆς, θα επηύρυνε, πρῶτοντος του χρόνου, και την προς τὰς Τραπεζὰς προσφορὰν άποταμιεύσεως.

Ήύξημένη, συνεπῶς, προσφορὰ άποταμιεύσεως και μειωμένη, ως έλέχθη άνωτέρω, άνάληψις πιστώσεων εις σταθερόν νόμισμα θα συνέβαλλον έξ ίσου εις την επιδιωκομένην πτώσιν του τόκου και την οργανικήν εκ του λόγου τούτου έξυγίανσιν της οικονομίας.

Η θαθμισία, έξ άλλων, προς τοὺς φυσικοὺς άγωγούς της πίστεως προσφορὰ άποθησαυρισμένων και άγόνων άποταμιεύσεων, αἴτινες κατ' αὐθαίρετους θεθαίως ύπολογισμοὺς, φαίνεται ότι πλησιάζουν τὰ 9 έκατομ. χρυσῶν λιρών και αἴτινες επιδεικνύουν σημερινὸν έντονον την προτίμησιν ρευστότητος εις χρυσόν, θα επηύρυνε, μετὰ την καθιέρωσιν των παρὰ Τραπεζὰς λογαριασμῶν εις σταθερόν νόμισμα την δια τραπεζικῶν μέσων ίκανοποίησιν των άναγκῶν της οικονομίας, των έκδηλουμένων εις τὸ ύψος τόκου. Διότι, με την έλλειψιν έμπιστοσύνης προς την δραχμὴν και την πτωχότητα των συνθηκῶν της έλληνικῆς οικονομίας, τὸ μεγαλύτερον μέρος των χρηματιζόμενων σήμεραν παρὰ τραπεζὰς διαθεσίμων δια την ομαλήν χρηματοδότησιν της οικονομίας εις όλας τὰς μορφὰς της προέρχεται έξ εκείνων, οἵτινες ύποχρεοῦνται εκ του νόμου (Νομικὰ Πρόσωπα κ.λπ.) να καταθέτουν παρὰ Τραπεζὰς τὰ πρόχειρα ταμιακά των διαθέσιμα, και κατὰ δεύτερον λόγον εκ του ύστερήματος των πενιχρῶν έλληνικῶν εισοδημάτων.

Βεβαίως, λόγω της βελτιώσεως των γενικῶν συνθηκῶν, παρατηρεῖται τάσις άναδημιουργίας άποταμιεύσεων παρὰ Τραπεζὰς με έντονον μάλιστα

έξελινξιν επί τὰ βελτίω. Οὕτω τὴν 31.12.1949 τὸ σύνολον τῶν παρὰ Τραπεζαῖς καταθέσεων εἰς δραχμὰς ἀνῆρχετο εἰς 1.178.345 ἑκατομμύρια, ἐκ τῶν ὁποίων παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ δραχ. 603.174 ἑκατομμύρια. Τὸ ὕψος ὅμως τῶν σημερινῶν παρὰ Τραπεζαῖς καταθέσεων, παραβαλλόμενον πρὸς τὸ κατὰ τὸ 1939 δὲν ἀντέχει εἰς σύγκρισιν οὔτε ποσοτικῶς, ἀλλ' οὔτε καὶ ποιοτικῶς. Καὶ τοῦτο διότι βαθύταται μεταβολαὶ ἔχουν ἐπέλθει εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν παρὰ Τραπεζαῖς καταθέσεων. Τὸ προθεσμιακόν, φέρ' εἰπεῖν χρήμα, τοῦ ὁποίου κύριος θεματοφύλαξ ἦτο ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, δεδομένου ὅτι ἐκ τοῦ συνόλου μακροπροθέσμων καταθέσεων ἐκ δραχ. 4.500 περίπου ἑκατομ. τὴν 31.12.1939 εἶχε συγκεντρώσει τὰ 2.100 ἑκατομ., ἐκ τῶν ὑπολοίπων δὲ τὰ πλείστα συνεκέντρωνεν ἡ Ἀγροτική, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἄλλωστε, καὶ ἐβάσιζε τὴν δημιουργίαν τῶν μακρῶς πνοῆς ἔργων, ἐξηφανίσθη κατὰ μέγα μέρος.

Σήμερον αἱ παρ' ἡμῖν προθεσμιακαὶ καταθέσεις εἰς δραχμὰς ἀνέρχονται εἰς δραχ. 76.807 ἑκατομ. ἐπὶ συνόλου εἰς δραχμὰς καταθέσεων μας 603.174 ἑκατομμυρίων. Αἱ τελευταῖαι αὗται ἀντιπροσωπεύουν, ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καταθέσεις ἐν ὧσιν, ἐπιβαλλούσας τήρησιν μεγάλης ρευστότητος, συνεπαγομένης ὑψηλὸν κόστος τοῦ τραπεζικοῦ χρήματος.

Ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας τὴν μερικὴν ἀδυναμίαν τῶν Τραπεζῶν ὅπως χρηματοδοτήσουν τὴν οἰκονομίαν

διὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν συγκεντρουμένων ἀποταμιεύσεων ἐπιζητεῖ νὰ συμπληρώσῃ ἢ ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου χορήγησις πιστώσεων. Οὕτως αἱ ἐκδοτικαὶ ἐννοήτων λόγων, ἀνερχόμεναι τραπεζικαὶ καταθέσεις ἀποτελοῦν τὴν κυρίαν πηγὴν ἀντήλησας μέσων πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκτεταμένων πιστωτικῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκονομίας. Ἐκ τῆς πενιχρᾶς ταύτης, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν προπολεμικὴν περίοδον, πιστωτικῆς τῆς χώρας πηγῆς προκύπτουν ἀποτελέσματα ἄξια λόγου, ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὸν ἀνεφοδιασμὸν αὐτῆς εἰς ἀγαθὰ καὶ τὴν γονιμοποίησιν τῆς ἀργούσης ἐν Ἑλλάδι ἐργασίας, ἥτις εἰς τόσον ἀνεπαρκῆ συνδυασμὸν εὐρίσκεται μὲ τὸ πραγματικὸν καὶ χρηματικὸν κεφάλαιον τῆς χώρας. Αἱ οὕτω συνολικῶς χορηγηθεῖσαι πιστώσεις ἀνῆρχοντο εἰς 31.12.1949 εἰς δραχ. 3.387.966 ἑκατομ. ἀναλύονται ὡς ἑξῆς: πρὸς τὴν γεωργίαν δραχ. 1.211.374 ἑκατομ., πρὸς τὴν βιομηχανίαν δραχ. 363.927 ἑκατομ., πρὸς τὸ ἐμπόριον ἐν γένει δραχ. 1.213.776 ἑκατομ. (ἐξ ὧν 373.448 πρὸς τὸ καπνεμπόριον), πρὸς διαφόρους ἄλλους κλάδους δραχ. 245.612 ἑκατομ., διὰ τὴν συγκέντρωσιν γεωργικῶν προϊόντων δραχ. 353.277 ἑκατομμύρια.

Εἰς τὸν ἀκολουθοῦντα πίνακα παρατίθενται ἀναλυτικώτερον οἱ πρὸς τὴν οἰκονομίαν πιστώσεις κατ' εἶδος χορηγήσεως καὶ κατὰ πηγὴν χορηγήσεως.

ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ

ΚΑΤΑ ΠΗΓΗΝ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ

Δάνεια πρὸς βιομηχανίας	Δρ. 363,9 δισ.	Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐξ ἰδίων διαθεσίμων. Δρ. 103,4 δισ.
		Αἱ λοιπαὶ Τραπεzaὶ ἐξ ἰδίων διαθεσίμων. » 73,9 »
		Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἀπ' εὐθείας καὶ μέσω τῶν ἄλλων Τραπεζῶν. » 186,6 »
		Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐξ ἰδίων διαθεσίμων. » 348,6 »
Δάνεια πρὸς τὸ ἐμπόριον	» 840,4 »	Αἱ λοιπαὶ Τραπεzaὶ ἐξ ἰδίων διαθεσίμων. » 219,0 »
		Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἀπ' εὐθείας καὶ μέσω τῶν ἄλλων Τραπεζῶν. » 272,8 »
		Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐξ ἰδίων διαθεσίμων. » 34,9 »
Δάνεια πρὸς τὸ καπνεμπόριον	» 373,5 »	Αἱ λοιπαὶ Τραπεzaὶ ἐξ ἰδίων διαθεσίμων. » 0,2 »
		Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἀπ' εὐθείας καὶ μέσω τῶν ἄλλων Τραπεζῶν. » 338,4 »
Δάνεια πρὸς τὴν γεωργίαν (συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ διὰ τὴν συγκέντρωσιν γεωργικῶν προϊόντων)	» 1.564,6 »	Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἀπ' εὐθείας καὶ μέσω τῆς Ἀγροτικής. » 1.300,3 »
		Ἡ Ἀγροτικὴ καὶ αἱ λοιπαὶ Τραπεzaὶ ἐξ ἰδίων διαθεσίμων. » 264,3 »
Δάνεια διάφορα	» 245,6 »	Ὅλοι αἱ Τραπεzaὶ. » 245,6 »
Σύνολον	» 3.388,0 »	Σύνολον. » 3.388,0 »
	==	==

Ἡ ἀνάπτυξις τῆς τραπεζικῆς πίστεως ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ 1949 συγκριτικῶς ἐνὸς πρὸς τὴν προπολεμικὴν χρηματοδότησιν τῆς οἰκονομίας, ἀφ' ἑτέρου πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τῆς παραγωγικῆς μηχανῆς καὶ πρὸς τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα ἐξακολουθεῖ νὰ παρουσιάζῃ μίαν ποσοτικῶς καθυστερημένην μορφήν. Ἐναντι τούτου κεχορηγημένων πρὸ τοῦ πολέμου, ἡ ἀκριβέστερον τὴν 31.12.1939 ἐν συνόλου ἀναπτυσσομένης τραπεζικῆς πίστεως ἐκ δραχμ. 26.213 ἑκατομ., τὸ σύνολον τῶν σημερινῶν πιστώσεων ἀνέρχεται εἰς 11.957 ἑκατομμύρια προπολεμικῶν δραχμῶν. (ἐπὶ τῇ βάσει

τοῦ τιμαρίθμου). Ἐκ τῆς συγκρίσεως καταφαίνεται ὅτι αἱ σημεριναὶ πιστώσεις φθάνουν τὰ 52 ο) τῶν προπολεμικῶν, ἐνῶ ὁ δείκτης τῆς κατὰ τὸ 1949 παραγωγῆς ἔφθασε τὰ 87 ο) περίπου, τὸ δὲ ἐθνικὸν εἰσόδημα τὰ 81 ο) τοῦ προπολεμικοῦ, συμφῶνως πρὸς προκαταρκτικούς ὑπολογισμούς.

Εἰς ταύτας πρέπει νὰ προστεθοῦν αἱ πιστοδοτήσεις ἐκ κεφαλαίων τῆς Ἀμερικανικῆς βοήθειας, αἱ ὁποῖαι τὴν 31.12.1949 ἀνῆρχοντο εἰς δραχ. 10.732 ἑκατομ. καὶ \$ 9.504.443,90 ἐκ τῆς βοήθειας Ε. Π. Α. καὶ δραχ. 23 δισεκατομμύρια καὶ \$ 838.851,83 ἐκ τῆς βοήθειας Α.Μ.Α.Σ.

Φυσικὴ τοῦτου συνέπεια εἶνε ὅτι ἡ μὴ νομοτύπως διὰ τραπεζικοῦ χρήματος ἱκανοποιουμένη ζήτησις, ἐκδηλοῦται εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ἐλευθέρως ἀγορᾶς τοῦ χρήματος καὶ ὁδηγεῖ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς ὑψηλῆς του τιμῆς. Ἡ τιμὴ αὕτη λαμβάνεται κυρίως ὑπ' ὄψιν εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ κόστους τῶν ἀγαθῶν, τόσον ἐσωτερικῆς παραγωγῆς, ὅσον καὶ ἐξωτερικῆς προελεύσεως, μετὰ τὰς ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου δυσμενεστάτας συνεπείας διὰ τὴν θέσιν τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας.

Οὕτως ἡ ἐλληνικὴ τραπεζικὴ πίστις ὑπὸ τὴν ἐξαντλητικὴν πίεσιν τῆς ἀντιπληθωρικῆς πολιτικῆς ἐξακολουθεῖ νὰ στερητῇ τῶν βασικῶν ἐκείνων ὀρων, οἵτινες θὰ διευκολύνουν τὰς συνθήκας ὁμαλῆς παραγωγικῆς ἐξελίξεως καὶ ταχέως καὶ ἀρμονικῆς κυκλοφορίας τῶν εἰσοδημάτων. Δυστυχῶς δὲ μέχρι σήμερον δὲν φαίνεται νὰ κατεβλήθῃ ἡ δέουσα προσπάθεια εἰς τὴν σύγχρονον διαρρύθμισιν καὶ ὁργάνωσιν τῶν παραγόντων καὶ τῶν τεχνικῶν μέσων, ἥτις προσπάθεια, ἐμπνεομένη ἐξ αὐτῶν τῶν δυνατοτήτων τῆς οἰκονομίας, ὡς ἐλέγχι καὶ ἀνωτέρω, θὰ κατηνύνητο πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν αἰτίων τῆς στενότητος τῶν τραπεζικῶν καὶ χρηματικῶν διαθεσίμων. Ἀντιθέτως, μάλιστα, εἰς περιόδους πληθωρικῆς αὐξήσεως τοῦ κυκλοφορούντος χαρτονομίσματος, ὁφειλομένης εἰς δημοσιονομικοὺς λόγους, μὲ τὴν συνεχιζομένην ἔντονον προσήλωσιν εἰς τὴν ποσοτικὴν ἀντίληψιν, ἀναζητεῖται ὁ περιορισμὸς τῆς ὑπερμέτρως ἐνταθείσης νομισματικῆς κυκλοφορίας, ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τῆς περιστολῆς τοῦ θεμιτῶς δημιουργουμένου τμήματος αὐτῆς, δηλαδὴ τῆς διὰ παραγωγικοὺς σκοποὺς ἐκδιδομένης ποσότητος τραπεζογραμματίων. Ὁ τρόπος ὅμως οὗτος ἐπενεργεῖ ἐπιβλαβῶς ἐπὶ τοῦ νομίσματος καὶ τῆς οἰκονομίας, καθ' ὅσον διὰ τῆς οὕτως ἐπερχομένης ἐπιβραδύνσεως τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος εὐρύνονται τὰ ὅρια τῆς πληθωρικῆς ἐπιδράσεως.

Ἡ παραγωγικὴ πολιτικὴ

Ἡ ἀσκήσις ὀρθῆς πιστωτικῆς πολιτικῆς, ἂν καὶ ἀποτελῇ τὸ ἐπίκεντρον τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς διὰ τὴν ρύθμισιν τῆς ὅλης δραστηριότητος μιᾶς χώρας, δὲν εἶναι ἐν τούτοις ἀποκλειστικὴ προϋπόθεσις διὰ τὴν ἐπιβίωσιν τῆς οἰκονομικῆς προόδου. Ἡ παραγωγικὴ διαδικασία καὶ ἡ συντονισμένη προσπάθεια τῶν συντελεστῶν παραγωγῆς διὰ τὴν αὐξήσιν τῶν δι' ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν κατανάλωσιν ἀγαθῶν, ἀποτελοῦν τὸν βασικὸν πρὸς τοῦτο παράγοντα. Τὸ παραγωγικὸν ὅμως πρόβλημα εἶναι ἐν πολλοῖς πρόβλημα κοινωνικόν (ἐργατικόν), δημοσιονομικόν καὶ νομισματικόν. Διότι ἡ ἐργατικὴ, δημοσιονομικὴ καὶ νομισματικὴ πολιτικὴ δύναται ν' ἀποτελέσῃ δύναμιν ὁδηγοῦσαν εἰς προώθησιν ἢ ἀνάσχεσιν τῶν ἀποδοτικῶν προσπαθειῶν. Κατὰ τὸ ὑπὸ ἀνασκόπησιν, φερ' εἰπεῖν, ἔτος ἡ παραγωγικὴ μηχανὴ προσέφερε δυνατότητας, μέσω μεγαλύτερας παραγωγῆς προϊόντων καὶ τῆς ἐκ τούτου ἱκανότητος συναγωνισμοῦ, μιᾶς πρὸς τὰ κάτω πιέσεως τῶν τιμῶν. Οἱ Ἕλληνες γεωργοὶ κατέδειξαν ὅτι δύνανται, πολλάκις γυμνιθεύοντες καὶ ὑποσιτιζόμενοι, νὰ αὐξάνουν συνεχῶς τὴν προσπάθειάν των πρὸς ἐπίτευξιν εὐνοϊκῶν ἀποτελεσμάτων. Αἱ καλλιεργηθεῖσαι ἐκτάσεις ὅχι μόνον ἐπληθύνοντο, ἀλλὰ δι' ὠρισμέναν προϊόντα καὶ ὑπερέβησαν τὰς προπολεμικάς. Οὕτως αἱ δι' ὀρυζὸς καλλιεργηθεῖσαι ἐκτάσεις ἀνῆλθον εἰς τὰ 304% τῶν τοῦ 1939, αἱ διὰ γεωμήλων εἰς τὰ 146% καὶ αἱ δι' ἀμπέλων (ἐπιτραπέζιων ἀσφυλῶν) εἰς τὰ 135%. Αἱ πραγματοποιηθεῖσαι ἀποδόσεις, παρὰ τὴν σκληρότητα τῶν συνθηκῶν διαβιώσεως καὶ

ἄλλὰ καὶ ἡ ποιοτικὴ σύλθεσις τῆς ἀναπτυσσομένης πίστεως παρουσιάζει μίαν ἀξιοσημείωτον μορφήν. Ἐκ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου διοχετευθειῶν δραχ. 2.276.760 ἑκατομ. τὰ 947.025 ἑκατ. ἀποτελοῦν γεωργικὰς πιστώσεις. Ἐκ τοῦ συνολικοῦ δὲ ποσοῦ τῶν ἐκ τῶν ἰδίων Τραπεζῶν διαθεσίμων σχετευθειῶν δραχ. 1.111.206 ἑκατομ. τὸ πλεῖστον ἀποτελεῖ πιστώσεις πρὸς τὸ ἐμπόριον, τὸ καπνεμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν. Γενικῶς αἱ χορηγήσεις ἐκ τῶν διαθεσίμων τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐκ διαθεσίμων τῶν ἐμπορικῶν Τραπεζῶν κατενέμοντο κατὰ βασικούς παραγωγικούς κλάδους τὴν 31.12.1949, ὡς ἀκολουθῶς εἰς ἑκατοστὰ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν.

Διὰ τὴν γεωργίαν 35,8 ο)ο, διὰ τὴν συγκέντρωσιν προϊόντων 10,4 ο)ο, διὰ τὴν βιομηχανίαν 10,7 ο)ο, διὰ τὸ ἐμπόριον ἐν γένει πλὴν καπνεμπορίου 24,8 ο)ο, διὰ τὸ καπνεμπόριον 11 ο)ο, διὰ τοὺς λοιποὺς κλάδους 7,3 ο)ο.

Τὴν κατανομήν τοῦ συνόλου τῶν πρὸς τὴν οἰκονομίαν πιστώσεων θὰ ἐπηρεάσῃ καὶ ἡ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς αὐξήσιν τοῦ ποσοστοῦ τῶν παρὰ τῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος ἀτόκων ὑποχρεωτικῶν καταθέσεων τῶν ἐμπορικῶν Τραπεζῶν. Τὰ ποσοστὰ ταῦτα καθωρίσθησαν ἀπὸ 1.2.1950 εἰς 25 ο)ο διὰ τὰς παρὰ ταῖς Τραπεzaὶς καταθέσεις Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ἐναντι προηγούμενου ποσοστοῦ 22 ο)ο) καὶ εἰς 12 ο)ο διὰ τὰς παρ' αὐταῖς λοιπὰς καταθέσεις (ἐναντι προηγούμενου 10 ο)ο). Πράγματι, ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ αἱ ἐκ τῶν ἰδίων διαθεσίμων τῶν ἐμπορικῶν Τραπεζῶν χορηγήσεις ὑπόκεινται εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ μέτρον τοῦτο δὲν ἀποσκοπεῖ εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν πιστώσεων, ἀλλὰ καταλήγει ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει εἰς βάρος τοῦ κόστους τοῦ χρήματος.

Τικτὴν συμπάραστασιν τοῦ Κράτους. Διότι ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας ἡ ἔννοια τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς ἔχει πολὺ εὐρύτερον περιεχόμενον. Περιλαμβάνει καὶ ἐξυπονοεῖ σειρὰν μέτρων μὲ σκοπὸν ὅχι μόνον τὴν δημιουργίαν προσθέτου ἐθνικοῦ πλούτου, ἀλλὰ τὴν καλυτέραν καὶ πληρεστέραν διαχείρισιν ἐκείνου τὸν ὅποιον παράγομεν. Διότι, ἄλλως, τὸ πρόβλημα τῶν ἐσοδῶν μὲ τὴν αὐξανόμενην ἀπόδοσιν των καὶ τὴν δυσχέρειαν τῆς ἐπαφελοῦς διαθεσεῶς των ὑπὸ τῶν γεωργῶν, ἀντὶ νὰ γίνεταί ἀφορμὴ βελτιώσεως τῶν οἰκονομικῶν ὀρων τῆς χώρας καὶ μονίμου αὐξήσεως παραγωγῆς ἀγαθῶν, γίνεταί ἀφορμὴ ἀσυμμέτρου σχέσεως τῶν συντελεστῶν τῆς οἰκονομικῆς παραγωγῆς, ἀποθαρρύνσεως καὶ, τελικῶς, πτώσεως τοῦ βιοτικοῦ ἐπίπεδου καὶ προκλήσεως νομισματικῆς ἀρρυθμίας. Καθ' ὅσον διακοπὴ ὑποστηρίξεως τῶν τιμῶν τῶν γεωργικῶν προϊόντων θὰ συνεπύγετο ὅχι ἀπλῶς μείωσιν τῆς παραγωγῆς των, ὡς καὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν ἀγροτῶν, ἀλλὰ καὶ περιορισμὸν τῶν δυνατοτήτων διαθεσεῶς τῶν προϊόντων τῶν ἄλλων κλάδων παραγωγῆς, οἵτινες ἤδη ἀντιμετωπίζομεν ἀναιμικὴν τὴν ζήτησιν καὶ ἐκ τούτου αὐξήσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς κατὰ μονάδα. Ὑποχρέωσις συνεπῶς τοῦ παρεμβατικοῦ Κράτους εἶναι νὰ προσφέρῃ τὴν συμβολὴν του πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ἀφ' ἑνὸς μὲν βελτιώσεως τῶν γενικῶν συνθηκῶν παραγωγῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ διευκολύνσεως τῆς ὁλοκληρώσεως τῆς παραγωγικῆς διαδικασίας διὰ τῆς ἐπωφελεστέρας διαθεσεῶς τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων.

Ἐν τούτοις εἰς τὴν ἀποψιν ταύτην προσεβλήθη ἡ ἀντίρρηση ὅτι ὁ ἀποφασισθεὶς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καθορισμὸς τιμῶν συγκεντρώσεως ἀγροτικῶν προϊόντων, πολλάκις κάτω τοῦ ὀριακοῦ κόστους παραγωγῆς των, ἔγινεν ἐπὶ τῇ θάσει τῆς προβλεφθεῖσης, τιμῆς των ἐν τῇ διεσθνεῖ ἀγορᾷ μετ' ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων μεταφορᾶς καὶ ἄλλων. Καὶ τοῦτο διὰ νὰ διευκολυνθῇ ἡ ἐν τῇ διεσθνεῖ ἀγορᾷ διάθεσις τῶν ἐλληνικῶν προϊόντων.

Δὲν παραγνωρίζομεν τὴν σημασίαν τῶν προσπαθειῶν, αἵτινες καταβάλλονται πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἐπιλύσεως τοῦ ζωτικοῦ καὶ κεντρικοῦ διὰ τὴν χώραν καὶ τὴν ἐξωτερικὴν τῆς οἰκονομίας προβλήματος τοῦ κόστους παραγωγῆς.

Ἡ πολιτικὴ ὁμῶς ἥτις φαίνεται ἐκ πρώτης ὁψεως νὰ ὑποβοηθῇ τὴν ἐξαγωγήν τῶν ἐλληνικῶν προϊόντων διὰ τοῦ, ἐν τινι μέτρῳ, αὐθαίρετου καθορισμοῦ τιμῶν συγκεντρώσεως, εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ μὴ ἀποδίδῃ πάντοτε τὰ προσδοκώμενα ἐκ ταύτης ἀποτελέσματα. Διότι ὕφισταται ὁ κίνδυνος ἐκ τῆς πολιτικῆς ταύτης νὰ προκύπτῃ τελικῶς ἀποθάρρυνσις καὶ μείωσις τῆς παραγωγικῆς ἐπιδόσεως, μὲ ἐνδεχόμενον ἀποτέλεσμα τὸσον τὴν ἐκτόπισιν τῶν ἐλληνικῶν προϊόντων ἐκ τῶν ξένων ἀγορῶν, ὅσον καὶ τὴν ἀνάγκην ἐπαυξήσεως τῶν εισαγωγῶν λόγω μειωμένης παραγωγῆς ἀγαθῶν. Προσφοράς, ἥτις πρέπει νὰ ἀποτελῇ τὴν πρωταρχικὴν μέριμναν τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς, ἐκτός τῶν ἄλλων, ὡς παράγοντος ἐπιδρῶντος ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τοῦ ἐθνικοῦ μας νομίσματος. Διότι, ὡς κατ' ἐπανάληψιν ἐτονίσσαμεν, τὸ νόμισμα, μὴ ἔχον ἰδίαν αὐτοτελῆ κυκλοφορίαν, εἶναι ὄργανον τῆς παραγωγικῆς κυκλοφορίας (τῶν ἀγαθῶν) καὶ ἡ τιμὴ του ἐκ ταύτης κατὰ τὸ πλεῖστον καθορίζεται.

Ἀλλωστε ἡ μείωσις τοῦ κόστους παραγωγῆς, ἰδίᾳ ὑπὸ τὰς σημερινὰς ἀσταθεῖς συνθήκας, δὲν ἐπιτυγχάνεται διὰ τοῦ καθορισμοῦ χαμηλῶν τιμῶν ἀσφαλείας, ἀλλὰ διὰ μέτρων ἐξυγιάνσεως τῆς ὅλης οἰκονομίας ἐντὸς τοῦ ἀνωτέρω καθορισθέντος πλαισίου οἰκονομικῆς πολι-

τικής: διὰ τῆς τελειοποιήσεως τῶν μεθόδων ἐργασίας· διὰ τῆς ρυθμίσεως τῆς φορολογικῆς ἐπιβαρύνσεως ἐν συνάρτησιν πρὸς τὴν στοιχειώδη οἰκονομικὴν ἀντοχὴν τῆς παραγωγικῆς· διὰ τῆς καταργήσεως τῶν παντοειδῶν εἰσφορῶν· διὰ τῆς θελιώσεως τῶν συνθηκῶν πιστοδοτήσεως καὶ τέλος διὰ τῆς λογικῆς διατιμῆσεως τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων, ἅτινα ἀναγκάζουν διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἐργατῶν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς γεωργικῆς τῶν ἐργασίας. Ἡ προχειρότης, ἄλλωστε, τοῦ τοιοῦτου αὐθαίρετου καθορισμοῦ τιμῶν ἀσφαλείας ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι αἱ τιμαὶ ὀρισμένων προϊόντων ὑπερέβησαν ἤδη κατὰ πολὺ τὰς τιμὰς, εἰς ἃς συνεκεντρώθη τὸ προϊόν τοῦτο. Εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἔννοια «τιμὴ ἀσφαλείας» νὰ μὴ ἔχῃ πλέον περιεχόμενον. Καὶ ὁ χι μὲν δὲν ὀφείλεται ἡ καταναλωσις, ἀλλὰ ἐδημιουργήθη μία τερα-

στία ἀνωμαλία εἰς τὴν διανομὴν τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος εἰς θάρος τῶν ἀγροτῶν. Οἱ καταρτιζόμενοι ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς σταθμικοὶ δείκται τῶν τιμῶν τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν ὄρων παραγωγῆς ἀφ' ἑτέρου ἐμφανίζουν ἀνάγλυφον τὴν δυσμενῆ κατάστασιν τῶν ὄρων τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς.

Συμφώνως πρὸς τοὺς ἀριθμοὺς τοῦτους, ἐνῶ ὁ τιμὰριθμος τῶν εἰδῶν γεωργικῆς παραγωγῆς σημειώνει πτώσιν, ὁ τιμὰριθμος τῶν συντελεστῶν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς σημειώνει αὐξησιν. Κατ' οὐσίαν ἡ πολιτικὴ καθιερώσεως χαμηλῶν τιμῶν συγκεντρώσεως σημαίνει ἐγκατάλειψιν τῆς ὑπὲρ τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ ἰδίᾳ τοῦ σίτου προστατευτικῆς πολιτικῆς, ἥτις ἴσχυσε καὶ προπολεμικῶς καὶ συνέβαλεν εἰς τὴν ἐπέκτασιν καὶ ἔντασιν τῆς καλλιέργειας του,

Ἡ δημοσιονομικὴ πολιτικὴ

Τὸ φορολογικόν, γενικώτερον δὲ τοιοῦτον, πρὸς ὅσον ἀντιπροσέεται καὶ δικαίως ὡς ἡ περισσώτερον ἐπικίνδυνος καὶ πολὺπλοκος ἀποφασίς τοῦ ὅλου βραχυπρόθεσμου οἰκονομικοῦ προβλήματος. Διότι, πρὸς τὸ ἐλλειψμα τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ ὑφίσταται τυπικὴ καὶ οὐσιαστικὴ ἀλληλεξάρτησις τῆς πιστωτικῆς πολιτικῆς, τοῦ προγράμματος ἀνασυγκροτήσεως καὶ τέλος τῆς συναγωνιστικῆς τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας ἰκανότητος, λόγῳ τοῦ φόρτου τὸν ὅποιον ἐπιβάλλει ἐπὶ τοῦ κόστους παραγωγῆς ἡ ἐξαντλητικὴ ἀσκούμενη φορολογικὴ πολιτικὴ.

Τὸ ἐλληνικὸν δημόσιον, παρασυρόμενον ἀπὸ τὴν εὐχέρειαν προσπορίσεως χρημάτων ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου, τῆς Ἀμερικανικῆς Βοηθείας καὶ τῆς ἐπιβολῆς ἐμμέσων φόρων, ἐξακολουθεῖ νὰ ζῇ μὲ τὴν κεκτημένην ταχύτητα τῶν μὴ λελογισμένων ἐν πολλοῖς δαπανῶν. Ἐν ἔντι τῶν δαπανῶν 3,945 ἑκατομμ. κατὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος 1948, τὰ ἐξ-ἔσδα διὰ τὴν χρῆσιν 1949—1950 ἀνέρχονται κατὰ τὸν κατατεθέντα τὴν 19ην Νοεμβρίου 1949 προϋπολογισμὸν εἰς 5,747 δισεκατομμ., ἡ-

τοι εἶναι ἡδυνάμενα κατὰ 40% περίπου. Οὕτως αἱ δημοσιονομικαὶ δαπάναι χωρὶς νὰ περιλαμβανόμεναι, ὡς προπολεμικῶς, παραγωγικὰς δαπάνας οὐδὲ οὐσιαστικῶς ἐκτάκτους στρατιωτικὰς (καλυπτομένης ἀπὸ τὴν ἀντίστοιχον στρατιωτικὴν βοήθειαν) ἀπορροφῶν πλέον τῶν 30% τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος. Ἀποθέτουν, δηλαδή, ἐπὶ τῆς οἰκονομίας θάρη, ἅτινα δὲν θὰ ἦσαν ἀνεκτὰ οὐδὲ ὑπὸ συνθήκας ἀπολύτου εὐημερίας καὶ ἐλαστικότητος αὐτῆς.

Πάντως, ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, τὸ ἔθνικόν εἰσοδήμα ἔπαυσε πλέον νὰ ἀποτελῇ τὴν θάσιν διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν δημοσίων δαπανῶν.

Τὰ δημόσια ἔσοδα, κινούμενα ἐν τῷ ἐξαιρετικῶς περιορισμένῳ πλαισίῳ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος, ἐλάττωσι ἐπαυξηθέντος ἔντασι τοῦ προηγουμένου ἔτους, περιώρισαν εἰς τὸ ἐλάχιστον τὰ ποσοστά, τὰ ὅποια ἐγκαταλείπονται διὰ τὴν διαβίωσιν τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, ἔτι δὲ περισσώτερον τὰ διὰ τὴν δημιουργίαν ἀποταμιεύσεως. Ἐπὶ αὐθαίρετως, θεθαίως ὑπολογιζόμενου εἰσοδήματος προσεγγίζοντος τὸ ποσὸν τῶν δρχ. 19 τρισεκατομμ. περίπου, τὰ ἔσοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ καθωρίσθησαν ὡς κάτωθι:

Ἔσοδα	1949) 1950	1948) 1949	Ἐπὶ πλέον διαφορά
α) Ἐξ ἀμέσων φόρων	968	501	467
β) » ἐμμέσων »	2,602	2,238	364
Σύνολον φόρων	3,570	2,739	831
γ) Λοιπὰ κρατικά	293	153	140
Ἔσοδα ἐξ ἐλληνικῶν πηγῶν	3,863	2,892	971

Τὸ τεράστιον χάσμα μεταξύ ἐσόδων καὶ ἐξόδων καλύπτεται εἰς θάρος τῆς μελλούσης ἐπιβιώσεως τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, δηλαδή ἐκ τῆς Ἀμερικανικῆς βοήθειας. Ἡ συμβατικὴ βοήθεια, ἡ διατεθεῖσα πρὸς τοῦτο ἀνέρχεται εἰς δρχ. 1.750 δισεκατομμ., εἶναι δηλαδή κατὰ 67 ο)ο μεγαλύτερα τῆς περυσινῆς, ἥτις εἶχεν ἀνέλθει εἰς δρχ. 1.048 δισεκατομμύρια. Κατ' ἀκολουσίαν τοῦτου τὰ ἔσοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐνῶ κατὰ τὴν χρῆσιν 1948 — 1949 προήρχοντο κατὰ 26,6 ο)ο ἐκ τῆς Ἀμερικανικῆς Βοηθείας καὶ κατὰ 73% ἐξ ἔθνικων πόρων, εἰς τὸν νέον προϋπολογισμὸν προέρχονται κατὰ 31,1% ἀπὸ τὴν Ἀμερικανικὴν Βοήθειαν καὶ κατὰ 68,9% ἀπὸ ἔθνικους πόρους. Παρ' ὅλην τὴν τοιαύτην διάθεσιν τοῦ μεγαλύτερου μέρους ἐκ τῶν εἰσπράξεων τῆς Βοηθείας, ἀνερχομένης ὡς ἔγγιστα εἰς δρχ. 3.000 δισεκατομμ., ὁ προϋπολογισμὸς καταλείπει ἔλλειμα δρχ. 144 δισεκατομμ., ὑπολογιζόμενον νὰ καλυφθῇ ἐκ τῆς μὴ χρησιμοποιήσεως πιστώσεων.

Ἡ ἀσφρότης αὕτη τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν καθιστᾷ ἐμφανὲς ὅτι ἡ

βλέπεται, αὐξήσις τῶν ἀμέσων φόρων κατὰ 94 ο)ο ἐναντι τῶν τοῦ προηγουμένου ἔτους, ἐνῶ προβλέπεται αὐξήσις μόνον κατὰ 16 ο)ο διὰ τοὺς ἐμμέσους. Τὸ γεγονός τοῦτο παρέχει δάσιμον τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ σύνθεσις τοῦ προϋπολογισμοῦ θὰ καταστῇ ὑγιεινέστερα. Σημαντικῆς πρὸς τοῦτο ἀξίας εἶναι τὰ μέτρα ἐναντίον τῆς διαφύγης, διότι διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν θὰ ἐπέλθῃ ἡ ἐπι-

ζητούμενη ἐξυγίανσις. Εἶναι ἀναμφίβολον ὅμως ὅτι ὑπὸ τὰς κρατούσας διοικητικὰς συνθήκας θὰ ἀπαιτηθῇ μακρὸς πρὸς τοῦτο χρόνος. Φοβούμεθα ἐπίσης πολὺ ὅτι λόγω τῆς ἐπιτακτικότητος τῶν ἀναγκῶν τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ ἐπὶ μακρὸν ἡ ταμειυτικὴ ἀποψις θὰ προέχῃ καὶ τῆς παραγωγικῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς.

Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ προγράμματος ἀνασυγκροτήσεως

Ὁ τομεὺς ἐκεῖνος, ὅστις ὑφίσταται ἀμεσώτερον καὶ ὀξύτερον τὰς ἀντανακλαστικὰς συνεπείας τῆς περιγραφείσης δυσμενέως καταστάσεως τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν, εἶναι ὁ τομεὺς τῆς ἀνασυγκροτήσεως. Ἡ ἐνδεχομένη, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω, αὐξήσις τοῦ ἐλλείμματος τοῦ προϋπολογισμοῦ δημιουργεῖ κίνδυνον ἀκίνητοποίησεως ποσοῦ ἐκ τῶν δραχμῶν τῆς Ἀμερικανικῆς Βοηθείας τῶν προοριζομένων διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν ἐτι μεγαλύτερου τοῦ ἤδη δεσμευθέντος. Οὕτω τὸ ἀρχικῶς καθορισθὲν διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν ποσὸν ἐκ δρχ. 1.030 δισεκατομμ. κινδυνεύει νὰ κατέλθῃ κάτω τοῦ κατὰ τὸ 1948 — 1949 διατεθέντος.

Ὁ περιορισμὸς οὗτος προσλαμβάνει τεραστίαν σημασίαν ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ τὸ ποσὸν τῶν δρχ. 1.030 δισεκατομμ. εἶναι, ἀνεπαρκέστατον διὰ νὰ ἐπιτελέσῃ τοὺς προκαθορισθέντας ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Βοηθείας σκοποῦς: νὰ ἐπιτύχῃ, δηλαδή, τὰ οἰκονομικὰ ἐκείνα ἀποτελέσματα καὶ τὰς διαρθρωτικὰς ἐκείνας μεταβολὰς, αἵτινες θὰ συμβάλουν εἰς τὴν ἐξασφάλισιν ὄρων βιωσιμότητος διὰ τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὴν λήξιν τῆς Ἀμερικανικῆς Βοηθείας. Οὕτω δικαιολογεῖται, ὅτι ἐν ἀρχῇ τῆς παρουσίας ἐκθέσεως ἐτονίσαμεν: δηλαδή ὅτι ἀνασυγκρότησις τῆς χώρας προϋποθέτει ὀρισμένα βασικὰ πλάσια δημοσιονομικά, πιστωτικά, νομισματικά καὶ παραγωγικά. Οἰκονομικὴν τούτῃσι πολιτικὴν κατάλληλον διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ τὸ ἀναγκαῖον μέγεθος τῶν ἐπενδύσεων, αἵτινες δὲν νὰ εἶναι σύμμορφοι πρὸς τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ προγράμματος.

Ἡ διάθεσις ἐξ ἄλλου τῆς βοήθειας τοῦ ἔτους 1949 — 1950 προβλέπεται οὕτω:

Δι' εἰσαγωγὰς κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν \$ 89,9 (ἐναντι 45 ἑκατ. προηγ. ἔτους).

Δι' εἰσαγωγὰς καταναλωτικῶν ἀγαθῶν \$ 173,7 (ἐναντι 173 ἑκατ. προηγ. ἔτους).

Ἐκ τῆς διαθέσεως τῶν ἐφοδίων τῆς βοήθειας προβλέπεται ὅτι μέχρι τῆς 30.6.1950 θὰ προκύψουν δραχμαὶ ἐκ 3.120 δισεκατομμ., ὧν ἡ διάθεσις θὰ γίνῃ ὡς κατωτέρω:

Κάλυψις ἀνοίγματος προϋπολογισμοῦ 1948—1950 δρχ. 315 δισεκατ. Ἐνίσχυσις προϋπολογισμοῦ 1949 — 1950 δρχ. 1.650 δισεκατομμ., Ἀνασυγκροτήσις δρχ. 1.000 δισεκατομμ., Ἀποθεματικὸν δρχ. 155 δισεκατομμ., Σύνολον δρχ. 3.120 δισεκατομμύρια.

Αἱ μέχρι τῆς 31.12.1949 πραγματοποιηθεῖσαι ἐπιτεύξεις ἐναντι τοῦ προγράμματος Ε.Σ.Α. ἀνῆλθον εἰς δρχ. 789,0 δισεκατομμ. Ἐναντι ἀρχικῶς προβλεφθεισῶν δρχ. 1.355 δισεκατομμ. ἦτοι εἰς τὰ 59 ο)ο τοῦ προγράμματος, ἐνῶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο αἱ διατεθεῖσαι δι' ἀνασυγκρότησιν πιστώσεις εἶχον ἀνέλθει εἰς δρχ. 857,5 δισεκατομμύρια.

Τὸ ἐκτελεσθὲν ἐξ ἄλλου ἔργον εἰς συμπλήρωσιν τοῦ προγράμματος τῆς Α.Μ.Α.Γ. ἦτο ἀξίας δρχ. 196,3 δισεκατομμ. μέχρι τῆς 31.12.1949 ἀντιπροσωπεῖον τὰ 84 ο)ο τοῦ ἐκ δρχ. 234 δισεκατομμ. τελικοῦ προγράμματος.

Τέλος αἱ ἀνοίγεισαι πιστώσεις δι' εἰσαγωγὰς κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν ἐναντι τῆς βοήθειας τοῦ σχεδίου Μάρσαλ ἀνῆλθον τὴν 31.12.1949 εἰς \$ 67,3 ἑκατομμ. ἦτοι εἰς τὰ 36 ο)ο τῶν ἐκ \$ 188 ἑκατομμ. ἀρχικῶν προγραμμάτων τῶν ἐτῶν 1948—1949 καὶ 1949—1950.

Ἀπὸ ἀπόψεως ἐπιτεύξεων αἱ εἰς δραχμὰς δαπάναι κατωρθώθη νὰ παρουσιάσουν ἀπόδοσιν εἰς τοὺς κλάδους συγκοινωνίας καὶ τὰς κοινωνικὰς ὑπηρεσίας: ὁδοποιίαν, σιδηροδρόμους, πολιτικὴν ἀεροπορίαν, οἰκισμόν, δημοσίαν ὑγίαν καὶ παιδείαν. Κλάδους, οἵτινες δὲν ἔχουν ἄμεσον ἀπόδοσιν ἐπὶ τῆς παραγωγῆς.

Ἐκ τῆς μελέτης ὅμως τῶν στοιχείων προκύπτει, τὸ κάτωθι συμπέρασμα, ὅτι ἐνῶ ἀρχικῶς ἀντικείμενον τῆς ἀνασυγκροτήσεως εἶχε τεθῇ ἐν πρόβλημα συνολικῆς δράσεως μὲ ὑνύτητα βασικῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν, ἀνάλογον πρὸς τὰς μεγάλας δυνατότητας τῆς χαρακτηριστικῆς ἀγωγῆς, ἡ προοπτικὴ αὕτη ὑπεχώρησε βαθμιαίως εἰς τὴν συντελουμένην τώρα ἐκτροπὴν τῆς εἰς ὀλίγας κατὰ μέρος ἐπιχειρήσεις καὶ εἰς ἔργα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διατηρήσεως. Ἐκτροπὴ δὲ εἶναι ὁ ἀκριβὴς ὁρος, διότι ἡ ἐκτέλεσις διαφόρων μικρῶν ἔργων προχωρεῖ εἰς τὴν διάβρωσιν τῆς συνοχῆς τῶν μεγάλων προβλημάτων τῆς ἀνασυγκροτήσεως. Ἐκείων, δηλαδή, διὰ τῶν ὁποίων, ὡς τὰ προβλήματα τῆς ἐνεργειακῆς οἰκονομίας, θὰ ἐπέλθῃ ἡ μονιμωτέρα καὶ βαθύτερα μεταμόρφωσις τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας καὶ ἡ ἐξασφάλισις τοιαύτης παραγωγικότητος καὶ διὰ τὴν βιομηχανίαν καὶ διὰ τὸν γεωργικὸν κλάδον, ὥστε νὰ συνακολουθήσῃ ἀδιάσπαστος ἡ εἰς τὴν διεθνὴ οἰκονομίαν ἑνταξίς τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Ἐκείθεν δὲ καὶ ἡ ἐξασφάλισις εἰς τὸν αὐξάνομενον ἐλληνικὸν πληθυσμὸν ἀνεκτῶν συνηθῶν διαβιώσεως. Ἐὰν εἰς τὸ παρελθὸν ἡ πολεμικὴ ἀτμόσφαιρα καθίστα ἀδύνατον τὸν συντονισμόν τῶν ἐκτελεσθέντων ἔργων ἀνασυγκροτήσεως καὶ τὴν προσαρμογὴν τῶν πρὸς ἕνα βασικὸν γενικώτερον πρόγραμμα ἀνασυγκροτήσεως, τοῦτο δὲν εἶναι σήμερον δικαιολογημένον.

Ἀνεξαρτήτως τῶν ἐπιφυλάξεων, ἃς διευτύσαμεν ἀνωτέρω, ὡς πρὸς τὴν ὀρθὴν χρησιμοποίησιν τῆς Ἀμερικανικῆς Βοηθείας ὑπὸ τὰς ἐνδεικνυόμενας μορφὰς καὶ τῶν μέτρων ἅτινα προτείνονται πρὸς ἐπιτέυσιν τῶν τεθειμένων σκοπῶν, νομίζομεν ὅτι δικαιολογεῖται ἐπιφυλάξεις καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν δυνατότητα πραγματοποιήσεως τῶν. Καὶ τοῦτο λόγω ἐλλείψεως συμμόρφου πρὸς τὸ σχέδιον οἰκονομικῆς πολιτικῆς, δι' ἧς θὰ ἐξασφαλισθῇ καὶ τὰ μέσα τῆς χρηματοδοτήσεως καὶ ὁ προσανατολισμὸς τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος τῆς χώρας, τὸσον πρὸς αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς, ὅσον καὶ πρὸς αὐξήσιν τῶν πραγματικῶν κεφαλαίων.

Ἡδὲ, κατ' ἀνακοινώσεως ἐξ ἐπισήμου πηγῆς γενομένης μετὰ τὴν 31.12.1949, τὸ μακροπρόθεσμον εἰς ἀνωτέρω πρόγραμμα περιορίζεται εἰς τὰ 62 ο)ο. Ὁ περιορισμὸς οὗτος προσλαμβάνει μεγαλύτεραν σημασίαν διὰ τὴν οἰκονομίαν ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ τὸ ἀρχικὸν πρόγραμμα, τὸ ὅποιον ἀπέδραμεν

εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς βιωσιμότητος τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας, προέβλεπε καὶ μετὰ τὴν ὁλοκληρωτικὴν πραγματοποιήσιν του ἔλλειμα εἰς τὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον περίπου 90 ἑκατομμύρια δολλαρίων.

Ἰσοζύγιον πληρωμῶν

Ἐφ' ὅσον εἶναι ἀληθὲς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐτονίσθη καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν τῆς παρουσίας ἐκθέσεως: ὅτι δηλαδή τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα τῆς Χώρας προσδιορίζεται κατὰ βάσιν ἀπὸ τὴν θέσιν ἣν αὕτη κατέχει εἰς τὴν διεθνὴ ἀγοράν, τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν τῆς Ἑλλάδος καθιστᾷ προφανῆ τὴν ὄχι καὶ τὸσον εὐχάριστον κατάστασιν τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας καὶ ἐμφανίζει ἀνάγλυφον τὸν κίνδυνον, ὃν αὕτη διατρέχει μετὰ τὴν λήξιν τῆς Ἀμερικανικῆς Βοηθείας. Ἄν οἱ ἐκ τοῦ τεραστίου σήμερον χάσματος τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν κίνδυνοι δὲν καθίστανται ἐμφανεῖς, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὰ ἀμερικανικὰ ἐφόδια, ἅτινα παρέχουν τὴν ἐντύπωσιν τῆς ἐπαρκείας, ἐνῶ αἱ ἐλπίδες τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ προγράμματος ἀνασυγκροτήσεως ἀπομακρύνουν τοὺς φόβους.

Χαρακτηριστικὴν ἐνδειξιν τῆς ἐξελίξεως τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν παρέχει ἡ πορεία τῶν ἐξαγωγῶν, ἡ δυνατοτήτης ἐπαυδήσεως τῶν ὁποίων, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν προσπάθειαν αὐξήσεως τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἰσοσκελίσεως τοῦ ἐμπορικοῦ μας ἰσοζυγίου, ἀποτελεῖ τὴν τελικὴν ἐπιδίωξιν τοῦ προγράμματος ἀνασυγκροτήσεως.

Πράγματι, αἱ ἐξαγωγαί, αἵτινες ἐπρόκειτο νὰ ἐνισχύσουν τὴν θέσιν τῆς χώρας, διαγράφουν πορείαν ἡκιστα ἰκανοποιητικὴν. Καὶ τοῦτο παρὰ τὴν λήψιν τῶν ἀναφερθέντων συναλλαγματικῶν μέτρων, ἅτινα ἀπέβλεπον εἰς τὴν προσαρμογὴν τῶν τιμῶν τῶν ἐλληνικῶν προϊόντων πρὸς ἐκείνας, τὰς ὁποίας προσφέρουν ἄλλαι χώραι, καὶ παρὰ τὴν καταβληθεῖσαν παραγωγικὴν προσπάθειαν τοῦ τόπου. Τοῦτο ἄλλωστε ἀναγνωρίζεται καὶ ὑπὸ τοῦ ἀναθεωρηθέντος προγράμματος ἀνασυγκροτήσεως, τὸ ὅποιον προβλέπει ἐξαγωγὰς εἰς δολλάρια δι' ὁλόκληρον τὸ ἔτος 91,9 ἑκατομμ. ἐναντι 99,5 τοῦ ἀρχικοῦ προγράμματος.

Ἡ μειονεκτικότης τῶν ἐφαρμοσθεισῶν μεθόδων συνέβαλεν εἰς τοῦτο. Τὸ ἀτελὲς ὅμως σύστημα λειτουργίας τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου δὲν ἐξάντλει τὸ πρόβλημα τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν. Ἡ οἰκονομικὴ σύνθεσις τῆς χώρας ἔχει βαθύτατα ἀλλοιωθῇ καὶ φέρει ἐπαχθέστατα θάρη ὡς ἀποτέλεσμα μακρῶν, ὡς ἐλέχθη, δοκιμασιῶν καὶ ὑπερανθρώπου προσπάθειας. Καὶ ὁ ἀντίκτυπος αὗτος, ἐκδηλούμενος εἰς τὸ ὑψηλὸν κόστος τῶν ἐλληνικῶν προϊόντων ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὁμοειδῆ ξένα προϊόντα, ὁδηγεῖ εἰς τὴν συναλλαγματικὴν ἀνεπάρκειαν, εἰς ἣν ἐχομεν περιχαρῆ.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἐλλείψις ἀπορροφητικῆς ἰκανότητος τῶν χωρῶν, αἵτινες ὑπῆρξαν ἀνέκαθεν πελατῖδες μας ἢ ἡ ἀπροθυμία ἄλλων χωρῶν, αἵτινες ζητοῦν κατωτέραν, ἀλλ' εὐθνοτέραν ποιότητα, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐξαγωγῆς καπνοῦ ἐξ Ἀμερικῆς, καὶ ἡ ἐλαστικότης τῆς ζητήσεως τῶν προϊόντων ὡς προκαλοῦν τὸ φαινόμενον ἀφ' ἑνὸς τῶν δυσμενῶν ὄρων τοῦ ἐλληνικοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου, ἀφ' ἑτέρου τῆς παρὰ πᾶσαν πρόβλεψιν ἐξασθενήσεως τῆς ἐξαγωγικῆς μας ἰκανότητος.

Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας ἐμφανίζεται ἡδυνάμενον τὸ ἔλλειμα τοῦ ἐμπορικοῦ μας ἰσοζυγίου. Συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας παρεχόμενα στοιχεῖα τῆς κινήσεως τοῦ ἐδικοῦ ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν ξένων ἐπικρατειῶν (ἅτινα βασίζονται

εις την κίνησιν των τελωνείων), αϊ κατά τὸ 1949 πραγματοποιηθεῖσαι ἐξαγωγὰι ὑπελείφθησαν τῶν εἰσαγωγῶν κατ' ἀξίαν \$ 293,5 ἑκατομμ. ἐνῶ κατὰ τὸ 1948 εἶχον ὑπολειφθῆ κατὰ \$ 271,5 ἑκατομμύρια.

Ἐξ ἄλλου, τὸ σύνολον τῶν ὑποχρεώσεων ἐξ εἰσαγωγῶν καὶ ναύλων κατὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος 1949 — 1950 ὑπολογίζεται εἰς \$ 406,8 ἑκατομμύρια, εἶναι δὲ ἀνώτερον κατὰ \$ 9,1 ἑκατομμύρια τοῦ κατὰ τὸ 1948 — 1949 πραγματοποιηθέντος. Διὰ τὴν κάλυψιν τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐξωτερικῶν πληρωμῶν τοῦ ἔτους 1949 — 1950 ὑπολογίζονται ἔξαγωγαί 91,9 ἑκατομμ. δολλαρίων (ἐναντι 89,8 τοῦ 1948 — 1949), καθαροὶ ἀδελιοὶ πόροι 17,9 (ἐναντι 22,1 τοῦ προηγουμένου ἔτους), ἡ ἐξωτερικὴ δοθήθεια 263,6 (ἐναντι 267,8 τοῦ ἔτους 1948 — 1949), ὑπόλοιπον τραθηκτικῶν δικαιοματίων ἐναντι τῆς Ἰταλίας ἐκ \$ 3,4 ἑκατομμ. καὶ 30 ἑκατομμ. δολλαρίων ἐπανορθώσεις, ἐνῶ κατὰ τὸ 1948 — 1949 πρὸς κάλυψιν τῶν εἰς συνάλλαγμα ὑποχρεώσεων ἐρησιμοποιήθη καὶ μέρος τοῦ καλύμματος. Δεδομένου, ὡς ἐλέχθη, ὅτι, ἐκ τῶν \$ 406,8 ἑκατομμ. τῶν ἐξωτερικῶν πληρωμῶν, προβλέπεται διάθεσις κατὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος 1949 — 1950 \$ 89,9 ἑκατομμ. διὰ τὴν εἰσαγωγὴν κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν (ἐναντι 45 ἑκατομμ. κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος), διατίθενται διὰ τὴν κατανάλωσιν \$ 302,6 ἑκατομμ. ἐνῶ 352,7 ἑκατομμ. κατὰ τὸ ἔτος 1948 — 1949.

Τὸ ἐφαρμοζόμενον σύστημα τῶν εἰσαγωγῶν ἐξακολουθεῖ νὰ χαρακτηρίζῃ ἀρρυθμία εἰς τὸν ἀνεφοδιασμόν τῆς χώρας καὶ, ἐκ τούτου, δυσμενὴς ἐπίδρασις ἐπὶ τῶν τιμῶν καὶ τῆς ἀνασυγκροτήσεως.

Τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικῶν ἰσοζυγίου κατὰ τὸ ἡμερολογικὸν ἔτος 1949 τὸ ὁποῖον κατὰ κύριον λόγον συγκροτεῖ τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, δὲν εἶναι εὐκαλὸν νὰ καθορίσωμεν ἀριθμητικῶς τὴν στιγμὴν ταύτην, ἐλλείψει ὑπευθύνων στοιχείων ἐπὶ τῶν εἰσαγωγῶν καὶ ἐξαγωγῶν συναλλάγματος κατὰ τὸ 1949. Ἄν ὅμως λάδωμεν ὑπ' ὄψιν τὸσον τὴν εὐρυσιν τοῦ μεταξὺ πραγματοποιηθεῖσων εἰσαγωγῶν καὶ ἐξαγωγῶν χάσματος, περὶ τῆς ἥδη ὠμιλήσαμεν, ὅσον καὶ τὴν σημειωμένην αὐξήσιν τῆς παθητικότητος τῶν μετὰ τῶν ξένων χωρῶν κλήρικ, ἡ ὁποία ὑπολογίζεται εἰς \$ 4,5 ἑκατομμ. περίπου ἐντὸς τοῦ ἔτους 1949, καὶ τὴν μείωσιν τοῦ καλύμματος τῆς δραχμῆς (μεῖωσις χρυσοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ συναλλάγ-

ματος κατὰ 71,2 δισεκατομμ. δραχμῶν μεταξὺ 31.12.1948 καὶ 15.12.1949 καὶ αὐξήσις τῶν εἰς ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα ὑποχρεώσεων κατὰ 124,5 δισεκατομμ. δραχμῶν μεταξὺ τῶν ἰδίων ὡς ἄνω ἡμερομηνιῶν) δυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν μίαν εἰκόνα τῆς δυσμενοῦς πορείας τοῦ ἰσοζυγίου τῶν ἐξωτερικῶν τῆς χώρας πληρωμῶν.

Πρὸς κάλυψιν τοῦ ἀνοίγματος τοῦ του διετέθη ἡ Ἀμερικανικὴ Βοήθεια κατὰ \$ 247,8 ἑκατ. ἐντὸς τοῦ ἡμερηγίου ἔτους 1949. Ἐξακολουθεῖ συνεπῶς νὰ προκύπτῃ ἡ θλιβερά διαπίστωσις ὅτι ἡ χώρα εὐρίσκεται πάντοτε ἐν πραγματικῇ ἀδυναμίᾳ νὰ ἐπιλύσῃ τὸ πρόβλημα τῆς διαβιώσεως ἡς ἀνευ τῆς συμμαχικῆς ἐπικουρήσεως, τῆς ὁποίας ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην.

Τὸ ἔλλειμμα ὅμως τοῦ συναλλαγματικού μας ἰσοζυγίου δὲν ὀφείλεται μόνον εἰς τὴν παθητικότητα τοῦ ἐμπορικῶν ἰσοζυγίου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἡλαττωμένας εἰσπράξεις ἐκ τῶν ἀδελῶν πόρων. Σαφὴ στοιχεῖα τῆς ἐξελίξεως τῶν πόρων τούτων κατὰ τὸ ὑπὸ ἀνασκόπησιν ἔτος δὲν ὑπάρχουν ἀκόμη, ἐνδειξίν μόνον ταύτης ἀποτελοῦν τὰ δυσπρολαβόντες ἐξεθέσαμεν. Οἱ διὰ τὸ τρέχον οἰκονομικὸν ἔτος προβλεπόμενοι ὑπὸ τοῦ προγράμματος πόροι ὑπολογίζονται εἰς \$ 17,9 ἑκατομμ. ἐναντι \$ 22,1 ἑκατομμ. κατὰ τὸ 1948 — 1949. Διὰ τὸ 1952 — 1953, συμφώνως πρὸς τὸ μακροετὲς πρόγραμμα, προβλέπονται οἱ ἀδελιοὶ πόροι εἰς \$ 60 ἑκατομμ. τρεχούσης ἀξίας, ἥτοι εἰς τὰ 75 ο)ο τῶν προπολεμικῶν, τῆς μειώσεως ὀφειλόμενης εἰς αἰσθητὴν ὑποχώρησιν τῶν ἐκ μεταναστευτικῶν ἐμβασμάτων εἰσαγωγῶν συναλλάγματος. Τὸ ναυτιλιακὸν συνάλλαγμα, ἀντιθέτως, ὑπολογίζεται ὑπὸ τοῦ μακροετοῦς προγράμματος εἰς τὸ ἴδιον ὕψος κατὰ τὸ 1952 — 1953 ὅπως κατὰ τὸ 1938, τὸ δὲ τουριστικὸν ἡυξημένον.

Καὶ διὰ μὲν τὰς δαπάνας τῶν ξένων ἐν Ἑλλάδι δικαιούται τις νὰ ἐλπίζῃ ὅτι, διὰ τῆς βελτιώσεως τῶν μέσων συγκοινωνίας καὶ τῶν ὁδῶν διαμονῆς, θὰ αὐξηθοῦν σὺν τῷ χρόνῳ. Δὲν δύναται ὅμως νὰ εἶναι ἐξ ἴσου αἰσιόδοξος καὶ διὰ τὰ ναυτιλιακὰ ἐμβάσματα, τὰ ὁποῖα ἐν τούτοις θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀποτελοῦν σημαντικώτατον παράγοντα διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ ἰσοζυγίου τῶν ἐξωτερικῶν πληρωμῶν τῆς χώρας. Ἰδίως ἂν ἀναλογισθῇ τις πόσον ἡ κρατούσα ναυτιλιακὴ κρίσις καὶ ὁ ἀποκλεισμός τῆς ἑλληνικῆς σημαίας ἀπὸ τὰς μεταφορὰς τῶν ἐφοδίων τοῦ Ε.Π.Α.

ἐξήμωσαν τὴν ἑλληνικὴν ναυτιλίαν καὶ πόσον ἡ ἀσκηθεῖσα κρατικὴ πολιτικὴ ἐφυγάδευσε τὸ ναυτιλιακὸν κεφάλαιον. Εἶναι λίαν ἀξιοσημειωτὸν τὸ γεγονός, ὅτι, ἐνῶ ἡ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν ναυτιλία ἔρχεται ἐνάτη εἰς τὸ παγκόσμιον τῶν πλοίων μὲ 1.385.000 τόννους, ἐναντι 1.892.000 κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου, ἡ ἑλληνικὴ πλοιοκτησία ἔρχεται τρίτη, μὲ πλοία συνολικῆς χωρητικότητος ὑπερβαίνουσας τὰ 5 ἑκατομμύρια τόννων γκρός.

Κύριοι Μέτοχοι,

Τοιαῦτα εἶναι αἱ συνθήκαι ὑφ' ἃς τὸ ἴδρυμα τοῦτο ἀνέπτυξε τὴν γόνιμον δράσιν του κατὰ τὸ ὑπὸ ἀνασκόπησιν ἔτος. Ἡ ἀπείκονισις αὐτῶν δὲν δύναται δεσβαίως νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐξαιρετικῶς εὐχάριστος. Οὐδένα διαφεύγει ἡ σοβαρότης τῆς καταστάσεως τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν, εἰς τὸ ἐφιαλτικὸν ἀνοίγμα τοῦ ὁποῖου καθρεπτίζονται τὰ προβλήματα, ἅτινα θὰ προκύψουν ἐκδηλὰ κυρίως μετὰ τὴν λήξιν τῆς Ἀμερικανικῆς Βοηθείας Σήμερον ὅμως ἀναμφισβητήτως ἡ δημοσιονομικὴ ὄψις τοῦ ἑλληνικοῦ προβλήματος ἐνέχει τὴν μεγαλύτεραν σημασίαν. Διότι ἐξ αὐτῆς προκύπτει καὶ τοῦ νομίσματος ἡ θέσις καὶ τῆς ἀνασυγκροτήσεως ἡ πορεία καὶ ἡ διὰ τῆς πιστωτικῆς πολιτικῆς παραγωγικῇ ἀναζωογόνησις τοῦ τόπου.

Ἄν ὅμως δὲν εἶναι ἐξαιρετικῶς εὐχάριστοι αἱ διαπιστώσεις ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν, αἵτινες ἐπεκράτησαν κατὰ τὸ ὑπὸ ἀνασκόπησιν ἔτος, δὲν πρέπει νὰ λησμονηθῇ ὅτι αἱ συνθήκαι αὗται προέκυψαν ἐκ γεγονότων, ἅτινα μᾶς ἐπεβλήθησαν ἐξῶθεν καὶ σχετίζονται μὲ τὸν θανάσιμον καὶ ἀνευ προηγουμένου ἀγῶνα, ὃν διεξήγαγε καθ' ὅλον σχεδὸν τὸ 1949 τὸ μικρότερον τοῦτο, εἰς ὕλικὴν δυναμικότητα, Ἕθνος τῆς Εὐρώπης.

Οὐδὲν συνεπῶς, τὸ ἐκπληκτικόν, ὅτι ἡ Ἑλλάς, ὑφισταμένη τὰς ὀλεθρίας ὕλικας καὶ ψυχολογικὰς ἐκ τοῦ ἀγῶνος τούτου ἐπιδράσεις καὶ τὸν ἀντίκτυπον τῶν προκυπτουσῶν ἀσταθῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν, δὲν ἡδυνήθη ἀ ὀρθῶς πρὸς γράμμα ἰκανὸν διὰ τὴν καταστολὴν τῆς ὀξείας κρίσεως, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξηκολούθησε νὰ διέρχεται καὶ καθ' ὅλον τὸ 1949.

Ὅτι, ἀντιθέτως, πρέπει νὰ ἐξαρθῇ εἶναι τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον, ἰδίᾳ εἰς τὸν παραγωγικὸν καὶ δὴ τὸν ἀγροτικὸν τομέα τῆς οἰκονομίας. Διότι ἐνῶ ὁ ἐθνικὸς στρατὸς ἐμάχητο προσφέρων ὅλον τὸν ἡρώϊσμόν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν του διὰ νὰ ἀποτινάξῃ ὀριστικῶς τὸν

ἐφιαλτὴν τῆς κομμουνιστικῆς καταστροφικῆς μανίας, ἥτις εἶχεν ὀπλωθῇ εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα, οἱ παραγωγικοὶ πληθυσμοὶ πλήρεις καρτερίας καὶ αὐταπαρνήσεως ἐπετύγχανον εἰς τὸν δημιουργικὸν τομέα τὰ ἐνθαρρυντικὰ ἐκείνα ἀποτελέσματα, ἅτινα ἤδη περιεγράψαμεν.

Τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα ἐν πολλοῖς ἀνάλογα πρὸς ἐκεῖνα, ἅτινα ἐπετεύχθησαν εἰς τὴν ἐν πλήρει γαλήνῃ ἀναρρύνουσαν Δυτικὴν Εὐρώπην. ἀποτελοῦν μίαν ἀπὸ τὰς ὠραιότερας καὶ σημαντικώτερας ἐκδηλώσεις τῆς ζωτικότητος τοῦ Ἕθνους καὶ τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ, ὅπως φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἔργον τῆς οἰκονομικῆς μας ἀναβιώσεως καὶ ἀναδημιουργίας τοῦ οἰκονομικοῦ βίου.

Ἀπὸτελοῦν ἐπίσης θετικούς συντελεστές διὰ τὴν αἰσιόδοξον ἀντιμετώπισιν ὅλων τῶν δυσχερειῶν, αἵτινες ἤθελον ἐνδοχόμενως παρεμβληθῇ εἰς τὴν μελλοντικὴν ἐξέλιξιν τῆς οἰκονομίας μας. Ἰδίᾳ ὅταν ἀναλογισθῶμεν, ὅτι ἔχομεν εἰς τὴν τοιαύτην ἀντιμετώπισιν ἀνεκτίμητον στήριγμα, τὴν γενναίω φρονά ἀρωγὴν τῆς Μεγάλης Ἀμερικανικῆς Δημοκρατίας.

Παραγωγικῇ ὅμως προσπίπτει καὶ Ἀμερικανικὴ Βοήθεια εἶναι ἀνάγκη, καὶ δὲν θὰ κουρασθῶμεν νὰ ἐπανερχώμεθα συνεχῶς ἐπ' αὐτοῦ, νὰ συνεπικουροῦνται ὑπὸ ἐπισήμου οἰκονομικοῦ προγράμματος, μὲ σαφεῖς καὶ σταθερὰς κατευθύνσεις νομισματικῆς, ἐμπορικῆς, πιστωτικῆς καὶ ἰδίᾳ δημοσιονομικῆς πολιτικῆς.

Ἐνδείκνυται εἴπερ ποτὲ ἄλλοτε ὑποδειγματικὴ τάξις εἰς τὴν δημοσίαν διαχείρισιν. Ὅπως ἐνδείκνυται πρὸ πάσης ἐμφανίσεως μεγαλοπνῶν σχεδίων, πρὸ πάσης ἀναζητήσεως πόρων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, σύντονος ἐργασία ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ προσπάθεια πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις τῆς παραγωγικῆς δράσεως, ὥστε νὰ πολλαπλασιασθοῦν τὰ μέσα καλύψεως τῶν ἐκ τῶν εἰσαγωγῶν μας ὑποχρεώσεων, νὰ περιορισθῇ τὸ μεταξὺ τῶν δύο σκελῶν τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου τεράστιον ἀνοίγμα, νὰ αὐξηθῇ ὁ πλοῦτος τῆς χώρας. Διότι δι' αὐτοῦ θὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸ νόμισμα ἡ πραγματικὴ του λειτουργία. Δι' αὐτοῦ θὰ κατορθωθῇ τὸ ἔργον τῆς ἀνασυγκροτήσεως.

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ.

Αὗται ἀνερχόμεναι ἐν τέλει 1948 εἰς 405.737 ἑκατομμύρια δραχμῶν ἐ-

ξίχθησαν ἐν τέλει 1949 εἰς 640.593 ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἥτοι ἐνεφάνισαν αὐξήσιν 234.856 ἑκατομμυρίων, ἀντιστοιχοῦσαν εἰς ποσοστὸν 58 περίπου τὰς ἑκατόν. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τοῦ 603.174 ἑκατομμυρίων ἦσαν καταθέσεις εἰς δραχμὰς. Ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ σύνολον τῶν παρὰ τοῖς λοιποῖς πιστωτικοῖς ὀργανισμοῖς καταθέσεων εἰς δραχμὰς ἀνῆρχετο τῇ 31ῃ Δεκεμβρίου 1949 εἰς δραχμὰς 575.171 ἑκατομμύρια, αἱ παρὰ τῇ ἡμετέρᾳ Τραπεζῇ καταθέσεις κατὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην ἀντεπροσώπευσαν τὰ 51,19% τοῦ συνόλου τῶν καταθέσεων ἐσωτερικῶν. Τὸ σύνολον τοῦτο τῶν ἐν Ἑλλάδι καταθέσεων, συγκρινόμενον πρὸς τὸ ὕψος κυκλοφορίας τραπεζικῶν γραμματίων, ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπολείπεται εἰσέτι κατὰ πολὺ τῆς προπολεμικῆς μεταξὺ τῶν δύο τούτων σχέσεως. Διότι, ἐνῶ προπολεμικῶς τὸ ποσὸν τῶν καταθέσεων ὑπερέβαινε τὸ διπλάσιον τῆς κυκλοφορίας, σήμερον ἀποτελεῖ μόνον τὰ 75 ἑκατοστὰ περίπου αὐτῆς. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ὑφισταμένων σήμερον παρὰ Τραπεζίας καταθέσεων τὸ μεγαλύτερον μέρος ἐξακολουθεῖ ν' ἀντιπροσωπεύει καταθέσεις Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. Ἡ ἰδιωτικὴ ἀποταμίευσις δὲν ἔλαβεν ἀκόμη τὴν φυσιολογικὴν τῆς ἀνάπτυξιν λόγῳ τῶν δυσχερῶν περιστάσεων ἃς διέρχεται εἰσέτι ἡ οἰκονομία τῆς χώρας μας. Ἡ δ' ἐμφανιζομένη παρὰ Τραπεζίας ἰδιωτικὴ ἀποταμίευσις εἶναι ἐκτάκτως περιορισμένη, διότι λόγω τῆς κρατούσης δυσπιστίας πρὸς τὴν δραχμὴν καὶ ὀρισμένων νομοθετικῶν μέτρων ἐπενδύεται εἰς χρυσὰς λίρας, μέρος δὲ μόνον ταύτης χρησιμοποιοῦται πρὸς χρηματοδότησιν τῆς παραγωγῆς διὰ τῆς ἀνεπιστήμου ἀγορᾶς, ὑπὸ ἐκτάκτως ἐπαχθεῖς ὅρους. Ἐλπίζομεν, ὅτι ἐνίσχυμένης τῆς καταβλημένης προσπάθειας διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς χώρας καὶ βελτιστομένων τῶν γενικωτέρων συνθηκῶν, ὑφ' ἃς τελοῦμεν σήμερον, ἡ ἰδιωτικὴ ἀποταμίευσις ὅχι μόνον θ' αὐξηθῇ, ἀλλὰ καὶ θὰ διοχετευθῇ διὰ τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν παραγωγικῶν κλάδων τῆς οἰκονομίας μας.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΙΣ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Καὶ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, παραλλήλως πρὸς τὰ ἐκ καταθέσεων πορισθέντα κεφάλαια ἡ Τράπεζά μας ἐχρηματοδοτήθη καὶ ὑπὸ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, τοῦ ὑπολοίπου τῆς χρηματοδοτήσεως ἀνεβρόντος τῇ 31 Δεκεμβρίου 1949 εἰς 386.491 ἑκατομμύρια, ἐναντι 234.969 ἑκατομμυρίων ἐν τέλει τοῦ προηγουμένου ἔτους. Ἐπίσης ἐχορηγήθησαν ἡμῖν ὑπὸ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ προσωρινὰ δάνεια εἰς ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα δι' ἐργασίας εἰσαγωγικοῦ ἐμπορίου.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ.

Α'. Ἐμπορικὰ ἔργασια.

Ἡ αὐξήσις τῶν καταθέσεων μας κυρίως καὶ ἡ ἐκ μέρους τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος χρηματοδότησις ἐπέτρεψεν εἰς ἡμᾶς νὰ ἀσκήσωμεν ἐντὸς τοῦ λήξαντος ἔτους σημαντικὰς τὰς πρὸς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν χορηγήσεις μας, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1949 ἀνῆρχοντο εἰς δρχ. 1.053.087 ἑκατομμύρια ἐναντι δρχ. 723.071 ἑκατομμυρίων ἐν τέλει τοῦ προηγουμένου ἔτους, ἐμφανίσασαι αὐξήσιν δρχ. 330.016 ἑκατομμυρίων.

Ἀλλὰ καὶ ἡ σημειωθείσα σημαντικὴ αὐξήσις τῶν πρὸς τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον χορηγήσεών μας δὲν ἱκανοποίησε τὰς πραγματικὰς παραγωγικὰς ἀνάγκας τῆς πελατείας μας, λόγω τῆς γενικῆς ἀκολουθουμένης πιστωτικῆς πολιτι-

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

Διοικητής: ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ

Σύνολον ἐνεργητικοῦ (31.8.1949) Δρχ. 1.323.376.350.582

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ (Τηλέφ. 30.011)

110 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ:

ΚΑΪΡΟΝ (Rue Adly Pacha 34)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ (Rue de l'Ancienne Bourse 4)

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΧΩΡΑΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἐκτελοῦνται ὅλαι αἱ Τραπεζικαὶ ἐργασίαι ὑπὸ τοὺς μᾶλλον συμφέροντας ὁρους

κῆς. Ἀντὶ νὰ ρυθμίζονται τὰ παρεχόμενα πρὸς τὴν οἰκονομίαν πιστωτικὰ μέσα οὕτως ὥστε νὰ ἱκανοποιηθῶν πᾶσαν ἀνάγκην παραγωγῆς ἀγαθῶν, δι' ὧν καλύπτονται ἄμεσοι καταναλωτικοὶ δυνατότητες, αἱ παρεχόμεναι πρὸς τὴν οἰκονομίαν διὰ τῶν Τραπεζῶν πιστώσεις περιστέλλονται ἀθασανίστως. Σημαντικὸν οὕτω μέρος τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας καλύπτεται διὰ δανεισμοῦ ἐκ τῆς ἐλευθέρως ἀγορᾶς, τοῦ χρήματος ἐπιβαρυνόμενου μὲ τὸ γνωστὸν δυσθεώρητον ὕψος τόκου. Βάσει δὲ τούτου καθορίζονται αἱ τιμαὶ τοῦ μεγίστου μέρους τῶν παραγομένων ἀγαθῶν καὶ καλύπτονται τὰ ἔξοδα τοῦ ἐμπορίου οὕτως, ὥστε ἡ κατανάλωσις οὐδὲλως ἐπιβαρύνεται τῶν σχετικῶς χαμηλῶν ἐπιτοκίων μὲ τὰ ὁποῖα παρέχονται αἱ τραπεζικαὶ πιστώσεις.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ

Αἱ ἀνεκκαθάριστοι ὠφέλειαι τῆς Τραπεζῆς κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἀνῆλθον εἰς δραχ. 162.037.072.185.—

Τὸ ποσὸν τῶν ἀνεκκαθαρίστων ὠφελειῶν θὰ ἡδύνατο ν' αὐξηθῇ κτηματικῶς καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ τὰ καθαρὰ κέρδη τῆς Τραπεζῆς, ἐὰν ἡθέλαμεν ἀποστῆ τῆς μακρᾶς παραδόσεως τοῦ ἰδρύματος, ἥτις ἐπιβάλλεται κατ' ἀπρότιστατον λόγον τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν παραγωγικῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκονομίας μας. Δὲν ἐνομίσαμεν ὅτι ἔπρεπε νὰ τὸ πράξωμεν. Οὕτω αἱ χορηγηθεῖσαι ὑπὸ τῆς Τραπεζῆς πιστώσεις ὅχι μόνον δὲν ὑπερέβησαν τὸ καθορισθὲν ὑπὸ τῆς Νο-

μισματικῆς Ἐπιτροπῆς ὄριον τοῦ 12 % ἢ 16 %, εἰς ὅσας περιπτώσεις ἐπιτρέπεται ἡ λήψις προμηθείας, ἀλλὰ ὁ μέσος ὅρος τοῦ ὑπερτοκίου καὶ τῶν προμηθειῶν τὰς ὁποίας εἰσέπραξαμεν ἀνῆλθεν εἰς χαμηλότερα ἐπίπεδα λόγω τῶν εὐνοϊκωτέρων ὄρων δανεισμοῦ πρὸς συνεταιρισμοὺς, ὑπαλλήλους, ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας καὶ εὐαγῆ ἰδρύματα.

Τὸ κόστος ἐξ ἄλλου τοῦ χρήματος τὸ ὁποῖον ἀντλοῦν αἱ τράπεζαι ἐκ τῶν καταθέσεων, καθίσταται ὁσμῆραι ὑψηλότερον λόγω τοῦ ὑφισταμένου μεταξὺ τῶν συναγωνισμοῦ, τὸν ὅποιον ἐντείνει ἡ διαρκὴς αὐξανόμενη ζήτησις χρήματος ἐκ τῆς ἐκταθείσης παραγωγικῆς δραστηριότητος, κατ' ἀκολουθίαν τοῦ τερματισμοῦ τοῦ κατὰ τοῦ συμμορισμοῦ πολέμου καὶ τοῦ ἐπαυξηθέντος καὶ ἐπιταχυνθέντος ρυθμοῦ τῶν εἰσαγωγῶν.

Μολονότι μέχρι τοῦδε ἀπέστημεν τοῦ τοιούτου συναγωνισμοῦ, ἐλπίζοντες ὅτι θὰ ἐπικρατήσουν νηφαλιώτεροι ἀπόψεις, τὰ καταβαλλόμενα εἰς τοὺς καταθέτας ἐπιτόκια καθίστανται διαρκῶς ὑψηλότερα καὶ ἐπιβαρύνονται τοῦλάχιστον μὲ 35% συνεπείᾳ τῆς ἀτόκου ὑποχρεωτικῆς μας καταθέσεως παρὰ τῶ ἐκδοτικῷ ἰδρύματι καὶ τῆς ἀνάγκης τηρήσεως ἐπαρκῶν ταμιακῶν διαθεσίμων. Ἐὰν ληφθῇ ἐνδεικτικῶς ὑπ' ἑσφει τὸ ἀνώτατον ὄριον τοῦ νομίμως καταβαλλομένου ἐπιτοκίου εἰς τὰς καταθέσεις Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τὸ κόστος τῶν ἐκ τούτων ἀντλούμενων χρημάτων ἀνέρχεται εἰς 6,75% χωρὶς νὰ ὑπολογισθῇ οὐδεμία ἐπιβαρύνσις λόγω ἀδρανείας.

Τὰ ἔξοδα καὶ οἱ εἰς βάρος τῆς Τραπεζῆς τόκοι ἀνῆλθον εἰς δρ. 138.846.976.768.—

Ἐξ ὧν:
Ἐξοδα δρ. 108.938.949.618.—
Τόκοι » 29.908.027.150.—

Τὰ ἔξοδα ἀναλύονται ὡς ἀκολουθῶς:
Ἐξοδα Διαχειρίσεως δρ. 102.379.130.907.—
Ἐκ τῶν ὁποίων:

Ἀποδοχαὶ Προσωπικοῦ... δρ. 73.402.116.432,—
Εἰσφορὰ εἰς τὰ Ταμεῖα Συντάξεων, Ὑγείας, Αὐτασφαλείας, Ἐπικουρικῶν Προσωπικοῦ καὶ Παιδικῆ Μέρμινα » 18.268.475.777,—
Ἐξοδα γραφείου (ὕλικόν γραφείου, φωτισμός, θέρμανσις, ταχ)κά, τηλ)κά κλπ)... » 8.365.161.738,—
Ἀποζημιώσεις εἰς συνταξιούχους καὶ ἀπολυθέντας ὑπαλλήλους. » 1.434.734.235,—
Ἐρανοὶ καὶ ἀγαθοεργίαι .. » 908.642.725,—
Φόροι (καθαρῶν προσόδων, κύκλου ἐργασιῶν κλπ.) » 6.559.818.711,—

Ὁ μ ο ὕ... δρ. 108.938.949.618,—
=====

Ὡς παρατηρεῖτε, Κύριοι Μέτοχοι, τὰ εἰς βάρος τῆς Τραπεζῆς ἔξοδα καὶ τόκοι ὑπερέβησαν κατὰ πολὺ τὰ τῆς παρελθούσης χρήσεως. Ὡς ὅμως θὰ διαπιστώσῃτε ἐκ τῶν κατωτέρω παρατηρήσεών μας, ἐπράξαμεν ὅτι ἐξηρτῶτο ἀπὸ ἡμᾶς διὰ νὰ τὰ περιορίσωμεν. Καὶ ὅσον ἀφορᾷ τοὺς τόκους, ἡ παρατηρηθεῖσα αὐξήσις ὀφείλεται τὸ μὲν εἰς τὴν αὐξήσιν τῶν κεφαλαίων τὰ ὁποῖα ἠρύσθημεν πρὸς τοποθέτησιν, τὸ δὲ εἰς τὴν αὐξηθὲν εἰς 5% καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἔτους ἐπιτόκιοι τὸ ὁποῖον, ἐξαιρέσει εἰδικῶν περιπτώσεων, μᾶς καταλογίζει τὸ ἐκδοτικὸν ἱδρυμα διὰ τὰ παρ' αὐτοῦ ἀντλούμενα κεφάλαια πρὸς τοποθέτησιν, ἐνῶ ἡ παρ' αὐτῷ ὑποχρεωτικὴ μας καταθέσις, ἀνελθούσα εἰς 90 περίπου δισεκατομμύρια κατὰ μέσον ὄρον, παραμένει ἄτοκος, τέλος δὲ εἰς τὴν αὐξηθὲν ἐπιτόκιοι τῶν καταθέσεων δι' οὓς λόγους ἐξεβῆσαμεν ἀνωτέρω. Διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους προβλέπομεν αὐξήσιν τῶν καταβληθησομένων τόκων καὶ διὰ τὴν ἐπομένην χρήσιν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ γενικά μας ἔξοδα, θὰ παρατηρήσῃτε βεβαίως ὅτι τὰ παρ' ἡμῶν ἐλεγχόμενα, ἀποζημιώσεις συνταξιούχων καὶ

ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων, ἔρανοι καὶ ἀγαθοεργίαι, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἔξοδα — περιορίσθησαν εἰς τὸ ἔπακρον μολονότι ἡ Τράπεζα διέθεσεν ἀξιόλογα ποσὰ διὰ τοὺς ὑπὲρ ἐθνικῶν σκοπῶν διενεργηθέντας ἐράνους. Ταῦτα, ἀπὸ 56 ἐκατομμύρια τῷ 1939 ἐξίχθησαν εἰς 10.708 ἐκατομμύρια τῷ 1949. Ἀντιθέτως αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ, ἀνερχόμεναι τῷ 1939 εἰς 206 ἐκατομμύρια ἡξήθησαν εἰς 73.402 ἐκατομμύρια διὰ τὸ λήξαν ἔτος. Ἡ πέραν τῆς σχετικῆς μὲ τὴν ὑποτίμησιν τοῦ νομίμως αὐξήσεως ὀφείλεται εἰς τοὺς πολλοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους τῆς Τραπεζῆς ἐν σχέσει μὲ τοὺς κατωτέρους· εἰς τὸ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐκήρυξεν ἐκτελεσθῆναι τὴν ἀπόφασιν τῆς διαιτησίας ἐπὶ τῆς αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων, δι' ἧς ἡξήθησαν αὐταὶ ἀναδρομικῶς ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1948 καὶ κατὰ 20 % περίπου καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ παρούσα χρήσις ἐπιβαρύνεται μὲ 4 δισεκατομμύρια, τὰ ὁποῖα ἀφορῶν τὴν χρήσιν 1948 τέλος δὲ εἰς τὴν αὐξήσιν τοῦ προσωπικοῦ κατὰ 202 ὑπαλλήλους. Ἡ αὐξήσις τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ ὀφείλεται εἰς τὰς ἐπιβληθείσας ἀσκόπους ἐν πολ-

λοῖς γραφειοκρατικῆς μεθόδους, εἰς τὴν ἐπιστράτευσιν, εἰς τὴν νομοθεσίαν, ἡ ὁποία ἐπιβάλλει τὴν ὑποχρεωτικὴν πρόσληψιν ὀρισμένου ἀριθμοῦ ὑπαλλήλων ἐκ τῶν στρατευθέντων, εἰς τὰς ὑποχρεωτικὰς ἀποσπάσεις ὑπαλλήλων εἰς κρατικὰς ὑπηρεσίας καὶ εἰς τὴν αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καταστημάτων μας κατὰ 13. .

Αἱ εἰσφοραὶ εἰς τὰ Ταμεῖα προσωπικοῦ ἡξήθησαν ἐν σχέσει μὲ τὰς προπολεμικὰς (1939 : 26 ἐκατ. 1949 : 18.269 ἐκατ.) λόγω τῆς αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν ἐφ' ὅσον αὐταὶ ἀποτελοῦν συνάρτημα τῶν εἰσφορῶν, λόγω τῆς αὐξήσεως τῶν ποσοστῶν εἰσφορᾶς τῆς Τραπεζῆς καὶ λόγω τῆς δημιουργίας τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμεῖου, ἡ ὑπὲρ τοῦ ὁποίου εἰσφορὰ τῆς Τραπεζῆς ἀνῆλθεν εἰς 3.700 ἐκατομμύρια.

Δὲν δυνάμεθα νὰ παραγνωρίσωμεν ὅτι τὰ τοιαῦτα βάρη εἶναι ἐπαχθῆ διὰ τὸ ἱδρυμα καὶ γενικώτερον διὰ τὴν πιστωτικὴν μας οἰκονομίαν. Δὲν θὰ ἦτο ὅμως νοητὴ διάφορος ρύθμισις τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων, ἐφ' ὅσον αὐτὰ ἀφίστανται εἰσέτι τοῦ τιμαρίθμου ἢ περιορισμὸς τῶν διατιθεμένων ποσῶν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὑπὲρ αὐτῶν προνοίας, διότι ἐκ τῆς εὐημερίας καὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἔξαρτάται ἡ πρόοδος καὶ τὸ μέλλον τῆς Τραπεζῆς. Διὰ τοῦτο, σὺν τῇ μερίμνῃ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπεζῆς, ἐστρέψαμεν τὰς προσπάθειάς μας καὶ πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν. Ἐφρονίσσαμεν νὰ ὁργανωθῶμεν ἀπὸ τοῦδε ὀρθολογιστικῶς, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἐπαύξησις τῶν ἐργασιῶν μας νὰ μὴ ἐπιφέρῃ καὶ ἀνάλογον αὐξήσιν τῶν γενικῶν μας ἐξόδων.

Εἰς τοῦτο ἀποβλέπει ἀφ' ἐνὸς μὲν ὁ κτιριακὸς καὶ ὁργανικὸς χωρισμὸς τοῦ Κεντρικοῦ Καταστήματος ἀπὸ τὴν Διοίκησιν, ὁ ὁποῖος ἤρχισε συντελούμενος ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1950, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ μηχανοποίησις καὶ συγκέντρωσις τῶν λογιστικῶν μας ὑπηρεσιῶν, τὰς ὁποίας ἔχομεν ὑπὸ μελέτην. Διὰ τῆς ὀρθολογιστικωτέρας μας ὁργανώ-

ΥΦΑΣΜΑΤΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

“Η ΑΜΟΒΑΙΑ,,

Ὁδὸς Πατησίων 7

1ος Ὁρόφος, Τηλέφ. 51.004

Πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς πωλεῖ ἅπαντα τὰ εἶδη τῆς, ἥτοι ΜΑΛΛΙΝΑ — ΜΕΤΑΞΕΩΤΑ — ΚΑΣΜΗΡΙΑ — ΠΟΠΛΙΝΕΣ — ΕΙΔΗ ΠΡΟΙΚΟΣ κ.λ.π. καὶ μὲ πίστωσιν μὲ τιμὰς ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ εἰς δέκα (10) ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΥΣ ΔΟΣΕΙΣ ἄνευ οὐδεμιᾶς ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ καὶ οὐδεμιᾶς ἐπιβαρύνσεως λόγω τῆς χορηγομένης πιστώσεως.

ΩΡΟΛΟΓΙΑ & ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ

ΑΝΕΓ' ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΟΥΣ ΕΞΟΦΛΗΤΕΣ ΕΙΣ 10 ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΥΣ ΔΟΣΕΙΣ

ΣΩΤ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁδὸς ΚΡΑΤΙΝΟΥ 11 (παρ ἀπλεύρας Δημαρχείου)

Τηλέφωνο: 20-510

σεως καὶ διὰ τῆς φυσικῆς ἀναπτύξεως τῶν ἐργασιῶν μας, ἄνευ μειώσεως τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν πρὸς αὐτὸ παρεχόμενων, θὰ αὐξήσωμεν τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐργασιῶν μας ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἰδρύματος καὶ τῆς χώρας.

Ἐκ παραλλήλου καταβάλλομεν τὰς ἀπαιτούμενας προσπάθειάς ὅπως συμπληρωθῇ ἡ ὑπὲρ τοῦ προσωπικοῦ ἐπιβαλλομένη μέριμνα. Οὕτως ἀπὸ πέρυσι ἤρχισε λειτουργοῦν ἱκανοποιητικῶς Τα

α) ἀπόσβεσις τῶν δαπανῶν συντηρήσεως καὶ ποσοστοῦ τῆς ἐν τοῖς διελίοις ἀξίας τῶν καταστημάτων καὶ κτημάτων τῆς Τραπεζῆς Δραχμαὶ 3.915.755.593.—
β) ἀπόσβεσις τῶν δαπανῶν συντηρήσεως καὶ ἐκ τῆς ἐν τοῖς διελίοις ἀξίας τῶν εἰδῶν ἐγκαταστάσεως » 4.542.927.840.—
γ) κράτησις δι' ἀπαιτήσεις ἐπισφαλεῖς » 2.000.000.000.—
Ὁμοῦ » 10.458.683.433.—

Αἱ γινόμεναι ἀποσβέσεις ἐκ τῆς ἐν τοῖς διελίοις ἀξίας τῶν καταστημάτων καὶ κτημάτων καὶ τῶν εἰδῶν ἐγκαταστάσεως εὐρίσκονται ἐν ἀναλογία πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων νόμου καθοριζόμενα ποσοστά. Ἡ γινόμενη

Ἐναντὶ ὁθεν ἀνεκκαθαρίστων ὠφελειῶν τοῦ ἔτους 1949 ἐκ Δραχμαὶ 162.037.072.185.—
ἔχομεν σύνολον ἐξόδων, τόκων καὶ ἀποσβέσεων τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐκ » 149.305.660.201.—
ἥτοι διαφορὰν ἐπὶ πλεόν τῶν ἐσόδων ἀπὸ τῶν ἐξόδων » 12.731.411.984.—
Ἐκπιπτομένης ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου τῆς μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1948 ζήμιας ἐκ » 5.933.128.075.—
ἀπομένει καθαρὰ ὠφέλεια » 6.798.283.909.—

Τὸ ποσὸν τοῦτο προτείνομεν ὅπως χρησιμοποιοῦν πρὸς διανομὴν μερίσματος δραχ. 200.000 κατὰ μετοχὴν, ὁπερ ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ φόρου ἀναλυτικῆς καθαρᾶς προσόδου καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ πολεμικῆς εἰσφορᾶς θέλει ἀπαιτήσῃ ποσὸν δραχ. 6.660.997.251, ἀφιεμένου εἰς νέον ποσοῦ δραχ. 137.286.658.—

Οὕτω ἡ Τράπεζα παρ' ὅλα τὰ διαρκῶς αὐξανόμενα βάρη ἐκ γενικῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ὑποχρεώθη ν' ἀντιμετωπίσῃ, τὰ μὲν τρία πρώτα μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἔτη ἐπραγματοποίησε ζημίας μὴ ὑπερβαίνουσας τὰ ὁ δισεκατομμύρια δραχμῶν, τῷ 1949 ἐκάλυψε τὰς δαπάνας τῆς, ἥδη δὲ κατορθώνει ν' ἀποσβέσῃ τὰς μέχρι σήμερον ζημίας τῆς καὶ ν' ἀποκομίσῃ καθαρὰν ὠφέλειαν ἐπιτρέπουσαν τὴν διανομὴν μισοῦ μερίσματος.

Ἡ Διοίκησις τῆς Τραπεζῆς αἰσθάνεται ἑαυτὴν εὐτυχὴ διότι μετὰ ἑπτὰ ἀλόκληρα ἔτη, καθ' ἃ ἡ κάμψις τῆς οἰκονομίας τῆς Χώρας ἐστέρησε τὸν μέτερον τῆς Τραπεζῆς πάσης προσόδου ἐγκαινιάζει καὶ πάλιν περίοδον ἱκανοποίησε αὐτοῦ. ἔστω καὶ εἰς περιωρισμένην κλίμακα.

Γὰ ἐπιτευχθέντα ἐν τούτοις ἱκανοποιητικὰ ταῦτα ἀποτελέσματα δὲν νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ μᾶς ἐμποδίσουν νὰ ἐκδηλώσωμεν διὰ μίαν ἔτι φοράν τὴν ἑαυτάτην πικρίαν ἀπὸ τὴν ὅποιαν συνελόμεθα διὰ τὴν ἀδιαφορίαν τοῦ Κράτους εἰς τὰς προσπάθειάς τὰς ὁποίας κατέβαλε τὸ ἱδρυμα τοῦτο διὰ νὰ

μείον προικοδοτήσεως τῶν θηλέων τέκνων τῶν ὑπαλλήλων, ἀδαπάνως διὰ τὴν Τράπεζαν, καὶ ἔχομεν ὑπὸ μελέτην τὸ ζήτημα τῆς στεγασεως τὸ ὁποῖον ἐμφανίζεται ὀξύ, ἰδίᾳ διὰ τοὺς στερουμένους στέγης καὶ μὴ προστατευομένους ὑπὸ τοῦ ἐνοικιοστατοῦ ὑπαλλήλους μας.

Ἐνηργήθησαν αἱ ἐξῆς ἀποσβέσεις καὶ κρατήσεις δι' ἀπαιτήσεις ἐπισφαλεῖς:

κράτησις δι' ἀπαιτήσεις ἐπισφαλεῖς ἐκρίθη ἐπαρκῆς λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν προγενεστέρων κρατήσεων ὡς καὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν τοποθετησῶν μας.

κατορθώσῃ ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν ἀπαιτήσιν του.

Ἐλησημονήθη ὅτι ἡ ὑπαρξὶς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς εἶναι ἀρρήκτως συνδεμένη μὲ τὴν νεωτέραν ἱστορίαν τῆς Χώρας ἐλησημονήθη ὅτι εἰς αὐτὴν ὀφείλεται ἡ ὁργάνωσις καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῆς κτηματικῆς καὶ τῆς ἀγροτικῆς πίστεως, ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐμπορίου καὶ ἡ ὑπαρξὶς τῆς βιομηχανίας ἐν Ἑλλάδι· ἐλησημονήθη ὅτι ἐκ τῶν σπλάχνων τῆς καὶ κατὰ μέγιστον μέρος ἐκ τῶν μετοχικῶν τῆς κεφαλαίων, ἰδρύθησαν ἡ Ἐκδοτικὴ, ἡ Κτηματικὴ καὶ ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα· ἐλησημονήθη ὅτι εἰς κεφάλαια τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ὀφείλεται ἡ κατὰ μέγα μέρος χρηματοδότησις τῶν ἀπελευθερωτικῶν μας ἀγώνων· ἐλησημονήθησαν αἱ ὑπηρεσίαι τὰς ὁποίας προσέφερε καὶ μετὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου, ὁσάκις ἡ Κυβέρνησις μὴ δυναμένη νὰ καταφυγῇ εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος ἀπετάθη πρὸς αὐτήν. Ἐλησημονήθη ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δὲν ἀποτελεῖ ἰδιωτικὴν ἐπιχειρήσιν, ἀφοῦ τὸ μέγιστον μέρος τῶν μετοχικῶν τῆς κεφαλαίων ἀνήκει εἰς κληροδοτήματα, ἀσφαλιστικὰ ταμεῖα, φιλανθρωπικὰ καὶ λοιπὰ εὐαγῆ ἰδρύματα. Ἐλησημονήθησαν πάντα ταῦτα καὶ τὸ Κράτος ὅχι μόνον, ὡς ὀφείλει, δὲν περιέβαλε διὰ τῆς στοργῆς του τὴν Τράπεζαν, ἀλλ' ἀφῆκε νὰ καταπατηθῶσι κεκτημένα δικαιώματά της.

Συχνά, γίνεται λόγος περὶ τοῦ προνομίου τῶν καταθέσεων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τὸ ὁποῖον δῆθεν νέμεται ἡ Τράπεζα εἰς βάρος αὐτῶν. Ἐν τούτοις δὲν πρόκειται περὶ προνομίου, ἀλλὰ περὶ λειτουργίας ἀνατεθείσης εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1950 ἐπὶ τῇ ἀναλήψει ἐκ μέρους τῆς οὐσιαστικῶν ὑποχρεώσεων. Κατὰ ταῦτα τὸ 1927 ἐκρίθη ὑπὸ τῆς Δημοσιονομικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κ.Τ.Ε. ὅτι: τὰ ἀποταμιεύμενα κεφάλαια διὰ κοινωνικοὺς λόγους ἔπρεπε νὰ συγκεντρωνῶνται εἰς ἐν πιστωτικὸν ἱδρυμα, τὸ ὁποῖον θ' ἀνελάμβανε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διοχετεύῃ ταῦτα ὑπὸ εὐνοϊκοὺς ὁρους πρὸς ἐν-

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΤΕΧΝΙΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟΙ ΤΑ ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, Ο ΑΜΕΙΛΙΚΤΟΣ ΕΧΘΡΟΣ ΤΟΥ ΒΑΜΒΑΚΟΣ ΚΑΙ ΕΡΙΟΥ

Ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὁ συναγωνισμὸς μεταξὺ τῶν νημάτων ὑφαντουργίας εἰς τὰς Ἡν. Πολιτείας διεξήχθη κυρίως μεταξὺ τοῦ θάμβακος καὶ τοῦ ραιγίου (τεχνητῆς μετάξης).

Ἀμέσως μετὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον τὸ ραγιὸν ἐσημείωσεν σταθεράν πρόοδον, ὅχι μόνον εἰς θάρος τοῦ θάμβακος ἀλλὰ καὶ εἰς θάρος τοῦ ἐρίου καὶ τῆς μετάξης.

Σήμερον εἰς τὸν ἐμπορικὸν στίβον εἰσῆλθεν ἕνας νέος ἀνταγωνιστής, ὁ ὁποῖος προχωρεῖ μὲ μεγάλα βήματα εἰς θάρος ἀμφοτέρων, καὶ τῶν φυσικῶν ἰνῶν καὶ τοῦ ραιγίου. Ὁ νέος αὐτὸς ἀντίπαλος, εἶναι ἡ ὁμάς τῶν χημικῶν συνθετικῶν νημάτων (Νάυλον, Ὀρλόν, Βίνυον, Σάρον κλπ.).

Ἡ συνολικὴ παραγωγή τῶν συνθετικῶν (πλὴν τοῦ ραιγίου) νημάτων εἰς τὴν Ἀμερικὴν εἶναι, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ραγιὸν, μικρά — 74.000.000 λίβραι ἔναντι 1.100.000

000. λίβρων ραιγίου (1948). Ἡ παραγωγή ὅμως αὐξάνει καὶ αἱ ἵνα αὐταὶ ὑπόσονται νὰ γίνουν λίαν προσεχῶς σημαντικὸς παράγων τῆς ὑφαντουργίας.

ὑπολογίζεται ὅτι ἡ κατανάλωσις τοῦ ραιγίου θὰ κατέλθῃ περὶ τὰς 200.000.000 λίβρας, ἐνῶ ἡ χρησιμοποίησις τῶν ἄλλων συνθετικῶν νημάτων ἀναμένεται ὅτι θὰ ἀνέλθῃ κατὰ 7.000.000 λίβρας.

ὑπάρχει ὁμοῦς βασικὴ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ραιγίου καὶ τῶν ἄλλων συνθετικῶν ἰνῶν. Τὸ μὲν ραγιὸν κατασκευάζεται ἐκ τῆς φυσικῆς φυτικῆς κυτταρίνης, ἐνῶ τὰ νέα συνθετικὰ νήματα κατασκευάζονται ἐκ χημικῶν οὐσιῶν προερχομένων ἐκ πρώτων ὑλῶν, ὡς τὸ κάρβουνο καὶ τὸ πετρέλαιον.

Ὁ κυριώτερος λόγος διὰ τὴν αὐξάνει τῆς κατανάλωσews τῶν

συνθετικῶν νημάτων, ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι συνδυάζουν ἰδιότητας, τὰς ὁποίας δὲν ἔχουν τὰ φυσικὰ νήματα. Τὸ νάυλον — τὸ πρῶτον ἐκ τῶν συνθετικῶν νημάτων — ἐδημιουργήθη ὑπὸ τῆς ἐταιρίας Ντυπὸν, εἶχε δὲ ἄμεσον ἐπιτυχίαν καθ' ὅτι εἶχεν τὰς ἰδιότητας τῆς μετάξης καὶ συγχρόνως ἦτο ἰσχυρόν, δὲν ἐφθείρετο εὐκόλῃ καὶ ἦτο ἀπρόσβλητον ἀπὸ τὸν σκῶρον, τὴν μούχλαν καὶ

τὰς χημικὰς οὐσίας.

Μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ νάυλον παρήχθη τὸ σάρον. Τὰ νήματα τοῦ σάρον ἐξάγονται ἐκ τῆς ΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΧΛΩΡΙΟΥΧΟΥ ΒΙΝΥΛΙΔΙΝΗΣ, εἶναι δὲ ἐξαιρετικῶς ἀνεκτικὰ καὶ δὲν φθείρονται εὐκόλῃ. Χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν κατασκευὴν ὑφασμάτων ταπετσαρίας ὡς καὶ φίλτρων. Ἐκ τῶν πλαστικῶν φυτικῶν παρήχθη ἐπίσης καὶ τὸ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ἀ. Ε.

Ἔτος 108ον

ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1949

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1949

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ		ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ	
Δ ι α θ έ σ ι μ α :		Κ ε φ ά λ α ι α :	
1) Εἰς δρασμὰς ἐν τῷ Ταμείῳ καὶ παρὰ τῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος	Δρχ. 193.573.954.240.—	1) Κεφάλαιον μετοχικόν	Δρχ. 80.000.000.000.—
2) Εἰς χρυσόν, συνάλλαγμα καὶ ξένα τραπεζικά γραμμάτια	Δρχ. 17.418.031.164.—	Αὐξήσ. 10 % Ν. Δ. 2021) 1942	Δρχ. 8.080.000.000.— Δρχ. 88.000.000.000.—
Ὁμολογίαι Ἑθνικῶν Δανείων καὶ ἔντοκα γραμμάτια Ἑλλ. Δημοσίου	Δρχ. 3.737.941.712.—	2) Κεφάλαια ἀποθεματικά :	
Δάνειον πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Δημοσίον	Δρχ. 17.330.921.109(1)	α) Τακτικόν	Δρχ. 44.000.000.000.—
Προεξοφλήσεις καὶ ἀνοικτοὶ λογαριασμοὶ ἐπὶ προσωπικῇ ἀσφαλείᾳ	Δρχ. 434.246.689.893(1)	β) Ἐκτακτὸν	Δρχ. 70.752.094.698.—
Δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ λ)σμοὶ ἐπ' ἐνεχύρῳ χρηματογρᾶφων	Δρχ. 4.635.185.419(1)	Κ α τ α θ έ σ ε ι ς :	
Δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ λ)σμοὶ ἐπ' ἐνεχύρῳ ἐμπορευμάτων	Δρχ. 614.205.559.562.—	1) Ὁφειλόμενα	Δρχ. 540.246.491.151.—
Δάνεια πρὸς Νομικὰ Πρόσωπα καὶ ὁμολογίαι Νομικῶν Προσώπων	Δρχ. 278.354.291.—	2) Ταμειυτηρίου	Δρχ. 17.407.662.603.—
Δάνεια ἀνασυγκροτήσεως διὰ λ)σμὸν Ἑλλ. Δημοσίου	Δρχ. 372.425.050.—	3) Ἐπὶ προθεσμίᾳ καὶ διαρκείᾳ	Δρχ. 82.939.108.988.—
Μετοχαὶ Τραπεζῶν καὶ Ἐταιρειῶν	Δρχ. 76.271.641.098.—	Ἑλληνικὸν Δημοσίον Κ.Ε.Δ. λ)σμὸς μακροπρόθεσμων δανείων ἀνασυγκροτήσεως	Δρχ. 374.543.850.—
Καταστήματα καὶ κτήματα Τραπεζῆς	Δρχ. 97.753.459.483.—	Πιστωτικοὶ τρέχοντες λογαριασμοὶ	Δρχ. 412.333.158.916.—
Ἐξόδα ἐγκαταστάσεως	Δρχ. 11.840.155.670.—	Ἐκκρεμεία λογαριασμοὶ	Δρχ. 211.073.971.827.—
	Δρχ. 1.471.664.318.691.—	Μέρισμα, ἐλεύθερον Φ.Κ.Π. ἔτους 1949	Δρχ. 4.400.000.000.—
(1) Ἐκ τοῦ συνόλου τούτων ἦσαν Ὑπ)μάτων Αἰγύπτου	Δρχ. 27.448.679.927.—	Ἐπὶ ὑπόλοιπον κερδῶν ἔτους 1949 εἰς νέον	Δρχ. 137.286.658.—
(λίρ. Αἰγ. 1.338.111,43 πρὸς Δρχ. 20,513)			Δρχ. 1.471.664.318.691.—
(2) Ἐξ ὧν Ὑπ)μάτων Αἰγύπτου	Δρχ. 29.885.272.844.—		
(λίρ. Αἰγ. 1.456.894,30 πρὸς Δρχ. 20,513)			

ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΖΗΜΙΑΙ

ΧΡΕΩΣΙΣ		ΠΙΣΤΩΣΙΣ	
Εἰς Κέρδη καὶ Ζημίας, ὑπόλοιπον χρήσεως 1948	Δρχ. 5.933.128.075.—	Ἀπὸ τόκους τοποθετήσεων, Μέρισματα προμνησίας, φύλακτρα χρηματογρᾶφων, προσόδους κτημάτων, συναλλαγματικὴν διαφορὰν καὶ διάφορα ἄλλα κέρδη	Δρχ. 162.037.072.185.—
Ἐ ξ ο δ α :			
Εἰς ἐξόδα διαχειρίσεως	Δρχ. 84.110.655.130.—		
» φόρους (καθαρῶν προσόδων κύκλου ἐργασιῶν κ.λ.π.)	Δρχ. 6.559.818.711.—		
» Ταμεία Συντάξεων, Ἀλληλοδοθηθείας καὶ Αὐτασφαλείας Προσωπικοῦ	Δρχ. 18.268.475.777.—		
Τ ό κ ο ι :			
Εἰς τόκους καταθέσεων ὅψεως, ταμειυτηρίου, ἐπὶ προθεσμίᾳ καὶ διαρκείᾳ	Δρχ. 18.017.830.893.—		
Εἰς τόκους πιστωτικῶν τρεχόντων λογαριασμῶν	Δρχ. 11.890.196.257.—		
Ἀ π ο σ θ έ σ ε ι ς :			
Εἰς καταστήματα καὶ κτήματα Τραπεζῆς	Δρχ. 3.915.755.593.—		
» ἐξόδα ἐγκαταστάσεως	Δρχ. 4.542.927.840.—		
» Κρατήσεις δι' ἀποσβέσεις	Δρχ. 2.000.000.000.—		
Καθαρὰ κέρδη	Δρχ. 6.798.283.909.—		
	Δρχ. 162.037.072.185.—		Δρχ. 162.037.072.185.—

ΔΙΑΘΕΣΙΣ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΕΚ ΔΡΑΧΜΩΝ 6.798.283.909.—

Καθαρὰ κέρδη	Δρχ. 6.798.283.909.—
Εἰς μέρισμα	Δρχ. 6.660.997.251.—
» μεταφορὰν εἰς νέον	Δρχ. 137.286.658.—

ΜΕΡΙΣΜΑ ΕΤΟΥΣ 1949

Μέρισμα	Δρχ. 6.660.997.251.—
Μείον τοῦ ἀναλυτικοῦ φόρου καθαρὰς προσόδου καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ πολεμικῆς εἰσφορᾶς	Δρχ. 2.260.997.251.—
Μέρισμα, ἐλεύθερον τοῦ ἀναλυτικοῦ φόρου καθαρὰς προσόδου καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ πολεμικῆς εἰσφορᾶς πρὸς δρχ. 200.000.— ἐφ' ἐκάστης μετοχῆς	Δρχ. 4.400.000.000.—

Τὸ ἐκ Δρχ. 200.000.— μέρισμα κατὰ μετοχὴν εἶναι καταβλητέον μετὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ παρόντος Ἰσολογισμοῦ ὑπὸ τῆς ἐτήσιας Τακτικῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Μετόχων, εἰς ἡμέραν ὀρισθησομένην ὑπὸ ταύτης.

Ἐντολὴ τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου

Ὁ Σύμβουλος

Κ. Α. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Φεβρουαρίου 1950

Ὁ Διοικητής

Γ. Ι. ΠΕΣΜΑ ΖΟΓΛΟΥ

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Λογιστικοῦ

Γ. Α. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

σχυσιν τῆς παραγωγικῆς προσπάθειας τῆς Χώρας καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων κοινῆς ὠφελείας. Καὶ ὡς τοιοῦτον ἱδρυμα προεκρίθη ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα, ἡ ὁποία ὑπερεβῆ καὶ καταβάλλῃ εἰς τὸ Κράτος τὸ 25 ο)ο παντὸς ἐπὶ πλῆρυν τοῦ μέσου ὁρου τοῦ μερίσματος τῆς πηγουμένης δεκαετίας διανεμομένου μερίσματος καὶ τὸ 25 ο)ο τῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης σχηματιζομένων ἀποθεματικῶν.

Ὑφισταμένης εἰσέτι τῆς τοιαύτης ἀμφοτεροδαροῦς ὑποχρεώσεως ἡ Τράπεζα, ἔχουσα ἐπίγνωσιν τῶν δυσχερῶν οἰκονομικῶν περιστάσεων, τὰς ὁποίας ἀντιμετωπίζουν τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἐδέχθη νὰ καταβάλλῃ εἰς αὐτά, ἀντὶ τοῦ πολεμικῆς χορηγουμένου πολὺ μικροτέρου τόκου, τὸ καθορισθὲν ὑπὸ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἐπιτόκιοι τῶν 5 %. Παρὰ ταῦτα, παρὰ πάντα νόμον καὶ ἀνοχὴν τῆς ἐποπτευσούσης Ἀρχῆς, ἀπεστερήθημεν καταθέσεων 150 δισεκατομμυρίων δραχμῶν περίπου, τὰς ὁποίας θὰ ἠδυνάμεθα νὰ διαθέσωμεν ὑπὸ τοὺς συνήθεις εὐνοϊκοὺς ὁρους εἰς τὴν παραγωγὴν.

Ἐν τούτοις, ὅταν ἀξιούται παρὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας τῆς ἡ νὰ εἰσφέρῃ δι' οἰονόμητο σκοπὸν, ὑπομιμνήσκονται αὐτῇ πάντοτε αἱ βαρύνται ἠθικαὶ τῆς ὑποχρεώσεως.

Οὕτω ἡ Διοίκησις τοῦ Ἰδρύματος, ἀντὶ ν' ἀφεθῇ ἀπερίσπαστος εἰς τὴν προσπάθειαν δημιουργίας νέων παραγωγικῶν ἐργασιῶν ἐπ' ἀγαθῇ τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας καὶ τῆς Τραπεζῆς, ἀπασχολεῖται μὲ τὸ ν' ἀποσείῃ κινδύνους καὶ βαρύνται κατὰ τοῦ Ἰδρύματος συκοφαντίας.

Τὴν δικαιολογημένην ταύτην πικρίαν μας, τὴν ὁποίαν γνωρίζομεν ὅτι συμμερίζεσθε καὶ σεῖς, μετριάξει τὸ συναίσθημα τὸ ὁποῖον ἔχει δημιουργηθῇ εἰς τὸ πολὺ κοινόν, ὅτι εἰς τὴν ἐνεργητικὴν παρέμβασιν τοῦ ἰδρύματός μας ὀφείλεται ἐν πολλοῖς ἡ σημερινὴ ἀνάπτυξις τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, ἐπίσης δὲ ἡ ἐλπίς ὅτι τὸ συναίσθημα τοῦτο θὰ συμμερισθῶσιν ἔστω καὶ ἄργα καὶ οἱ κυβερνῶντες.

Κύριε Μέτοχοι,

Ἐὰν κρίνετε ἱκανοποιητικὰ τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποία θέτομεν ὑπ' ὄψιν σας, νομίζομεν ὅτι ὀφείλεται ἐκφρασεῖς πλήρους εὐαρεσκείας πρὸς τὸ προσωπικόν, τὸ ὁποῖον ἔχον πλήρη συναίσθησιν τῶν θυσιῶν εἰς τὰς ὁποίας ὑποβάλλεσθε χάριν αὐτοῦ, μετὰ φιλοπονίας, ζήλου καὶ ἀφοσιώσεως εἰργάσθη εἰς τὸ πλεονὸν τῆς Διοικήσεως διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν σημερινῶν ἀποτελεσμάτων.

Πρός αξιοποίησιν τῆς Ἀμερικανικῆς βοήθειας

Η ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΑΙ ΣΧΟΛΑΙ

Διατίθενται 1150 έκ. δρ. καὶ 1.085.899 δολ. καὶ μηχανήματα 2.080 έκ.δρ.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ "Ἡφαιστοῦ", κ. ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ πρὸς τὴν "Τραπεζικὴν",

Βίβιον — νῆμα ὁμοιάζον πρὸς τὰ νῆμα τῆς μετάξης, δυνάμενον νὰ συναγωνισθῇ ἐν πολλοῖς τὸ νάυλον. Ἄλλο συνθετικὸν νῆμα, παραχθὲν ὑπὸ τῆς εταιρίας Ντυπὸν ἐπίσης, εἶναι τὸ ὄρλον, τὸ ὁποῖον εἶναι προικισμένον μὲ ὅλας τὰς ιδιότη- τας τοῦ νάυλου, ὑπερτερῶς ὅμως αὐτοῦ κατὰ τὸ ὅτι παρουσιάζει ἐξαιρετικὴν ἀντοχὴν ἐναντὶ τῆς θερμότητος καὶ τῶν ὀξέων. Ἐπίσης, παρουσιάζει ἀνθεκτικότητα ἱκανοποιητικὴν εἰς τὰς καιρικὰς ἐπιδράσεις ὁσάκις εὐρίσκεται ἐκτεθειμένον εἰς τὸ ὑπαίθριον. Γενικῶς καθε συνθετικὸν νῆμα χαρακτηρίζεται ἀπὸ διαφορετικὸν συνδυασμὸν ιδιοτήτων, αἱ ὁποῖαι τὸ καθιστοῦν εἰδικὸν καὶ κατάλληλον δι' ὀρισμένους ἐφαρμογὰς.

ΤΑ ΕΞ ΥΑΛΟΥ

Ἡ Ἀμερικανικὴ βιομηχανία προεπάσθη ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν νὰ παρασκευάσῃ νῆμα ἐξ ὕαλου, καθ' ὅτι ἐπιστεύετο ὅτι ἓνα τοιοῦτον νῆμα θὰ παρουσίαζε μεγάλην ἀνθεκτικότητα, ὑπὸ ὅσον δῆποτε δυσμενεῖς συνθήκας καὶ ἂν εὐρίσκετο. Σήμερον τὰ ὑφάσματα ἀπὸ ὕαλον εἶναι ἐξαιρετικὰ διαδεδομένα καὶ χρησιμοποιοῦνται τόσοι δι' οἰκιακοὺς ὅσον καὶ διὰ βιομηχανικοὺς σκοποὺς.

Εἰς τὸ πεδῖον τῶν συνθετικῶν ἱνῶν ὑπάρχουν τρεῖς νεήλυδες. Ἡ μία εἶναι τὸ πολυεθυλένιον, ἐξαγόμενον ἀπὸ τὴν πλαστικὴν ὕλην πολυεθυλένιον, παρουσιάζει δὲ τὸ πλεονέκτημα ὅτι ἐκ μίᾳς λίθρας τῆς ὕλης αὐτῆς παράγονται πολλὴ περισσότερα μέτρα νήματος παρὰ ἀπὸ τὴν αὐτὴν ποσότητα ἄλλης πλαστικῆς ὕλης.

Ἐπίσης πολλὰ φαίνεται νὰ ὑπόσχηται μιὰ ἄλλη ἱς παραγομένη ἀπὸ πρωτεΐνην ἀραβοσίτου, τὸ ἄζ- λον. Τὸ πλέξον εἶναι ἡ τρίτη ἱς, εἰδος ὑβριδίου, τὸ ὁποῖον συνίσταται ἐκ συνθετικῶν θαμβοκερῶν λυδῶν καὶ ἄλλων ἱνῶν, ἐπενδυμένων διὰ διαφόρων πλαστικῶν ρητινῶν, χρησιμοποιοῦται δὲ εἰς τὴν παρασκευὴν ὑφασμάτων ταπετσαρίας.

Η ΑΝΤΟΧΗ ΤΩΝ

Αἱ νέαι συνθετικά ἵνα διαφέρουν κατὰ πολὺ ὥς πρὸς τὴν ἀντοχὴν τῶν ἐναντὶ τῆς θερμότητος. Τὸ σάρκιν μαλακώνει καὶ «μπαίνει» μόνον εἰς τοὺς 115 — 137,5 Κ., τὸ νάυλον καὶ τὸ ὄρλον εἰς τοὺς 232 Κ., τὸ βίβιον Ν., τοῦ ὁποῖου ὑπάρχουν δύο τύποι, εἰς τοὺς 70 Κ. καὶ εἰς τοὺς 135 Κ. Ἡ ἱς Β ἡ τερυλίνη, μία νέα συνθετικὴ ἱς, ἡ ὁποία εὐρίσκεται ἀκόμη εἰς τὸ πειραματικὸν στάδιον, δύναται νὰ ἀντέξῃ καὶ εἰς θερμοκρασίαν 255 Κ. Τὴν μικροτέραν ἀντοχὴν εἰς θερμότητα παρουσιάζει τὸ νῆμα πολυεθυλένιον (165 Φ.), ἀνεκαλύφθη ὅμως μέθοδος, διὰ τῆς ὁποίας κατωρθώθη νὰ αὐξηθῇ ἡ ἀντοχὴ του.

Ὅλα τὰ συνθετικά νήματα δὲν συνήθιστα τὴν ἰδίαν ἐνθουσιώδη ὑπόδοχὴν ποὺ ἔγινεν εἰς τὸ νάυλον. Ὅπως δῆποτε τὰς μεγαλύτερας πιθανότητας εὐρείας χρησιμοποίησεως ἔχουν τὸ ὄρλον καὶ τὸ βίβιον Ν. Τοῦ τελευταίου αὐτοῦ ἥρχισεν ἡδὴ ἡ εἰς μεγάλην κλίμακα παραγωγὴ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, ἐνῶ ἡ εἰς εὐρείαν κλίμακα παραγωγὴ τοῦ νήματος ὄρλον θ' ἀρχίσῃ κατὰ τὸ δεύτερον ἡμῖσι τοῦ 1950.

Μὲ ἐτήσιαν παραγωγὴν ἐνός δι- σεκατομμυρίου λιθρῶν, μὲ τὰς χαμηλὰς τιμὰς τῶν, τὴν μεγάλην των ποικιλίαν καὶ τὰς ἐξαιρετικὰς τῶν ιδιότητας, αἱ συνθετικά ἵνες ὅποτε λοῦν σοβαρώτατον ἐχθρὸν διὰ τὸν θάμβοκα καὶ τὸ ἔριον. Ἐκ παραλλήλου ὅμως πρὸς τὰς ἐρεῖνας εἰς τὸ πεδῖον τῶν συνθετικῶν ἱνῶν, ἐξεάγονται συστηματικὰ ἔρευναι εἰς τὰ διάφορα κατὰ τόπους ἐργαστήρια τοῦ ὑπουργείου Γεωργίας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν διὰ τὴν βελ-

Συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθμ. 16. 035)1948 ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ, συνεστήθη Ὑπηρεσία Ἀνασυγκροτήσεως τῆς Ἑπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως, ἡ ὁποία εὐθὺς ἀμέσως ἐτέθη ἐπὶ τὸ ἔργον.

Τὴν νεοσύστατον αὐτὴν ὑπηρεσίαν ἀπασχόλησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δύο βασικά θέματα.

α) Ἡ ταχύτερα ἐναρξίς τῆς λειτουργίας τῶν ἐπαγγελματικῶν ἐκείνων σχολῶν ποὺ θὰ ἐκρίνετο ἀναγκαῖον νὰ ἐνισχυθῶν ἀπὸ τὸ σχέδιον Μάρσαλ καὶ αἱ ὁποῖαι συνετεῖται τοῦ πολέμου ἔπαυσαν νὰ λειτουργοῦν καὶ β) ἡ κατάρτι- σις ἐνὸς μακροχρόνιου προγράμματος ἐπαγγελματικῆς καὶ τεχνικῆς ἐκπαίδευσως, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ καθορίζοντο ἀφ' ἐνὸς μὲν τὸ σύστημα τῆς τεχνικῆς ἐκπαίδευσως καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ φορεῖς εἰς τοὺς ὁποίους θὰ ἔπρεπε νὰ ἀντα- θῇ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ προγράμματος.

Τελικῶς ἀπεφασίσθη νὰ ἐνισχυθῶν αἱ σχολαὶ κατωτέρας ἐκπαδεύσεως, ποὺ ἀφορροῦν κλάδους τῆς Οἰκονομίας ποὺ χαρακτηρίζονται ὡς ἀπαραίτητοι διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς χώρας (μηχανουργοί, ηλεκτροτεχνίται, ξυλουργοὶ καὶ οἰκοδόμοι). Τὰ μεγάλα ὄφρα- νοτροφεία ποὺ ἐκπαιδεύουν τεχνικῶς τοὺς τροφίμους των καὶ τὰ ἀναμορφω- τικὰ ἰδρύματα τοῦ ὑπουργείου Δικαιο- σύνης.

Τὸ σχολικὸν ἐπαγγελματικὸν σύστημα, ποὺ πρόκειται ἐφεξῆς νὰ καθιερω- θῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα, διαλαμβάνει τὴν ἐξεύρεσιν καταλλήλων νέων ἐγκαταστά- σεων, τὴν ἐπισκευὴν καὶ ἀποκατάστα- σιν ὑφισταμένων, τὴν προμήθειαν ἐργα- λείων, ὑλικῶν ἐξοπλισμοῦ καὶ ὀργάνων ἐργασίας, τὴν ἀναθεώρησιν καὶ καθο- ρισμὸν τῆς διδασκείας ὕλης κλπ.

Ἀρχικῶς εἰς τὸ πρόγραμμα ποὺ ἐ- νεκρίθη προεβλέποντο πιστώσεις 400. 000 δολларίων διὰ τὸν τεχνικὸν ἐξοπλι- σμὸν τῶν Σχολῶν καὶ 900.000.000 δρ. ἔγινε ὅμως δυνατόν αἱ πιστώσεις αὐ- ταὶ νὰ αὐξηθῶν καὶ νὰ ἀνέλθουν τε- λικῶς μέχρι τέλους Δεκεμβρίου εἰς τὰ κάτωθι ποσά:

Ἀπὸ τὴν Ἀμερικανικὴν Βοήθειαν 1.035.829 δολλ. καὶ 1 δισεκατομμ. δραχμῶν. Ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως 2.080.000.000 δρ. εἰς μηχανήματα τοῦ ΟΔΙΣΥ καὶ 400 ἐκα- τομμύρια δραχμῶν ἀντιπροσωπεύοντα μηχανικὸν ἐξοπλισμὸν εἰς αὐτοκίνητα, ἀσφράγματα κλπ.

τίωσιν τοῦ θάμβοκα καὶ τοῦ ἐρίου Ἡδὴ παρήχθησαν νέαι ποιότητες, ὡς λ. χ. ἔρια τὰ ὁποῖα δὲν «μπαί- νουν» καὶ θαμβοκερὰ ὑφάσματα ποὺ δὲν «τσαλακώνουν». Ἐπίσης ἐπετεύχθησαν καὶ ἀδιάβροχοι ποῖ- οτήτες.

Ἐν τῷ μεταξύ ὅμως ἐξακολου- θοῦν νὰ ἐμφανίζονται διαρκῶς νέαι συνθετικά ἵνες, προικισμέναι μὲ τὰς πλέον ἱκανοποιητικὰς ιδιότητας καὶ ὁ ἀγὼν μεταξὺ θάμβοκα καὶ ἐρίου ἀφ' ἐνὸς καὶ συνθετικῶν νη- μάτων ἀφ' ἑτέρου διαρκῶς ἐντείνε- ται.

Τὰ ποσὰ δολларίων καὶ δραχμῶν κατενεμήθησαν ὡς ἑξῆς:

Εἰς τὴν Σιδιτανίδειον ἐχορηγήθησαν 100 ἐκατομμύρια δραχμῶν καὶ 349. 968 δολларίων. Συμπληρωματικῶς τῆς ἐδόθησαν ἀπὸ τὸν ΟΔΙΣΥ μηχανήματα ἀξίας 1.200 ἐκατ. δραχμῶν.

Εἰς τὴν Σεβαστοπούλειον ἐδόθησαν 100 ἐκατ. δραχμῶν 40.039 δολларία καὶ μηχανήματα ἀξίας 240 ἐκατομμ.

Εἰς τὴν Βαλλιάνειον Ληξουρίου 100 ἐκατομμ. δραχμῶν, 60.051 δολλ. καὶ μηχανήματα ἀξίας 340 ἐκατομμ.

Εἰς τὸν Ἀρχιμήδην Πειραιῶς 200 ἐκατομμ. δραχμῶν 19.306 δολλ. καὶ μηχανήματα ἀξίας 100 ἐκατομμ. εἰς τὸν Πειραιῶν Σύνδεσμον 200 ἐκατομμ. 18.880 δολларία καὶ μηχανήματα 100 ἐκατομμ. εἰς τὴν Διπλάρειον (Βιοτεχνι- κήν) 200 ἐκατομμ., 20.098 δολларία καὶ μηχανήματα ἀξίας 100 ἐκατομμ. καὶ τέλος εἰς τὸν «Εὐκλείδην» (Θεσσα- λονίκης) 100 ἐκατομμ. καὶ 527.484 δολларίων.

Ἐν συνεχείᾳ τὴν 8ην παρελθόντος Φεβρουαρίου μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἀνωτάτης Διοι- κήσεως Ὁργανισμοῦ Βοηθείας ὑπεγρά- φη σύμβασις, διὰ τῆς ὁποίας ἐχορη- γοῦντο ἐκ τοῦ εἰδικοῦ λογαριασμοῦ τῆς Οἰκονομικῆς Βοηθείας (Σχεδίου Μάρ- σαλ) τὰ ποσὰ τῶν 150.000.000 δρχ. καὶ 50 χιλ. δολларίων διὰ τὴν ἀνάπτυ- ξιν τῆς Ἑπαγγελματικῆς Σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν «Ἡφαιστός», ἡ ὁποία στεγά- ζεται σήμερον εἰς πεπαλαιωμένον κτί- ριον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μιχαὴλ Βόδα 8 καὶ εἰς δύο νυκτερινὰ σχολεῖα παρ' ὅλον ὅτι συγκεντρώνει 2 καὶ πλέον χιλιάδες μαθητῶν.

Διὰ τῶν κονδυλίων ποὺ ἀνεφέραμεν αἱ Τεχνικαὶ ἢ Ἐκπαιδευτικαὶ Σχολαὶ ἀνέλαβον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιδιωρῶ- σουν καὶ ἐπεκτείνουν τὰς κτιριακάς των ἐγκαταστάσεις, νὰ προμηθεύωσιν συγ- χρόνους μηχανικοὺς ἐξοπλισμοὺς καὶ νὰ δημιουργήσωσιν ἐκτὸς τῶν νυκτερι- νῶν τμημάτων καὶ ἡμερήσια τοιαῦτα, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ ἐφοίτουσαν νέοι 4 κα- τηγορίων.

Διὰ τῶν κονδυλίων ποὺ ἀνεφέραμεν αἱ Τεχνικαὶ ἢ Ἐκπαιδευτικαὶ Σχολαὶ ἀνέλαβον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιδιωρῶ- σουν καὶ ἐπεκτείνουν τὰς κτιριακάς των ἐγκαταστάσεις, νὰ προμηθεύωσιν συγ- χρόνους μηχανικοὺς ἐξοπλισμοὺς καὶ νὰ δημιουργήσωσιν ἐκτὸς τῶν νυκτερι- νῶν τμημάτων καὶ ἡμερήσια τοιαῦτα, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ ἐφοίτουσαν νέοι 4 κα- τηγορίων.

α) Ὅσοι δὲν ἀκολουθοῦν ἀνωτέρας σπουδὰς καὶ προορίζονται δι' ἐπαγγέλ- ματα καὶ τέχνας, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐ- ξαρτᾶται ἡ ἀνάπτυξις τῶν συγχρόνων βιομηχανικῶν κοινωνιῶν.

β) Ἐκείνοι οἱ ὁποῖοι ἐργασθέντες κα- τὰ τὸ παρελθὸν ἀνέπτυξαν εἰδικὰς ἱ- κανότητας καὶ μποροῦν νὰ προσδεύ- σουν εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς εἰδικότητός των.

γ) Οἱ νέοι ποὺ ἔχουν ἀνάγκην ἐπανεκ- παιδεύσεως καὶ

δ) Οἱ ἀνεργοὶ ποὺ δὲν ἡδυνήθησαν νὰ ἐργασθῶν ἱκανοποιητικῶς καὶ ἐκείνοι ποὺ θέλουν νὰ βελτιώσωσιν τὰς ἱκανό- τητάς των.

Εἰς τὸ σημερινὸν μας φύλλον θὰ ἀ- σχοληθῶμεν ἐν συντομίᾳ μὲ τὴν τεχνι- κὴν Σχολὴν «Ἡφαιστός» προτιθέμενοι νὰ ἐνδιαφερθῶμεν καὶ διὰ τὰς λοιπὰς τεχνικὰς Σχολὰς ἀναφορικῶς μὲ τὴν προσπάθειαν αξιοποιήσεως τῶν πιστο- δοτήσεων ποὺ τοὺς ἐχορηγήθησαν διὰ

τὴν ἀνασυγκρότησιν των.

Ὁ «Ἡφαιστός» ἐπὶ τοῦ παρόντος συντηρεῖ τὰς Σχολὰς:

1) ραδιοτεχνιτῶν 2) ραδιοηλεκτροτεχνι- τῶν καὶ γ) μηχανικῶν αἱ ὁποῖαι ἀριθ- μοῦν 2.160 μαθητὰς ἐργαζομένους εἰς παρεμφερῆ ἐργαστήρια καὶ ἐργοστά- σια. Αἱ κεντρικαὶ τοῦ νυκτερινοῦ σχο- λαὶ εἶναι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μιχαὴλ Βόδα 8 μὲ παραρτήματα εἰς τὸ Ζ' Δημοτικὸν Ἀθηνῶν (Ταρσοῦ καὶ Ἀλκαμένους) καὶ εἰς τὸ 2 ἀρρένων Παγκρατίου.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος συντηρεῖται διὰ τῶν διδασκτρῶν τῶν μαθητῶν (30 χιλ. δρχ. μηνιαίως) καὶ τελεί ὑπὸ τὴν αἰγί- δα τῶν ὑπουργείων Ἑθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας. Ὁ ἐτή- σιος προϋπολογισμὸς του ἀνέρχεται εἰς 300 ἐκατομμ. δραχμῶν καὶ ἡ ἐτή- σια ἐπιχορήγησις τοῦ ὑπουργείου Ἑ- θνικῆς Οἰκονομίας εἰς 2 ἐκατομμ. Τὸ ἀπίστευτον ἐν προκειμένῳ εἶναι ὅτι τὸ ὑπουργεῖον Ἑθνικῆς Οἰκονομίας διέθε- σε κατὰ τὸ τρέχον οἰκονομικὸν ἔτος 60 ἐκατομμ. διὰ 30 τεχνικὰς σχολὰς τῆς χώρας! Ὁ «Ἡφαιστός» συντηρεῖ σήμερον 20 τμήματα μηχανικῶν, συνο- λικῆς δυνάμεως 2.000 μαθητῶν ἐναντι 1800 τοῦ «Προμηθεῖος» καὶ 2'200 τῶν σχολῶν «Ἀρχιμήδους».

Ὁ Διευθυντὴς τῆς σχολῆς κ. Σ. Λα- δόπουλος μᾶς ἀνέλυσε λεπτομερῶς τὸ πρόγραμμα αξιοποιήσεως τῶν πιστώ- σεων ποὺ ἐχορηγήθησαν εἰς τὸν «Ἡ- φαιστόν».

— Εἰς τὸ τέρμα τῆς ὁδοῦ Πατησί- ων — μᾶς εἶπε — ἀνηγέρθη ὁ πρῶτος ὄροφος τῶν νέων Σχολῶν μας δαπά- ναις τοῦ Συνδέσμου καὶ θὰ ἀκολουθή- σῃ ἡ ἀνέγερσις δευτέρου καὶ τρίτου ὀ- ρόφου διὰ τοῦ κονδυλίου τῆς βοήθειας εἰς δραχμάς. Διὰ τοῦ ποσοῦ τῶν 50 χιλ. δολλ. παρηγγέλλησαν εἰς τὴν Ἀγ- χλίαν καὶ ἐκομίσθησαν ἡδὴ ἓνα πλήρες ξυλουργικὸν ἐργοστάσιον, ἓνα μηχανο- ρυγικὸν συγκρότημα μετὰ τῶν σχε- τικῶν ηλεκτρολογικῶν μηχανημάτων καὶ ποικίλα ἄλλα ἐργαλεῖα καὶ ἐξαρ- τήματα. Μερίμνη τοῦ ὑπουργείου Ἑθνι- κῆς Οἰκονομίας θὰ προωθηθῶν τὰ μη- χανήματα αὐτὰ εἰς τὸν προορισμὸν των καὶ θὰ ἐγκατασταθῶν εἰς τὸν Α' ὄροφον τῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πατησίων κτιρίου δεδομένου ὅτι ὁ 2ος καὶ 3ος ὀ- ροφος θὰ χρησιμοποιηθῶν διὰ τὴν θεω- ρητικὴν διδασκαλίαν. Διὰ τῆς συμβά- σεως ὅμως ἀνελάβωμεν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὀργανώσωμεν καὶ ἡμερήσια τμήμα- τα οἰκοδομικῶν καὶ ξυλουργικῶν τε- χνῶν, μεταλλοτεχνίας καὶ ηλεκτροτε- χνίας, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ φοιτοῦν ποικί- λαι κατηγορίαι νέων μὴ ἐργαζομένων. Ἡ διδασκαλία τῶν τμημάτων αὐτῶν θὰ εἶναι θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῶν φοιτούντων εἰς τὰ νυκτερινὰ μας τμή- ματα, ἡ ὁποία εἶναι μόνον θεωρητικὴ ἐλλείψει μηχανημάτων. Βεβαίως καὶ οἱ νυκτερινοὶ μαθηταὶ θὰ συμπληρῶνουν τὰς γνώσεις των ἐποπτικῶς ἐπὶ τῶν νέων μηχανημάτων καὶ θὰ καταρτίζων- ται τελειότερον. Ἡ φοίτησις εἰς τὴν

Σχολὴν εἶναι καὶ θὰ εἶναι ἐξαετὴς μὲ προκαταρκτικὴν τάξιν. Εἰς τὰς τρεῖς πρῶτας τάξεις ἡ διδασκαλία εἶναι θεω- ρητικὴ διὰ νὰ μὴ ὁ μαθητὴς εἰ- σερχόμενος εἰς τὴν τετάρτην τάξιν νὰ παρακολουθῇ εὐχερῶς τὰ εἰδικὰ καὶ μηχανολογικὰ μαθήματα. Π. ΚΡ.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

Η ΕΚΤΑΣΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ, Μάρτιος, (Ἰδ. ἀνταπόκρισις). Συμφώνως πρὸς ἐκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπο- ρίου, ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἡν. Πολι- τητῶν ἐχρηματοδότησε κατὰ τὸ δι- ἀστήμα τῶν τριῶν μεταπολεμικῶν ἐτῶν 1946—48 τὸ ἓν τρίτον τοῦ συ- νόλου τῶν ἀμερικανικῶν ἐξαγωγῶν.

Ἡ ἀξία τῶν ἀμερικανικῶν ἐξα- γωγῶν κατὰ τὴν τριετίαν ἀνῆλθεν εἰς 51.500.000.000 δολларία. Τὰ ξένα κράτη ἡδυνήθησαν νὰ κατα- θάλωσιν ἐξ ἰδίων 33.400.000.000 δολларία (65%) ἐκ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ, ἐν οἷς 26.100.000.000 δολ- λάρια ὑπὸ μορφήν εἰσαγωγῶν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας. Τὰ ὑ- πόλοιπα 7.300.000.000 δολларία ἱκατεβλήθησαν εἴτε διὰ ρευστοποι- ήσεως χρυσοῦ ἢ πιστωτικῶν ὑπο- λοιπῶν εἰς δολларία.

Κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον 1946 —48 ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἡν. Πολι- τητῶν ἐχρηματοδότησε ἐξαγωγὰς ἀξίας 15.400.000.000 δολларίων, δηλαδὴ τὸ 30% τοῦ συνόλου τῶν Ἀμερικανικῶν ἐξαγωγῶν. Οἱ Ἀ- μερικανοὶ κεφαλαιοῦχοι ἐχρηματο- δότησαν ἐξαγωγὰς ἀξίας 2.100 ἐ- κατομμυρίων δολларίων, αἱ ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν θὲ δωρεὰ καὶ τὰ ἐμ- θάσματα ἐκάλυψαν ποσὸν 1.800 ἐκατομμυρίων δολларίων.

Ὑπάρχουν τρεῖς κυρίως λόγοι, διὰ τοὺς ὁποίους πρέπει αἱ ἐυρω- παϊκαὶ χώραι νὰ αὐξήσωσιν τὰς ἐ- ξαγωγὰς των ἄνω τῶν προπολεμι- κῶν ἐπιπέδων.

1. Κατὰ τὸ 1948 τὰ καθαρά ἔ- σοδα τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ἀπὸ ἐπενδύσεως εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἦσαν κατὰ 700 ἐκατομμύρια δολларία ὀλιγώτερα ἐν συγκρίσει μὲ τὰ τοῦ 1938. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἡ ζημία αὕτη θὰ πρέπει νὰ καλυφθῇ διὰ τῆς αὐ- ξήσεως τοῦ ὄγκου τῶν ἐξαγωγῶν, ἡ Εὐρώπη πρέπει νὰ ἐξατφαλίῃ 300 ἐκατομμύρια δολларία ἐπὶ πλέον διὰ νὰ δυνήθῃ νὰ καταβάλῃ τοὺς τόκους καὶ τὰ χρεωλύσια τῶν ὁμολογιῶν της.

2. Αἱ ἐπελθοῦσαι μεταβολαὶ τῶν τιμῶν κατὰ τὸν πόλεμον ὡς καὶ κοινῶν πηλόνων τὰς χώρας αἱ ὁ- ποῖαι ἐξάγουν τρόφιμα καὶ ἐπέδρα- σαν δυσμενῶς ἐπὶ τῶν χωρῶν πτὶ νὰ εἰσάγουν τὰ εἴδη αὐτά. Κατὰ τὸ 1948 ἡ ἀξία τῶν ἐτοιμῶν προῖ- όντων ἦτο μόλις κατὰ 221% μεγαλυ- τέρα ἐν συγκρίσει μὲ τὸ 1938, ἐνῶ τῶν τροφίμων ἦτο κατὰ 328%. Αἱ

(Συνέχεια εἰς τὴν 15ην σελ.)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΑΝΕΡΓΙΑ — ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΙ — ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ — ΕΜΠΟΡΙΟΝ — ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΑ Κ.Λ.Π.

Ὡς πληροφορούμεθα ἐκ Λονδίνου, αἱ ἐξαγωγαὶ τῆς Μ. Βρετανίας κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1950 ἀνῆλθον εἰς 175.800.000 στερλίνας ποσὸν ἀνώτερον πάσης προβλέψεως. Αἱ ἐξαγωγαὶ τοῦ Ἰανουαρίου ὑπερέβησαν τὰς ἐξαγωγὰς τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1949 κατὰ 15.500.000 στερλίνας, εἶναι δὲ κατὰ 27.000.000 στερλίνας ἀνώτεροι τοῦ μέσου μηνιαίου ὅρου τοῦ 1949. Γενικῶς τὸ ποσὸν τῶν ἐξαγωγῶν τοῦ Ἰανουαρίου 1950 εἶναι περίπου 11 % ἀνώτερον τοῦ Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου τοῦ 1949.

Ἀφ' ἐτέρου αἱ εἰσαγωγαὶ τῆς Μεγ. Βρετανίας κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1950 ἀνῆλθον εἰς 201.200.000 στερλίνας. Οὕτω παρουσιάζουν ἐλάττωσιν 500.000 στερλινῶν ἔναντι τοῦ μεγίστου ὅγκου τῶν εἰσαγωγῶν τοῦ Ἰουνίου 1949.

Αἱ ἐξαγωγαὶ ἀνῆλθον περίπου εἰς 5.800.000 στερλίνας. Οὕτω αἱ εἰσαγωγαὶ ὑπερέβησαν τὸ σύνολον τῶν ἐξαγωγῶν κατὰ 19.600.000 στερλίνας δηλ. εἶναι 16.200.000 στερλίνας 45 % κατώτεροι τοῦ μηνιαίου μέσου ὅρου τοῦ 1949.

Κατὰ τὴν ἀνασκόπησιν τῶν μεταβολῶν τῶν ἀναγομένων εἰς τὸ ἔλλειμμα ἰσοζυγίου τοῦ ἐμπορίου, πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι, ἐνῶ αἱ ἐξαγωγαὶ ὑπολογίζονται φθινύοντες, αἱ εἰσαγωγαὶ ὑπολογίζονται τσιφ, δηλαδὴ διαφορὰ ἀντιστοιχοῦσα πρὸς 12 1/2 % ἐπὶ τοῦ συνόλου, ὑπολογιζομένη ὑπὸ τὰς συνθήκας. Οὕτω ἐὰν τὸ ποσοστὸν αὐτὸ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν εἰσαγωγῶν τοῦ Ἰανουαρίου, τὸ ἀντίστοιχον ὑπόλοιπον τοῦ μηνὸς εἶναι εὐνοϊκόν (1.760.000) στερλίναις εἰσαγωγῶν ἔναντι 181.000.000 στερλινῶν ἐξαγωγῶν.

ΗΝΩΜΕΝΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ

Κατὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος, τὸ ὅπου ἄρχεται τὴν 30ῃν Ἰουνίου 1950 περίπου 40.000.000 Ἀμερικανῶν θὰ καταβάδων περὶ τὰ 17.300.000.000 δολλάρια ὡς φόρον εἰσοδήματος, ἥτοι τὰ 47 ο/ο τῶν ὑπολογιζομένων διὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐσόδων. Τὸ 1930, 2.000.000 Ἀμερικανῶν κατέβαλον ὀλίγωτερα τῶν 500.000.000 δολλαρίων. Ἡ σημερινὴ κατάσταση κατὰ τὰς δύο τελευταίας δεκαετίαις μεγάλη αὐτὴ διαφορὰ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐπελθούσης αὐξήσεως τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ τῆς εὐρείας κατανομῆς του μεταξὺ τοῦ πληθυσμοῦ.

Τὸ παρὸν σύστημα φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος ἤρχισεν ἐφαρμοζόμενον τὸ 1913. Τὰ ποσοστὰ φορολογίας ἐκυμαίνοντο ἀναλόγως τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν καὶ τῶν κρατικῶν ἀναγκῶν. Σήμερον οὐδεὶς ὑπερβαίνει εἰς καταβολὴν φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν ὑπερβαίνει ἐτησίως τὰ 675 δολλάρια διὰ τοὺς ἀγαθούς, τὰ 1325 δολλάρια διὰ τοὺς ἐγγάμους ἀνευ τέκνων, τὰ 2000 δολλάρια διὰ τοὺς ἐγγάμους μετὰ ἐνὸς τέκνου, τὰ 2675 δολλάρια διὰ τοὺς ἐγγάμους μετὰ δύο τέκνων. Τὰ ἐξαιρούμενα τῆς φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος ποσὰ ἐξακολουθοῦν νὰ αὐξάνουν ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τέκνων ἢ τῶν πρὸς ταυτομένον μελῶν.

Ἡ φορολογικὴ κλίμαξ ἀνέρχεται ἀποτόμως ὅταν τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα ὑπερβῇ τὰς 5.000 δολλαρίων, δυναμένη νὰ φθάσῃ μέχρι ποσοστού 77 % ὅταν τὸ εἰσόδημα τοῦ ἀγαθοῦ ὑπερβῇ τὰς 500.000 δολλαρίων, τοῦ δὲ ἐγγάμου τὸ 1.000.000 δολλαρίων, τότε ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβέρνησις εἰσπράττει τὰ 77 % τοῦ ποσοῦ τούτου.

Κατὰ τὸ προσεχὲς οἰκονομικὸν ἔτος οἱ φόροι ἐπὶ τῶν κερδῶν τῶν ὀργανισμῶν ὑπολογίζεται ὅτι θὰ φθάσουν τὰ 10, 100.000.000 δολλάρια, δηλαδὴ τὰ 27 % τοῦ συνόλου τῶν κρατικῶν ἐσόδων. Οὕτω τὰ 74 % τῶν ἐσόδων τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως βασίζονται εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ ἀτομικοῦ εἰσοδήματος καὶ τῶν κερδῶν τῶν ὀργανισμῶν.

Ἡ φορολογία ἐπὶ τῶν κερδῶν τῶν ὀργανισμῶν γίνεται δάσει προοδευτικῆς κλίμακος ὅταν τὰ κέρδη δὲν ὑπερβαίνουν τὰς 50.000 δολλαρίων ἐτησίως. Διὰ τὰ πρῶτα 5.000 δολλάρια τὸ ποσοστὸν εἶναι 21 %, διὰ τὰ ἐπόμενα 15.000 δολλάρια 23 % καὶ διὰ τὰ ἐπόμενα 5.000 δολλάρια 25 %. Διὰ τὰ πέραν τῶν 25.000 δολλαρίων κέρδη καὶ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 50.000 δολλαρίων τὸ ποσοστὸν εἶναι 53 % ὅταν τὰ κέρδη τῶν ὀργανισμῶν ὑπερβαίνουν τὸ ποσὸν τῶν 50.000 δολλαρίων τότε τὸ ποσοστὸν φορολογίας εἶναι 38 % ἐφ' ὅλοκληρου τοῦ ποσοῦ.

ΒΡΑΖΙΛΙΑ

Ἀνηγγέθη ἐκ Ρίου Ἰανείρου ὁφάσις ὅπως ἀπὸ 1ης Μαρτίου ὁλοὶ οἱ ναῦλοι δι' ἐμπορεύματα εἰσαγόμενα εἰς τὴν Βραζιλίαν ὑπολογίζονται εἰς κρουζέϊρος (τοπικὸν νόμισμα). Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἀπὸ τῆς ὥς ἄνω ἡμερημηνίας οἱ ναῦλοι θὰ πληρώνονται πρῶτον εἰς κρουζέϊρος καὶ κατόπιν θὰ μετατρέπονται εἰς τὸ συνδύλαγμα τῆς χώρας, τῆς ὁποίας τὴν σημαίαν φέρει τὸ πλοῖον.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἀνηγγέθη ὅτι οἱ ναῦλοι τῶν φορτηγῶν σκαφῶν τῶν κινουμένων ἐκ τῶν λιμένων τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν δι' Ἰνδίας ἐμειώθησαν κατὰ 51 %.

ΡΩΣΙΑ — ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Πληροφορία ἐκ Μόσχας ἀναφέρει ὅτι μεταξὺ Ρωσίας καὶ Ρουμανίας συνήθη ἐμπορικὴ συμφωνία διὰ τὸ 1950, ἡ ὁποία προβλέπει τὴν αὐξήσιν τοῦ συνόλου τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν τῶν δύο χωρῶν κατὰ 30 % ἔναντι τοῦ 1949. Ἡ Ρωσία θὰ προμηθευθῇ εἰς τὴν Ρουμανίαν δάμνακα, μέταλλα, σίδηρον, μεταλλεύματα, βιομηχανικὰ εἶδη, αὐτοκίνητα ὀχήματα, γεωργικὰ ἐργαλεῖα κλπ.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Ἀγγέλλεται ἐξ Ἀγκύρας ὅτι κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ τουρκικοῦ ὑπουργείου Ἐμπορίου καὶ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐπετράπη ἡ ἐξαγωγή ἐκ Τουρκίας 50.000 ζευγῶν ὑποδημάτων καὶ 150.000 ζευγῶν γαλτσῶν.

ΓΑΛΛΙΑ

Ὡς ἀνηγγέθη ἐκ Παρισίων, ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἐπέβαλε τελωνειακοὺς δασμοὺς ἐπὶ τοῦ ἀκατεργάστου ζιγίου κατὰ 15% ἐπὶ τῆς ἀξίας του. Οἱ δασμοὶ ἐπὶ τοῦ μεταλλεύματος τούτου εἶχον καταργηθῇ ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ πολέμου. Παρὰ τὴν βελτίωσιν τῆς παραγωγῆς ζιγίου εἰς Γαλίαν (60.597 τόννοι τὸ 1949 ἔναντι τῶν 56.067 τοῦ 1948) ἡ βιομηχανία τῆς ἐν λόγω χώρας ἐξαρτάται ἀκόμη ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Αἱ εἰσαγωγαὶ ζιγίου κατὰ τὸ 1949 — κυρίως ἐκ Βελγίου καὶ Ἡνωμ. Πολιτειῶν — εἶχε φθάσει τοὺς 48.383 τόννους.

Η ΕΥΡΩΠΗ ΓΕΝΙΚΩΣ

Οἱ «Τάϊμς» τοῦ Λονδίνου εἰς τελευ

ταῖον ἄρθρον τῶν τονίζουν ὅτι αἱ Εὐρωπαϊκαὶ χώραι ἔχουν ἐπιτελέσει ἀρκετὴν πρόοδον. «Ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή, τονίζει ἡ μεγάλη ἀγγλικὴ ἐφημερίς, ἔχει αὐξηθῇ μετὰ ταχὺν καὶ σταθερὸν ρυθμὸν καὶ ὑπολογίζεται ὅτι ὑπερέβη σημαντικῶς τὰ καλῶτερα προπολεμικὰ ἐπίπεδα». Μετὰ μεγαλῦτέραν βεβαιότητα ὑπολογίζεται ὅτι ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή ἔχει αὐξηθῇ κατὰ 25 % ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ. Ἡ γεωργικὴ παραγωγή ἔχει ἐκτεταθῇ σημαντικῶς ἂν καὶ δὲν ἐφθασε τὸν ρυθμὸν τῆς βιομηχανικῆς τοιαύτης. Παρ' ὅλας τὰς δυσχερεῖας ποὺ ἐπέφεραν ἡ μεγάλη περικοπὴ τῶν

ἀμερικανικῶν εἰσαγωγῶν, κατὰ τὸ τελευταῖον θέρος ἐξηκολούθησε ἡ μείωσις τοῦ ἐλλείμματος εἰς δολλάρια.

Τὸ ἄρθρον τῶν «Τάϊμς» λέγει ἐν συντομίᾳ, ὅτι «οἱ Ἀμερικανοὶ ἀνέμενον κατὰ περισσώτερον ἀπὸ μίαν ἀπλὴν ἀνάρρωσιν. Ἠλπίζαν ὅτι θὰ ὠλοκληρωτο ἡ οἰκονομικὴ ἀνάρρωσις τῆς Εὐρώπης καὶ ὅτι αὕτη θὰ μετετρέπετο συντόμως εἰς μίαν περιοχὴν ἐλευθέρου ἐμπορίου. Ἠλπίζαν ἀκόμη ὅτι θὰ προήγετο ἡ ἐλευθερία ἀνταλλαγῶν μετὰ ἄλλας χώρας».

Εἰς ἀπάντησιν, τονίζουν οἱ «Τάϊμς»: «Ἡ ἀνάρρωσις ἔπρεπε ν' ἀρχίσῃ ἐκ τοῦ μηνὸς καὶ ἔπρεπε νὰ δοθῇ προ-

τεραιότης εἰς τὸ μακροχρόνιον καὶ ἐπίπουν ἔργον τῆς ἐπιτελέσεως περιορισμένων καὶ δυσκόλων ἀντικειμενικῶν σκοπῶν. Ἀλλὰ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ὅπότεν ἡ βασικὴ παραγωγή καὶ τὸ ἐμπόριον ἀνέλαβον σημαντικῶς, καὶ τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη μετὰ μεγάλην φιλοδοξίαν ἔστρεψαν τὴν προσοχὴν των πρὸς νέους ἀντικειμενικοὺς σκοποὺς, ὅπου καὶ ἐσημείωσαν σημαντικὴν πρόοδον. Μέχρι τῆς στιγμῆς ἔχουν ληφθῇ τὰ σπουδαιότερα μέτρα διὰ νὰ παρακαμφθῶν οἱ πολλοὶ εἰσαγωγικοὶ περιορισμοὶ μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν».

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 1939-40

Ἡ ἀπογραφή τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος τοῦ 1939 — 40, διακοπεῖσα λόγω τοῦ πολέμου καὶ τῆς ἐπακολούθησας κατοχῆς, θὰ καταστῇ δυνατόν νὰ συμπληρωθῇ, ὡς ἀνεκινώθη ἀρμοδίως, διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας συγχρονισμένων στατιστικῶν μηχανῶν εἰσαχθεῖσιν ἐξ Ἡνωμένων Πολιτειῶν δάσει τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ.

Ἡ κανονικὴ συμπλήρωσις τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1939 — 40 διὰ τῆς παλαιᾶς μεθόδου καὶ διὰ τῆς μὴ χρησιμοποιοῦσας ἀριθμομηχανῶν εἶναι πρακτικῶς ἀδύνατος. Τὸ ἔργον τῆς ταξινομήσεως τῶν στοιχείων καὶ τῆς τοποθετήσεως τῶν ἀπογραφομένων εἰς τὴν ὀρθὴν κατηγορίαν, εἶναι λίαν δυσχερές, ἰδίως ὅταν ἡ ἀπογραφή ἀσχολῆται μετὰ ἑκατομμύρια περιπτώσεων.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1949, περίπου 250 ὑπάλληλοι ἐργάζοντο διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀπογραφῆς 1939 — 40, χρησιμοποιοῦντες πεπαλαιωμένας μεθόδους. Ἡ ἐργασία αὕτη ἀνεστῆ ὅταν ἡγοράσθησαν αἱ συγχρονισμέναι μηχαναὶ. Μετὰ τὰς νέας αὐτὰς μηχανὰς ἡ ἐργασία διὰ τὴν συμπλήρωσιν, τῆς ὁποίας θὰ ἐκτελεστοντο διαφορετικὰ πολλὰ ἔτη, δύναται νὰ ἀποπερατωθῇ ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν.

Ἡ ἀπογραφή 1939 — 40 δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀποδώσῃ παρὰ ἓνα κατὰ προσέγγισιν ὑπολογισμὸν τοῦ πληθυσμοῦ. Τὰ ὑπάρχοντα στοιχεῖα εἶναι τελειῶς συγκεχυμένα. Πολλὰ τούτων ἀπωλέσθησαν ἢ κατεστράφησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου καὶ τῆς κατοχῆς. Πολλὰ πληροφορία ἀπαραίτητα διὰ μίαν σύγχρονον ἀπογραφὴν, οὐδέποτε συνελέγησαν ὑπὸ τῶν ἀπογραφῶν.

Παρ' ὅλον ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀπογραφῆς 1939 — 40 δυνατόν νὰ εἶναι ἀμφιβάλλου χρησιμότητος, ἐν τούτοις ἡ Ἑλλὰς ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ συντάξῃ διὰ πρώτην φοράν μίαν νέαν ἀκριβὴ καὶ λεπτομερῆ ἀπογραφὴν, χάρις εἰς τὰς νέας μηχανὰς. Διὰ τῶν αὐτῶν μηχανῶν εἶναι ἐπίσης δυνατόν νὰ ταξινομηθῶν καὶ νὰ συσχετισθῶν πολλὰ στατιστικὰ στοιχεῖα τῶν διαφόρων Ὑπουργείων καὶ Ὑπηρεσιῶν τῆς χώρας.

Ἡ ταξινομήσις τῶν διαθεσίμων στοιχείων τῆς ἀπογραφῆς 1939 — 40 θὰ δώσῃ τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐξεσκηθῶν καταλλήλως οἱ χειρισταὶ τῶν μηχανῶν, καθὼς καὶ τὸ ἄλλο προσωπικόν, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖται διὰ τὴν σύνταξιν τῆς νέας ἀπογραφῆς. Ἡ ἐργασία ἐπὶ τῆς παλαιᾶς ἀπογραφῆς πιστεύεται ὅτι θὰ ἔχη συμπληρωθῇ μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου 1950 ὅτε, ἐὰν πραγματοποιηθῶν τὰ σημερινὰ σχέδια, θὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐργασία ἐπὶ τῆς νέας ἀπογραφῆς.

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ

Αἱ μηχαναὶ, τὸ κόστος τῶν ὁποίων ἀνῆλθε περίπου εἰς 300.000 δολλάρια εἰσῆλθον ἐν Ἑλλάδι κατόπιν κοινῆς συμφωνίας τῶν ὑπουργείων Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, Συντενισμού καὶ Οἰκονομικῶν ἀφ' ἐνὸς καὶ τῆς Διοικήσεως Οἰκονομικῆς Συνεργασίας ἀφ' ἐτέρου,

ἥτις διαχειρίζεται τὴν δάσει τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ παρεχομένην πρὸς τὴν Ἑλλάδα δοθεῖαν. Ἡ συμφωνία ὀρίζει ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θὰ διεξαγάγῃ κατὰ τὸ 1950 μίαν νέαν ἀπογραφὴν, θὰ ἀναδιοργανώσῃ τὰς στατιστικὰς ὑπηρεσίας ὧν τῶν Ὑπουργείων καὶ θὰ ἰδρύσῃ μίαν Κεντρικὴν Στατιστικὴν Ὑπηρεσίαν.

Αἱ παραληφθεῖσαι μηχαναὶ ἀνέρχονται εἰς 83 μετὰ τῶν ὁποίων πολὺποκοὶ διατρητικαὶ μηχαναὶ, μηχαναὶ ἐπαληθεύσεως, μηχαναὶ ἀναλύσεως δεδομένων στοιχείων, μηχαναὶ ταξινομήσεως δελτίων, καταρτίσεως πινακῶν καὶ διάφοροι ἄλλαι ὑπολογιστικαὶ μηχαναὶ. Πολλὰ ἐκ τῶν μηχανῶν αὐτῶν χρησιμοποιοῦνται διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Παρ' ὅλον τοῦτο, τὰς μηχανὰς χειρίζεται ἐξ ὀλοκληροῦ Ἑλληνικὸν προσωπικόν.

Κατὰ πρῶτον ἐξεπαιδεύθη εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν μηχανῶν μία ὁμάς ἐκ δέκα γυναικῶν. Αὐταὶ ἤδη ἐκπαιδεύον μίαν δευτέραν ὁμάδα ἐκ 30 γυναικῶν εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν μηχανῶν. Εὐθὺς ὡς περατωθῇ ἡ ἐκπαίδεσις καὶ τῆς δευτέρας αὐτῆς ὁμάδος θὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ ἐκπαίδεσις καὶ ἄλλων μέχρις ὅτου συμπληρωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν 220. Ὁ ἀπαιτούμενος μέσος χρόνος ἐκπαίδευσως εἶναι ἐξ ἑξῶς: ὁμάδες μετὰ τὸ πέραν τῆς ὁποίας οἱ χειρισταὶ θὰ γνωρίζουν καλῶς τὸ «τυφλόν» σύστημα δακτυλογραφίας.

Διὰ κάθε ἓναν χειριστὴν διατρητικῆς μηχανῆς ποὺ θὰ ἐργάζεται εἰς τὴν νέαν ἀπογραφὴν ἀναλογοῦν ἔτερον τέσσαρες διὰ τὴν ταξινομήσιν.

Ἐτερον προσωπικὸν ἀπαιτεῖται διὰ τὸν κατάλληλον χειρισμὸν ἄλλων ἀκόμη μηχανῶν καὶ διὰ τὴν τακτοποίησιν διαφόρων στοιχείων ἅτινα συνάγονται ἀπὸ πολυπλόκου ὑπολογιστικὰς μηχανὰς. Ὑπολογίζεται ὅτι ὅταν ἡ ἐργασία τῆς ταξινομήσεως τῶν στοιχείων τῆς ἀπογραφῆς θὰ εὐρίσκειται εἰς τὸ κατακόρυφον θὰ ἀπαιτηθῶν 1500 ἄτομα ἐργαζόμενα εἰς τετραωρίαν ἐναλλάξ καθ' ὅλον τὸ 24ωρον.

Η ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ

Ἡ νέα ἀπογραφή θὰ διεξαχθῇ μερίμνῃ τοῦ ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Συμφώνως πρὸς τὸ σχέδιον ἡ νέα ἀπογραφή δέον νὰ ἔχῃ συμπληρωθῇ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1951 εἰς τρόπον ὥστε τὰ ἀποτελέσματά της νὰ εἶναι ἔτοιμα πρὸς χρησιμοποίησιν πρὸ τοῦ πέρατος τῆς λειτουργίας τῆς Δ.Ο.Σ., τὸ 1952.

Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν αὐτὴν θὰ καταχωρηθῶν ἐκτὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατοίκων, τὸ φύλον, ἡ ἡλικία, ἡ ἐνασχόλησις καὶ τὸ εἰσόδημα ἐκάστου ἀτόμου κάθε πόλεως καὶ χωρίου τῆς Ἑλλάδος. Ἐπίσης θὰ ληφθῶν καὶ ἄλλα στατιστικὰ στοιχεῖα ὅπως ἡ ἱκανοποίησις τῶν ὑπαρχόντων κινητῆς, ἡ ἀξία τῶν ἀποθεμάτων ἐκάστου καταστήματος καὶ πολλὰ ἄλλα στοιχεία.

Τοιαύτη λεπτομερὴς ἀπογραφή θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ γίνῃ ἄνευ τῆς βο-

θείας τῶν νεωστὶ ἀφικθέντων μηχανῶν. Τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποία συλλέγουσιν οἱ ἀπογραφεῖς μετατρέπονται εἰς ἀριθμούς. Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι συμβολίζονται δι' ὀπῶν, αἵτινες ἀνοίγονται εἰς τὰ ἀπογραφικὰ δελτία κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἀνάγνωσις τῶν δελτίων ἡλεκτρικῶς.

Αἱ ὀπαὶ ἀνοίγονται ἀπὸ μίαν πολὺποκον καὶ συνθέτου λειτουργίας διατρητικὴν μηχανὴν λειτουργοῦσαν κατὰ τὸ σύστημα τῆς «τυφλῆς» δακτυλογραφίας.

ΤΑ ΔΕΛΤΙΑ

Ἡ πρώτη στήλη τοῦ ἀπογραφικοῦ δελτίου διὰ τοῦ ἀριθμοῦ «1» ἢ «2» δεικνύει ἐὰν τὸ ἀπογραφόμενον πρόσωπον εἶναι ἄρρεν ἢ θῆλυ. Αἱ δύο ἐπομέναι στήλαι μὲ καθετὸν ἀριθμολόγησιν δεικνύουν ἀναλόγως τῆς θέσεως τῶν ὀπῶν, τὴν ἡλικίαν. Αἱ ὀπαὶ εἰς τὰς δύο ἐπομέναις στήλαις, δεικνύουν τὴν Κοινότητα εἰς ἣν κατοικεῖ. Εἰς ἑκάστην ἀπογραφικὸν δελτίον ὑπάρχον ἐν συνόλῳ 99 στήλαι ἐκάστη τῶν ὁποίων ἀφορᾷ μέρος τῶν πληροφοριῶν περὶ τοῦ ἀπογραφόμενου.

Ἀφοῦ τὰ τυπογραφικὰ δελτία διατρηθῶν τοποθετοῦνται εἰς μηχανὴν ταξινομήσεως, ἥτις καὶ τὰ ταξινομεῖ ἀναλόγως. Ἡ μηχανὴ τῇ βοθητικῇ μικρῶν ἡλεκτρικῶν ψηκτρῶν προκαλεῖ ἡλεκτρικὴν ἐπαφὴν μέσῳ τῶν ὀπῶν καὶ οὕτω τὰ δελτία ταξινομοῦνται εἰς ρυθμὸν 25.000 ὥριαίως.

Ἡ μηχανὴ δύναται νὰ προσδιορίσῃ τὸν τόπον καταγωγῆς οἰοῦντοτε ἀτόμου ἀναγραφόμενου εἰς ἀπογραφικὸν δελτίον. Δύναται ἐπίσης νὰ διαχωρίσῃ ὅλα τὰ δελτία τῶν κατοίκων σῆμας ἐπὶ παραδείγματι τῆς Θεσσαλονίκης. Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον τὸ δελτίον δύναται νὰ ταξινομηθῇ καὶ πάλιν καὶ νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν π.χ. τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀρρένων ἡλικίας πέντε ἐτῶν ἢ τῶν θηλέων ἡλικίας 16 ἐτῶν τῆς Θεσσαλονίκης.

Τὰ δελτία παρέχουν πλήρη στατιστικὰ στοιχεῖα διὰ κάθε ἀπογραφόμενον Ἕλληνα. Εἰς μίαν στήλην ἀναγράφεται τὸ εἰσόδημα. Τὸ εἰσόδημα δύναται νὰ ἀθροισθῇ ὑπὸ μίας μηχανῆς καὶ ἀκολουθῶς ὑπὸ ἐτέρας μηχανῆς διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλάδος, οὕτως ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐξαχθῇ ὁ μέσος ὅρος τοῦ ἀτομικοῦ εἰσοδήματος τοῦ Ἑλλήνου. Διὰ τῆς ἰδίας μεθόδου δύναται νὰ ἐξευρεθῇ ὁ μέσος ὅρος τοῦ ἀτομικοῦ εἰσοδήματος τῶν κατοίκων κάθε πόλεως ἢ χωρίου.

Η ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΙΣ

Μία μηχανὴ ἐπαληθεύσεως ἀναζητεῖ μεταξὺ τῶν ταξινομηθέντων δελτίων σφάλματα, τὰ ὁποία πιθανόν νὰ διεπράχθησαν κατὰ τὴν διάρρησιν. Ἡ μηχανὴ αὕτη ἀνευρίσκει κάθε σφάλμα κατὰ τὴν διάρρησιν κάθε δελτίου μετὰ ρυθμὸν 12.000 δελτίων ὥριαίως.

ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

ΕΞΑΓΩΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Μετά μίαν μηνιαίαν περίοδον αναμνήσεως και αβεβαιότητας, συνεπεία των έκλογων, καθ' ην η Πειραική έμπορογορά δεν προέβαινε εις ευρείας εν τή αλλοδαπή τοποθετήσεις νέων παραγγελιών και ήρκειτο από της έσωτερικής πλευράς — εις την άπλην κάλυψιν των εκάστοτε προκυπτουσών αναγκών της καταναλώσεως, ήρχισεν ήδη να σημειώνεται κάποια ζωηρότερα κινήσεις και να εκδηλώνεται ένα ευρύτερον ενδιαφέρον δι' ώριμμένα είδη φορτίων. Έν τω μεταξύ ή εφελκυστική δέν άπέλειπεν από την αγοράν, ή οποία τελεί πάντοτε εν αγωνιώδη αναμονή, όσον άφορά τάς γενικές γραμμάς της άκολουθησομένης οικονομικής και έμπορικης πολιτικής από την πρώτην μετεκλογικήν κυβέρνησιν. Μέχρι τού σχηματισμού ή αγορά θά τελή υπό την έπείρην ανησυχιών τινων και συνεπώς αί συναλλαγαι θά διέπνυνται από πνεύμα συντηρητικότητας.

Πάντως από την νέαν κυβέρνησιν οί έμπορικοί κύκλοι αναμένουν, ότι θά άπομακρυνθή θραδέως μέν, αλλά στώθερως, από την τακτικήν του κρατικού παρεμβασμού εις τόν έμπόριον και ότι τόν «Κράτος — μπακάλη» θά δώση την θέσιν του εις τούς φυσικούς φορείς των άγαθών. Εις τούς καλώς πληροφημένους έμπορικούς κύκλους επικρατεί ή θέσιμος έντύπωσις, ότι ο καφές, ή ζάχαρις, ή όρυζα και τινά άλλα είδη πρώτης ανάγκης θά άφεθούν εις χείρας των ιδιωτών εισαγωγέων και ότι τόν μέτρον τούτο θά άποτελέση την άπαρξήν μείζονος έλευθερίας εις τάς ιδιωτικάς εισαγωγάς και θά θεμελιώση την επάνοδον του έμπορίου εις τόν γνώριμον προπολεμικών ρυθμών της εργασίας του. Έτονίζετο σχετικώς, ότι ή επάνοδος εις την έμπορικήν έλευθερίαν και ή περαιτέρω στήριξις της εργασίας εις την άρχήν της προσφοράς και της ζητήσεως, θά σημάη μίαν ίκανοποιητικήν και λίαν ευπρόσδεκτον από τόν λαόν ύποχώρησιν των τιμών εις έπιπεδα πολύ χαμηλότερα των σημερινών.

Έννοείται, ότι μία τοιαύτη στρόφη προς την μείωσιν των τιμών, προϋποθέτει άρσιν πολλών εκ των θαρών, άτινα σωρεύονται εις τάς εισαγωγάς και των όποιων τόν προτιόν διατίθεται εις ένίσχυσιν του κρατικού προϋπολογισμού.

Με την προοπτικήν αυτήν της παροχής μείζονος έλευθερίας εις τάς ιδιωτικάς εισαγωγάς, ήρχισαν ήδη οί ένδιαφερόμενοι Πειραιείς έμποροι να άνασυνδένουν τάς σχέσεις των με τούς έμπορικούς οίκους του έξωτερικού και να πυκνώνουν τόν δίκτυον των εν τω έξωτερικω αντιπροσωπών των.

Ηδη διεξάγουν πυρετωδώς την άπαραίτητον έκείνην προεργασίαν, ήτις θά τούς έπιτρέψη εν καιρῳ να διαδεχθούν τόν άποσυρόμενον από την εργασίαν των κρατικών παράγοντα. Γνωστός εισαγωγέας της Πειραικής αγοράς μάς έτόνισεν εις σχετικήν συναιμίαν, ότι ή διαδοχή της εργασίας από τόν κράτος εις τόν ιδιωτικόν έμπόριον δέν πρόκειται να έπιφέρη καμμίαν διαταραχήν εις τάς εισαγωγάς. Θά είναι αὕτη όμαλή και συστηματοποιημένη κατά τρόπον έγγυώμενον, δχι μόνον την επάρκειαν της αγοράς, αλλά και την πραγματοποίησιν επάρκων άποθεμάτων.

Τό σύστημα της συνεργασίας δέν πράττεται να έξουδετερωθή. Αί «Ενώσεις» εισαγωγέων θά ύφίστανται

ώστε να άποφευχθή ένδεχόμενος όξυς συναγωνισμός, ό όποιος θά ώφέλει μέν προκαιρώς την καταναλώσιν, θά έσώρευεν όμως τρομακτικές ζημίας εις τόν έμπόριον. Κάθε προσπάθεια θέλει καταβληθή διά την μη διατάραξιν της άρμονίας μεταξύ των ένδιαφερομένων εισαγωγικών Οίκων, ένῳ και προς την πλευράν της καταναλώσεως θέλει καταβληθή μέριμνα διαθέσεως των άγαθών εις χαμηλότερας τιμάς. Έάν προς τόν σκοπόν αυτόν συμβαδίση έμπροσθέν και ο παράγων της κυβερνητικής κατανοήσεως, δέν άποκλείεται από τούς έμπόρους ή πραγματοποίησις επί τέλους του «όνειρου» περί συμπίεσεως των τιμών, από την όποίαν πολλά θά έχρη να ώφελήσῃ — άνταντακλαστικώς — και τόν Κράτος.

Έτονίζετο ακόμη, ότι ή παροχή έλευθερίας εις τάς εισαγωγάς ζαχαρέως, καφέ, όρύζης και τινων άλλων ειδών, σημαίνει σπουδαίαν τόνωσιν διά τε τόν λιμένα και την πόλιν του Πειραιώς, δεδομένου, ότι αί σημεριναι πτωχαι ιδιωτικά εισαγωγαι θά αύξηθουν κατά 150.000 τόννους περίπου. Σημαίνει τούτο, ότι τόν ένδιαφέρον θά στραφή και πάλιν προς τόν Πειραιά, ως τόν κέντρον του άνεφοδιασμού των. Θά φέρη τούτο μέγα όφελος εις την πόλιν και τόν λιμένα του Πειραιώς προς τόν όποιον θά ιστρέψῃ τάς άφτηρησίας του τότε θαλάσσιον, όσον και τόν χερσαίον συγκοινωνιακόν δίκτυον.

Έν τω μεταξύ ευεργετικός άναμμένας ο άντίκτυπος και από την αθηροδρομικήν άνασύνδεσιν του Πειραιώς με την Εύρώπην μέσω της Γιουγκοσλαβίας. Θά ώφελήσῃ κυρίως ή τοιαύτη επανασύνδεσις τόν διαμετακομιστικόν έμπόριον, όπερ έχει από έτών νεκρωθή. Υπήρχον πληροφορία, ότι, επί τη προόψει του προσεχούς αυτού ευτυχούς γεγονότος, άρκεται ξένα ναυτικά έταίρια άπεφάσισαν να περιλάβουν τόν Πειραιά εις τόν κύκλον προσεγγίσεως των σκαφών των.

Ένδιαφέρονται κυρίως διά τόν Πειραιά αί γραμμαι Άπω Άνατολής, Ινδιών, Αυστραλίας και Άνατολικής Αμερικής. Έτονίζετο σχετικώς, ότι θά ένίσχυνεν εις σημαντικόν βαθμόν την προσέλκυσιν τοιαύτης κινήσεως ή μείωσις του ύψηλου κόστους φορτοεκφορτώσεων εις τόν Πειραικόν λιμένα.

Ιδού τώρα και ή άναλυτική έπισκόπησις του δεκαετημέρου της Πειραικής έμπορογοράς διά τά κυριώτερα είδη φορτίων:

ΖΑΧΑΡΕΙΣ: Νέαι παραγγελiai δέν έπραγματοποιήθησαν από μέρους του κράτους, ένῳ και οί ένδιαφερόμενοι εισαγωγείς άναμένουν την έμπροσθέν έκδήλωσιν των πληροφοριών των περί έλευθερίας εις τόν ζαχαρεμπόριον, προκειμένου να προθούν εις παραγγελίας διά λογαριασμόν. Πάντως, ύπάρχουν προσφοραι εις χείρας των ιδιωτών εισαγωγέων δι' ίκανάς ποσότητας ζαχαρέως Κούβας και Τσεχολοβίας και διά μικροποσότητας εκ Τουρκίας.

Έτονίζετο, ότι αί ύφιστάμεναι συναλλαγμιακά δυσχερείαι δέν είναι άνυπέρβλητοι, μη άποτελούσαι φραγμόν εις τάς εκ των δύο τελευταίων χωρών εισαγωγών. Όσον άφορά τάς προσφερομένας τιμάς, έτηρείτο δι' έννόητους λόγους μυστικότης, άνεφέρετο όμως ότι αὕτα είναι ίκανοποιητικά.

Έν τω μεταξύ ήρχισε κομίζομένη εις Πειραιά ή παραγγελία των

30.000 τ. ζαχαρέως από την Φορμόζαν. Την 15ην Μαρτίου κατέπλευσε με 9500 τ. τόν κινεζικόν φορτηγόν «Σαγκάη Βίκτορ», μέχρι δέ της 15ης Απριλίου άναμένονται να κατὰπλεύσουν με 20.500 τ. ζαχαρέως τόν υπό σημαίαν Όνδούρας έλληνικόν φορτηγόν «Αριστείδης», τόν Ιταλικόν «Πολύφημον», τόν παναμαϊκόν «Ατλάντικ Δραγών» και τόν κινεζικόν «Τσούγκ Κίγκ Βίκτορ». Τό κοιμισθέν διά τού «Σαγκάη Βίκτορ» ζαχαροφορτίον ήρξατο εκφορτωνόμενον και εκτελωνιζόμενον, πρόκειται δέ αί πρώται ποσότητες να δοθούν έντός των ήμερών εις την καταναλώσιν. Παρά τόν σκάφος έπλεούρισαν άρκετά μικρά πετρελαιόκινητα, άτινα και παραλαμβάνουν μικροποσότητας διά τά έπαρχιακά κέντρα.

ΚΑΦΕΣ: Η μη πραγματοποίησις νέας παραγγελίας και ή μείωσις του ύπάρχοντος άποθέματος, προεκάλεσε την υπερτίμησιν των καλής ποιότητος καφφέων Βραζιλίας, ή τιμή των όποιων κυμαίνεται ήδη γύρω των 70.000 δραχ. κατ' όκάν. Η έλλειψις διαθεσίμου συναλλάγματος εις δολάρια παρεμποδίζει αίσθητάς, άν μη και μετακινήσῃ την τοποθέτησιν νέας παραγγελίας εις την Βραζιλιανήν αγοράν. Έν τω μεταξύ ο έξ Άνατ. Αφρικής καφές εκοστολογήσῃ παρὰ του ύπουργείου εις 36.850 δρχ.

κατ' όκάν διά τούς εισαγωγείς. Η ύπάρχουσα ποσότης προς διάθεσιν ύπολογίζεται εις 810 τ., ένῳ τόν άπόθεμα των Βραζιλιανών καφφέων δέν υπερβαίνει τούς 46 τόννους κατ' ανώτατον όριον. Οί θέσει διμερών συμφωνιών κυκλοφορούντες εις την έλευθέραν αγοράν καφφέδες είναι όλίγοι και δέν ύπολογίζονται.

ΑΛΙΠΑΣΤΑ: Υπάρχουν άποθέματα θακαλάου έξαρκοϋντα μέχρι τού προσεχούς Ιουνίου, συνυπολογιζόμενον και ένός μικρού έν πλώ φορτίου, καθώς επίσης και των έν Πάτραις άποθεμάτων. Μία νέα παραγγελία διά 2.000 τ. θακαλάου νέας έσοδείας πρόκειται να κλεισθή περί τὰ τέλη Μαρτίου, όποτε και θά λάθῃ χώραν ή προκηρυχθείσα σχετική μειοδοσία. Τά λοιπά αλίπαστα (ρέγγες, σαρδέλλες κλπ.) ά νέυ ένδιαφέροντος προς τόν παρόν, διότι έχουν έξασφαλισθή έπαρκή άποθέματα.

ΤΥΡΙΑ: Ηρχισαν κατά τάς τελευταίας ήμέρας κομίζομενα τὰ παραγγελθέντα εις την Ιταλίαν τυριά, διά την πληρωμήν των όπείων ύπολογίζεται τόν δολάριον προς 11½ χιλ. δραχμών, με πώλησιν 26.000 δρ. διά τόν χονδρεμπόριον και 29—30 χιλ. δρ. διά την λιανικήν καταναλώσιν. Από την Όλλανδίαν εκομίσθησαν 80 τόννοι και από την Δανίαν έτεροι 30 τ., όττινες όμως

δέν εκοστολογήθησαν εισέτι.

Παραγγελiai εις Τουρκίαν δέν διεβιάσθησαν, διότι αί έκείθεν προσφερόμεναι τιμαι εκρίθησαν άσύμφοροι. Προς τούς άλλους έζητείτο ή πληρωμή της αξίας των εις δολάρια. Εις Τουρκίαν και Μέσην Άνατολήν έδόθησαν σεβασται παραγγελiai διά σφάγια και αύγά προς έξασφάλισιν της έπαρκειας διά την Πασχαλινήν αγοράν. Παραγγέλθησαν επίσης και 2000 μεγαλά κιθώτια αύγών εις την Όλλανδίαν, άνηγγέλθη δέ ή έναρξις της φορτώσεως των.

ΛΟΙΠΑ ΕΙΔΗ: Τά όσπρια εν άζητησία, ένῳ και τὰ σιτηρά δέν ένεφάνισαν ένδιαφέρονσαν τινά μεταβολήν. Ζήτησιν έχουν τὰ κτηνοτροφικά προϊόντα, άλλ' αί τιμαι των παρέμειναν ανάλλοιοι, διότι ύπήρχον εις την αγοράν έπαρκείς διαθέσιμοι ποσότητες. Από τὰ μπαχαρικά ύπήρξεν αίσθητή ή ύψωσις του μαύρου πιπέρεος, όπερ έφθασε τάς 180.000 δρ. κατ' όκάν, παρὰ τόν γεγονός ότι εκομίσθησαν πέντε τόννοι διά παροχής κρατικού συναλλάγματος. Λόγω της κινεζικής περιπετειάς, σημειούται άνατίμησις εις τὰ μπαχαρικά και εις όλας τάς ποιότητας τεύου.

ΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ: Ούδέν τόν αξιοσημείωτον, πέραν της άφίξεως Ικανών ποσοτήτων πετρελαίου και βενζίνης καί 15.000 τ. γερμανικών γαιανθράκων.

Η ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

6 ΜΑΡΤΙΟΥ. — Ηρχισεν ή άνακοίνωσις των άποτελεσμάτων των εκλογών.

— Τά μικρά κόμματα εμφανίζονται συντριβόμενα.

— Οί Λαϊκοί, οί Φιλελεύθεροι, ή ΕΠΕΚ και τόν κόμμα του κ. Παπανδρέου συγκεντρώνουν σημαντικόν αριθμόν έδρών.

— Επίσης εξέλεγαν και βουλευτάί τινες της Δημοκρατικής Παρατάξεως.

7 ΜΑΡΤΙΟΥ. — Η πολιτική κατάστασις παρατείνεται άδιαιμόρωτος, λόγω της συνεχιζομένης συγκεντρώσεως των άποτελεσμάτων.

— Ο κ. Πρωθυπουργός δηλοί ότι τόν πολύπλοκον της αναλογικής απαιτεί ήμέρας τινάς διά την όριστικήν διαλογήν.

— Αί Έλληνικαί εκλογαί σχολιάζονται ιδιαίτέρως εις τόν έξωτερικόν, όπου μετά τάς πρώτας έντυπώσεις διαπιστούται ότι δέν ύπάρχει ιδιαιτέρα τις αύξησις των άριστερών ψήφων.

8 ΜΑΡΤΙΟΥ. — Γίνεται λόγος περί συγκροτήσεως Κυβερνήσεως του Κέντρου διά της συμπράξεως των κ.κ. Πλαστήρα, Βενιζέλου, Παπανδρέου και Τσουδερού.

— Συνεχίζεται ή συγκεντρώσις των άποτελεσμάτων, έπέρχονται δέ πολλαί άλλοιώσεις εις την δύναμιν των κομμάτων.

— Ο κ. Άτλυ έλαβεν ψήφον έμπιστοσύνης εις την Άγγλικήν Βουλήν.

9 ΜΑΡΤΙΟΥ Ηρχισαν αί πρώται συνεννοήσεις διά τόν καταρτισμόν Κυβερνήσεως του Κέντρου.

— Έκ των μέχρι τούδε άποτελεσμάτων προηγείται τόν Λαϊκόν κόμμα, έπονται οί Φιλελεύθεροι και ακολουθεί ή ΕΠΕΚ. Τέταρτον έρχεται τόν Κόμμα του κ. Παπανδρέου.

— Ιπτάμενοι δίσκοι εμφανίζονται εις τόν Μεξικόν.

10 ΜΑΡΤΙΟΥ. — Οί πολιτικοί ήγείται του Κέντρου καταλήγουν εις συμφωνίαν.

— Οί συντηρητικοί έκέρδισαν την άναπληρωματικήν εκλογήν του Μάντσεστερ.

11 ΜΑΡΤΙΟΥ. — Κατά τὰ συγκεντρωθέντα άποτελέσματα ένισχύεται ή θέσις του Λαϊκού Κόμματος, άλλα λόγω της στάσεως των Κομμάτων του Κέντρου, δέν καθίσταται έφικτή ή συμμετοχή του εις Κυβέρνησιν.

— Νέαι εμφανίσεις ίπταμένων δίσκων.

— Ο κ. Γκραϊντνυ έπιστρέφει εις Αθήνας.

12 ΜΑΡΤΙΟΥ. — Οί κ. κ. Πλαστήρας, Βενιζέλος, Παπανδρέου και Τσουδερός, καταλήξαντες εις συμφωνίαν, άπήλθον επίστολήν προς την Α. Μ. τόν Βασιλέα αναγγέλοντες ότι είναι πρόθυμοι να σχηματίσουν Κυβέρνησιν έφ' όσον διαθέτουν την πλειοψηφίαν.

— Εις τόν Βέλγιον διεξάγεται δημοψήφισμα διά την επάνοδον του Βασιλέως Λεοπόλδου.

13 ΜΑΡΤΙΟΥ. — Η Α. Μ. ο Βασιλεύς άπαντά διά του πολιτικού του Γραφείου ότι από της Τετάρτης άρχίζει τάς ακρόσεις των πολιτικών ήγεται διά τόν σχηματισμόν Κυβερνήσεως.

— Ο κ. Γκραϊντνυ αναβάλλει την άναχώρησιν του διά Γενεύην.

— Εις τόν Βέλγιον τὰ 57,6% έψήφισαν υπέρ της επανόδου του Βασιλέως Λεοπόλδου.

14 ΜΑΡΤΙΟΥ. — Η Κυβέρνησις δηλοί ότι θά παραιτηθή μετά την συγκέντρωσιν των τελικών άποτελεσμάτων.

— Η κατάστασις εις τόν Βέλγιον περιπλέκεται λόγω της μικράς πλειοψηφίας υπέρ του Βασιλέως.

15 ΜΑΡΤΙΟΥ. — Ο Βασιλεύς δέχεται τούς κ.κ. Τσαλδάρην και Βενιζέλον.

— Ο κ. Γκραϊντνυ άναχωρεί διά Γενεύην, άφού συνμίλησε με τόν Άνακτα.

— Ο Πρωθυπουργός του Βελγίου έπισκέπτεται τόν Βασιλέα Λεοπόλδον.

16 ΜΑΡΤΙΟΥ. — Ο Βασιλεύς δέ-

χεται τούς κ.κ. Πλαστήραν και Παπανδρέου.

— Ο κ. Άτσεσον προβαίνει εις βαρυσημάντους δηλώσεις διά τάς σχέσεις με την Ρωσίαν.

17 ΜΑΡΤΙΟΥ. — Ο Βασιλεύς δέχεται τούς κ. κ. Τσουδερόν και Τσιριμώκον.

— Ο Βασιλεύς Λεοπόλδος αφήνει την λήψιν της τελικής άποφάσεως εις την Βελγικήν Βουλήν.

18 ΜΑΡΤΙΟΥ. — Ο Βασιλεύς δέχεται τούς κ.κ. Μανιαδάκην και Γρηγοριάδη — Χατζήμπεην.

— Εις τόν Βέλγιον εκρήγνυνται άπεργίαι.

19 ΜΑΡΤΙΟΥ. — Βαίνομεν προς σχηματισμόν Κυβερνήσεως του Κέντρου.

— Η Βελγική Κυβέρνησις παραιτείται.

20 ΜΑΡΤΙΟΥ. — Ο Βασιλεύς δέχεται τούς κ. κ. Κανελλόπουλον και Τουρκοβασίλην.

ΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΑΙ

(Συνέχεια εκ της 13ης σελ.)

Θιομηχανικά χωρά της Εύρώπης έθίγησαν ιδιαίτέρως εκ της έπελαθούσης ταύτης μεταβολής των τιμών. Συνεπώς θά παραστή ανάγκη παρουσιάζει τόν νήμα πολυεθυλίον 000 λιβρών ραγιόν (1948). Η πα

Υπολογίζεται ότι ή καπνάλωτο εύκολα και ήτο άπρόσβλητον άβινυον — νήμη όμοιάζον προς τόν λυεθυλένιον, παρουσιάζει δέ τόν πλεοδούριδιον, τόν όποιον συνιστάται όπως αί εύρωπαϊκά έξαγωγαι αύ έξηθύν κατά 10% διά να δυνηθούν αί χωρά αὕτα να εισάγουν την αὕτην ποσότητα ειδών όπως κατά τόν 1938.

3. Προς διευκόλυνσιν της άποκαταστάσεως των πολυμερών έμπορικων συναλλαγών, πρέπει ώριμμένα χωρά να δημιουργήσουν και πάλιν άποθέματα εις χρυσόν και ξένον συναλλάγμα.

ΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΑΙ ΣΥΜΦΩΝΙΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΕΜΟΝΟΓΡΑΦΗΘΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΙΕΝΝΗΝ

ΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΑΙ ΜΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΥΣΤΡΙΑΝ ΚΑΙ ΤΑΝΑΠΑΛΙΝ

Τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα ἐπέ-
στρεψεν ἐξ Αὐστρίας ἡ Ἑλληνικὴ Ἐ-
μπορικὴ ἀντιπροσωπεία, ἥτις εἶχε με-
ταβῆ εἰς Βιέννην καὶ συνήψε τὴν νέαν
ἐμπορικὴν συμφωνίαν μεταξὺ Ἑλλάδος
καὶ Αὐστρίας.

Τὸ ὕψος τῆς μονογραφηθείσης συμ-
φωνίας ἀνέρχεται εἰς ὀκτὼ ἑκατομύ-
ρια δολλάρια, χρηματοδοτεῖται δὲ ἀ-
πὸ ἑλληνικῆς πλευρᾶς διὰ τῶν ἔναντι
τῆς Αὐστρίας τραθηκτικῶν δικαιωμά-
των μας.

Ἡ ἐν λόγω νέα συμφωνία ἀφορᾷ ἐ-
ξαγωγὰς εἰς Αὐστρίαν τῶν κυριωτέρων
Ἑλληνικῶν προϊόντων καὶ ἀντιστοίχως
εἰσαγωγὰς εἰδῶν παραγομένων ἐν Αὐ-
στρίᾳ, ἐνῶ διὰ τῆς μέχρι τοῦδε ἰσχυ-
οῦσης ἐμπορικῆς συμφωνίας προβλέ-
ποντο ἀπὸ ἑλληνικῆς μὲν πλευρᾶς ἐ-
ξαγωγὰι μόνον καπνοῦ, ἀπὸ αὐστρια-
κῆς δὲ περιορισμένους ἀριθμὸς εἰδῶν.
Οὕτω ἀνασυνδέονται καὶ ἐπεκτείνον-
ται οἱ ἐμπορικὸι δεσμοὶ τῶν δύο χω-
ρῶν, ἰδίᾳ δὲ διὰ τὴν χώραν μας δη-
μιουργεῖται εὐνοϊκὴ προοπτικὴ διὰ τὴν
τοποθέτησιν ὠρισμένων παθητικῶν
προϊόντων μας.

Τὸ σύνολον τῶν ἑλληνικῶν ἐξαγω-
γῶν ἀνέρχεται εἰς 7.300.000 δολλά-
ρια περίπου, τῶν δὲ Αὐστριακῶν εἰς
8.100.000 δολλάρια καλυπτομένου τοῦ
δημιουργηθησμένου ἐλλείμματος διὰ
τοῦ ὑπολοίπου τῶν τραθηκτικῶν δι-
καιωμάτων μας.

Διὰ τῆς ὑπογραφείσης συμφωνίας
παρεχωρεῖται ἀμοιβαίως ἡ ρήτρα τοῦ
μᾶλλον ἐννοουμένου κράτους ὅσον ἀφο-
ρᾷ τὴν δασμολογικὴν μεταχείρισιν τῶν
εἰσαγομένων ἑκατέρωθεν δόσει τῆς
συμφωνίας Αὐστριακῶν καὶ Ἑλληνι-
κῶν ἐμπορευμάτων.

Ἡ συμφωνία ἰσχύει ἀπὸ τῆς 1ης
τρέχοντος καὶ περιλαμβάνει τὰ κάτω-
θι εἶδη:

Ἑξαγωγὰι Ἑλλάδος πρὸς Αὐστρίαν:	
Προϊόντα	Ποσότης ἀξία εἰς \$ εἰς τόν.
Ελαιόλαδον βρώσ.	3.000
Πυρηνέλαιον	100
Νωπαὶ σταφυλαὶ	400
Σταφίδ.(σουλτ.-κορ)	2.500
Ἑσπεριδοειδῆ	1.000
Ἀμύγδαλα ὑπ' ὄψιν	
Μετᾶλλευμα χρωμ.	5.000
Πυρίτης Κασσαοῦρ.	20.000
Ὑπολλείμ. πυρίτου	30.000
Κολοφώνιον	1.500
Τερεβινθέλαιον	500
Βαλανίδια	500
Ἐκχυλίσματα βαλαν.	150
Σπόγγοι	100.000
Δέρματα ἀκατέργαστα ἀμνῶν, προβάτων, αἰ- γῶν	250
Αἰγότριχες	15.000
Καπνὰ	3.000.000
Σμύρις Νάξου	100
Ἔντερα προβάτων	100.000
Βωξίτης ὑπ' ὄψιν	
Διάφορα	200.000
Ἑξαγωγὰι Αὐστρίας πρὸς τὴν Ἑλλάδα:	
Προϊόντα	Ἀξία εἰς \$ ὑπ' ὄψιν
Ἴπποι ἀναπαραγωγῆς	

Πυρίμαχοι πλίνθοι καὶ ἔτερα πυρίμαχα προϊόντα	40.000
Γραφίτης	5.000
Μίκας καὶ εἶδη ἐκ μίκας	5.000
Πλάκες ἐρακλίτ	10.000
Ξυλεία πριοστή	2.700.000
Ξυλεία κιβωτοποιίας	300.000
Δούγες βαρελοποιίας	30.000
Καπλαμάδες καὶ φύλλα μονώ- σεως ἐκ ξυλομάζης	50.000
Λυόμεναι οἰκίαι θύραι καὶ παράθυρα ἐκ ξυλομάζης ὑπ' ὄψιν	
Διάφορα προϊόντα ἐκ ξύλου ὡς καρφιά ἐκ ξύλου κλπ.	10.000
Ἰσχυρὸς κυτίου ἀδιαφ. καὶ μακορίτ	10.000
Εἶδη ἐξ ὕαλου οἰκιακῆς χρήσεως καὶ διὰ συγκοινωνίας εἶδη ἐξ ὕαλου δι' ἰ- ατρικὰς, χημικὰς καὶ φαρμακευτικὰς χρήσεις	10.000
Ἰσχυρὸς δι' ὁματοῦαλίας	5.000
Εἶδη ὑγιεινῆς ἐκ ψαμολίθου, μονωτή- ρες ἐκ πορσελάνης διὰ τηλεφῶνα καὶ ἔτερα εἶδη κεραμεικῆς	10.000
Κώδωνες δι' ἠλεκτρ. λαμπτήρας	5.000

Νήματα ἐξ ἐρίων δάμβακος καὶ κανάβους	90.000
Πιλήματα (κετσέδες) διὰ τὴν χαρτο- διομηχανίαν καὶ ἑτέρας τεχνικὰς χρήσεις	10.000
Ὑφάσματα ἐξ ἐρίων δάμβακος καὶ τεχνητῶν ἰνῶν	80.000
Ἔτερα ὑφάσματα περιλαμβανομένων κηρωτῶν	20.000
Εἶδη ἐκ δέρματος διὰ τὴν διομηχανί- αν καὶ ἔτερα προϊόντα ἐκ δέρ.	40.000
Χημικὴ χαρτόμαζα	150.000
Δημοσιογραφικὸς χάρτης	200.000
Σιγαρόχαρτον εἰς φύλλα καὶ εἰς ρολλά	75.000
Ἔτερα εἶδη χάρτου, ὡς χάρτης ἐκτυ- πώσεως, χάρτης ἀνευ ρινισμάτων ξύ- λου, χάρτης περιτυλίγματος, χάρτης γομαρισμένος, χάρτης μεταξωτός, δι- ἀφοροι εἰδικοὶ χάρται καὶ διάφορα εἶ- δη ἐκ χάρτου	160.000
Διάφορα χαρτόνια	20.000
Χυτοσίδηρος	τόνν. 4.000
Χάλυψ ἀκατέργαστος καὶ ἠμικατεργα- σμένος (δασμ. κλ. 61 καὶ 63 δις α, 6, γ,) Ἑλλην. δασμολογίου	250.000

Δρέπανα	60.000
Χάλυψ κατεργασμένος ἐν θερμῷ (δασ- μολ. κλ. 62 α, 6, γ, δ) Ἑλληνικῶν δασμολ.	350.000
Ἐτοιμα προϊόντα ἐκ σιδήρου ἢ χά- λυβος τουτέστιν σιδηρόφυλλα παντὸς εἴδους, κατασκευαὶ ἐκ χάλυβος, κυλίν- δρων ἐκ χυτοσίδηρου, ἐξαρτήματα κυ- λινδρῶν, μεζυώτου, εἰδικὸς χυτοσίδη- ρος, σύρματα ἐκ σιδήρου μὴ ἐπενδε- δυμένα, γαλβανισμένα, ἐλκυστά, ἢ ἐ- λατά, σύρματα δι' ἠλεκτρικὴν ἀντί- στασιν, ὑφάσματα μεταλλικά, κόσκι- να διὰ χαρτοποιητικὰς μηχανάς, ὑφά- σματα καὶ δικτυωτὰ ἐκ σιδήρου, θερ- νικωμένα καὶ ἐπιψευδαργυρωμένα, σύρματα ἀγκαθωτά, διάφορες βίδες, ἦλοι πλατυκέφαλοι, κλειδαριές θυρῶν καὶ ἐπίπλων, λουκέττα, κλειδιά καὶ εἶδη κλειθοποιίας, χρηματοκιβώτια, πλάκες ἐξ ἐλατοῦ χάλυβος διὰ κουζί- νας, πριόνια παντὸς εἴδους, ἐλάσμα- τα μηχανῶν παντὸς εἴδους, διάφορα φορητὰ ἐργαλεῖα, λάμπες συγκολλή- σεως, ἀλύσεις παντὸς εἴδους, κουτα- λομαχαιροπήρουνα, γεωργικὰ ἐργα- λεῖα, κλπ.	700.000

ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΑΞΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀπὸ τῶν πρώτων ἡδὴ ἡμερῶν
τοῦ λήξαντος 159ημέρου (2—17)
3)50) ἡ ἀγορὰ χρεογράφων ἔδειξε
τὰς ὑποτιμητικὰς διαθέσεις τῆς,
καθ' ὅσον παρετηρήθη μία προσφο-
ρὰ ἐλαφρὰ ἐν ἀρχῇ, καθισταμένη
ὅλον ἐν ζωηρότερᾳ καὶ ἐπεκτεινομένη
εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἀξίας, κρα-
τικὰς καὶ ἐταιρικὰς, αἵτινες τελι-
κῶς ἐκλείσαν εἰς ἐπίπεδα κατὰ πο-
λὺ χαμηλοτέρα ἐκείνων τοῦ προη-
γουμένου 159ημέρου.

Ἀρκεταὶ οὐχ ἦττον εἶναι αἱ ἀ-
ξίαι, αἵτινες, ἐξ εἰδικῶν δι' ὁκάστην

Κατωτάτη	
1881 — 1884	46.000
Μονοπωλίων — Παγίου	42.000
1910 110 ἑκατομ.	37.000
1914 500 ἑκατομ.	54.000
Προσφυγικοῦ	60.000
Ὑδρεύσεως	4.440.000
Παραγωγικοῦ 1931	57.000

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ. Ἐκ τού-
των μόνον τῶν Ἀνταλλαξίμων 8 %
καὶ 6 % ἐκινήθησαν, διακυμανθέντα
μεταξὺ κατωτάτης 2.700 καὶ ἀνω-
τάτης 3.000, με κλείσιμον 2.700.

Κατωτάτη	
Ἑλλάδος	1.300.000
Ἀθηνῶν	62.500
Ἑθνικῆς	11.600.000
Ἐμπορικῆς	86.000
Κτηματικῆς	300.000

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑΙ ΚΛΠ. ΑΞΙΑΙ. Ἐκ τῶν
μᾶλλον κερδοσκοπουμένων
ἀξιῶν τούτων ἀξιόλογον κίνησιν εἶ-

Κατωτάτη	
Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρ.	117.500
ΣΠΑΠ	22.000
Λιπασμάτων	258.000
Πυριτιδοποιείου	270.000
Χημικῆς Βιομηχανίας	19.000
Χρωματουργείων	305.000

λόγων, ἡ διετηρήθησαν σταθεραὶ ἢ
καὶ ἐλαφρῶς ἀνετιμήθησαν, ἐν συγ-
κρίσει πρὸς τὸ προηγούμενον κλεί-
σιμον.

Αἱ συναφθεῖσαι κατὰ τὸ 159ῆμε-
ρον τοῦτο τοῖς μετρητοῖς συναλλα-
γαῖ ἦσαν ὀλίγον περιορισμέναι εἰς
ὄγκον, συγκρινόμεναι πρὸς ἐκείνας
τοῦ προηγούμενου 159ημέρου, διευ-
κυνθήσαν δὲ ὡς ἀκολουθῶς, κατὰ
κατηγορίας τίτλων:

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ. Ἐκ τού-
των ἀξιόλογον κίνησιν εἶχον τὰ ἐ-
ξῆς, διακυμανθέντα ὡς ἀκολουθῶς:

Κλείσιμον	
Ἀνωτάτη	46.000
51.500	44.000
49.000	44.000
44.000	37.000
63.000	57.500
68.500	62.000
5.120.000	5.100.000
59.500	57.000

ΤΡΑΠΕΖΙΚΑΙ ΑΞΙΑΙ. Ἐκ τού-
των ἀπησχόλησαν τοὺς συναλλα-
σσομένους αἱ ἐξῆς, διακυμανθεῖσαι
ὡς ἀκολουθῶς:

Κλείσιμον	
Ἀνωτάτη	1.495.000
1.495.000	1.410.000
69.500	68.000
13.400.000	12.290.000
99.000	96.000
320.000	820.000

χον αἱ ἐξῆς, διακυμανθεῖσαι ὡς
ἀκολουθῶς:

Κλείσιμον	
Ἀνωτάτη	136.000
136.000	133.500
25.000	22.000
330.000	300.000
290.000	280.000
20.000	20.000
380.000	365.000

Ἐπιουργίας	53.000
Πειραικὴ - Πατραϊκὴ	225.000
ΕΤΜΑ	130.000
Χρυσασλῆς	86.000
Ἐργοληπτικὴ	2.000
Κέκροφ	82.000
Ἄτλας	26.000
Ἡρακλῆς	185.000
Τιτάν	100.000
Τσιμ. Χαλκίδος	39.000
Βασιλειάδης	700.000
Χαλυβδοφύλλων	35.500
Οἶνοπνευματοποιίας	27.000
Οἶνον	54.000
Ἀλατίνη	70.000
ΖΑΑΕ	64.000
Κυλινδρόμυλοι Μεσσηνίας	48.000
Φίξ	112.000
Ἔθνος	38.000
Ἠλεκτρικῆς	19.000
Χαρτοποιίας	135.000
ΒΙΟ	38.000
Γεωργικῆς Βιομηχ.	25.000
Δ. Υ. Προσόδων	160.000
Ἴπποδρομιῶν	48.000
Λάμψα	330.000

ΤΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ
ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

Κατὰ τὸ ἀπὸ 2—17)3)50 χρο-
νικὸν διάστημα ἐγένοντο ἀρκεταὶ
πράξεις ἐπὶ τῶν ἀποδεικτικῶν συ-
ναλλάγματος» περίξ τῶν δραχμῶν
22.000, διὰ τὰ εἰς λίρας στερλί-
νας «μπόν» καὶ δραχμῶν 10.000.
διὰ τὰ εἰς δολλάρια ΗΠΑ τοιαῦτα,
ἀξίας πολλῶν δισεκατομμυρίων
δραχμῶν.

Η ΑΓΟΡΑ
ΧΡΥΣΗΣ ΛΙΡΑΣ

Ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ Ἀθηνῶν
ἐγένοντο συναλλαγὰι, κατὰ τὸ ἀ-

ΑΙ ΕΞΑΓΩΓΑΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ
ΤΟΥ ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΕΤΟΥΣ

Ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἐξωτερικοῦ
Ἐμπορίου κατηρτίσθη λεπτομερὴς ἐκ-
θεσις ἀναφερομένη εἰς τὰς γενομένας
ἐξαγωγὰς, Ἑλληνικῶν προϊόντων κατὰ
τὸ Α' ἑξάμηνον τοῦ παρελθόντος οἰ-
κονομικοῦ ἔτους (Ἰούλιος — Δεκέμ-
βριος 1949.).

Ἐν αὐτῇ ἀναφέρεται ὅτι κατὰ τὸ
ἑξάμηνον Ἰουλίου—Δεκεμβρίου 1949
ἐπραγματοποιήθησαν ἐξαγωγὰι ἀξίας
32.354.000 δολλαρίων, ποσὸν τὸ ὁ-
ποῖον ἀντιστοιχεῖ εἰς τὰ 85% τῶν
πραγματοποιηθεισῶν ἐξαγωγῶν κατὰ
τὸ ἀντίστοιχον ἑξάμηνον (Ἰούλιος—
Δεκέμβριος) τοῦ 1948, καλύπτει δὲ
μόλις τὰ 25% τῶν προβλέψεων διὰ τὸ
οἰκονομικὸν ἔτος 1949 — 50 διὰ τὰ
ὁποῖον εἶχεν ὑπολογισθῇ ὅτι αἱ ἐξα-
γωγὰι θὰ ἀνῆρχοντο εἰς 91.500.000
δολλάρια.

Ἐν τῇ ἐν λόγω ἐκθέσει ἀναφέρεται
ἐπίσης ὅτι ἐνῶ ἡ ἐξαγωγικὴ κίνησις
τῶν Ἑλληνικῶν προϊόντων κατὰ τὸ ὁ-
πὸ κρίσιν ἑξάμηνον ἐσημείωσεν βρα-
δὺν ρυθμὸν, κατὰ τοὺς τελευταίους δύο
μήνας (Νοέμβριον — Δεκέμβριον) αἱ
εἰσπράξεις ἐξ ἐξαγωγῶν ἠυξήθησαν
εἰς τρόπον ὥστε τὸ συνολικὸν ποσὸν
τῶν ἐξαγωγῶν νὰ φθάσῃ τὰ 85%
τῶν ἐξαγωγῶν τοῦ ἀντιστοίχου ἑξα-
μήνου τοῦ 1948.

62.000	61.500
250.000	230.000
159.000	156.000
92.000	90.000
4.000	4.000
85.000	82.000
29.000	27.500
223.000	200.000
105.000	100.000
45.000	43.000
900.000	900.000
37.000	36.000
28.000	28.000
63.000	60.500
100.000	70.000
67.000	67.000
60.000	48.000
140.000	137.500
42.000	38.000
27.000	26.000
154.000	140.000
40.000	39.000
27.000	25.000
175.000	160.000
49.000	48.000
355.000	330.000

πὸ 2—17)3)50 χρονικὸν διάστη-
μα, μεταξὺ κατωτάτης τιμῆς 225.
500 καὶ ἀνωτάτης 226.500, με
κλείσιμον 225.500, δι' ἑκάστην
χρυσὴν λίραν Ἀγγλίας.

Ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ ἀγορᾷ διεκυμάν-
θη αὕτη μεταξὺ κατωτάτης τιμῆς
225.500 καὶ ἀνωτάτης 226.800, με
κλείσιμον 225.900 δι' ἑκάστην
χρυσὴν λίραν.

ΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟΙ ΤΟΚΟΙ

Οἱ ἡμερήσιοι μεταφορικὸι τόκοι
κατὰ τὸ ἀπὸ 2—17)3)50 χρονικὸν
διάστημα, διεκυμάνθησαν, ἐν τῇ ἐ-
λευθέρᾳ ἀγορᾷ, μεταξὺ δραχμῶν
0,11—0,13 %.